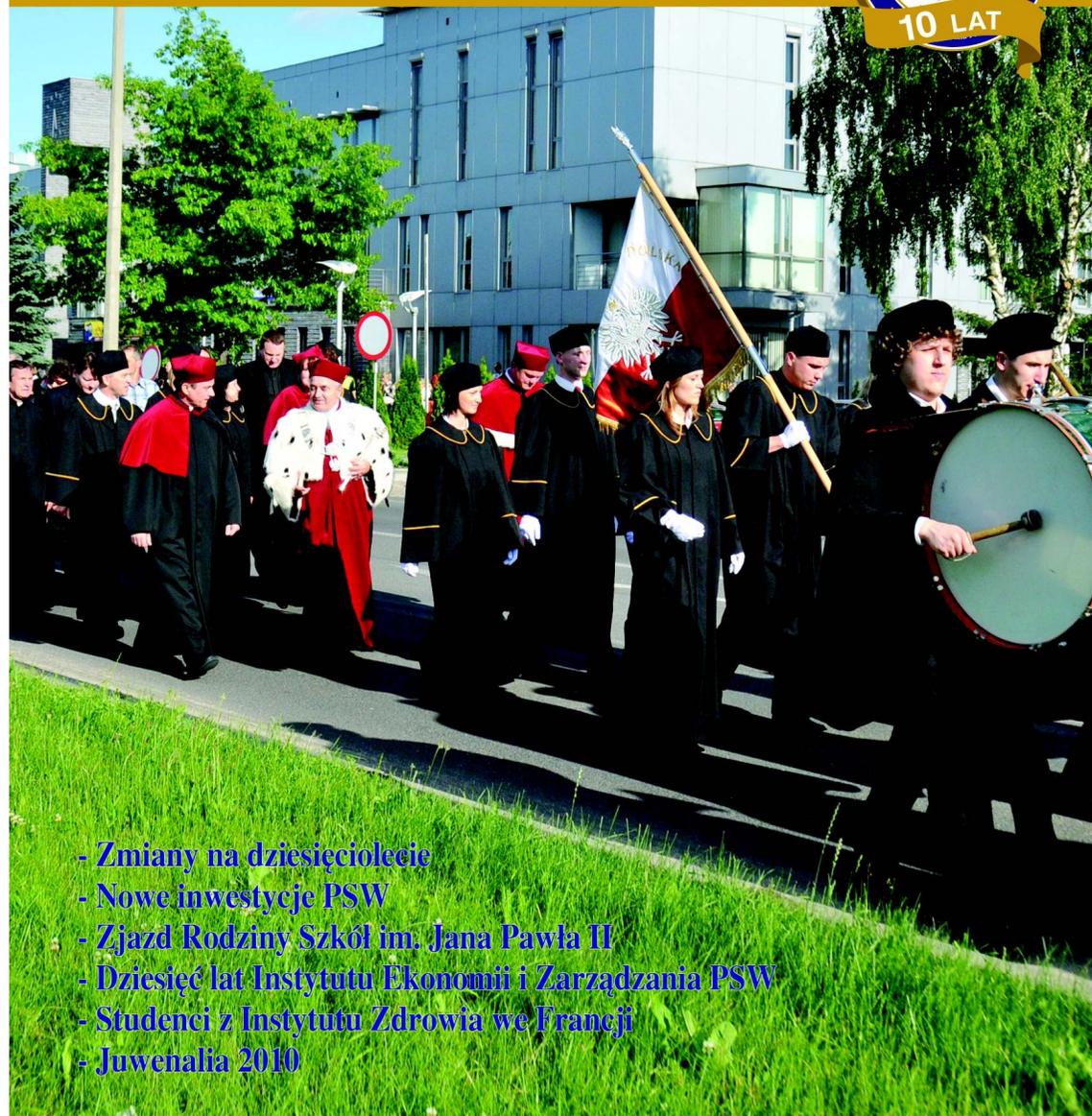
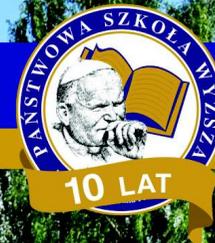

BIALSKI PRZEGLĄD AKADEMICKI

CZASOPISMO PAŃSTWOWEJ SZKOŁY WYŻSZEJ IM. PAPIEŻA JANA PAWŁA II W BIAŁEJ PODLASKIEJ

NR 2 - PAŹDZIERNIK 2010
ISSN 2081-6324

- Zmiany na dziesięciolecie
- Nowe inwestycje PSW
- Zjazd Rodziny Szkół im. Jana Pawła II
- Dziesięć lat Instytutu Ekonomii i Zarządzania PSW
- Studenci z Instytutu Zdrowia we Francji
- Juwenalia 2010

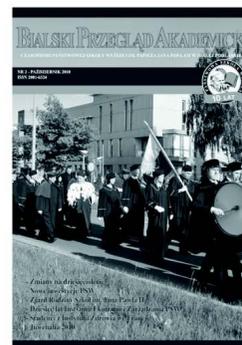
LOVE BUILDING ?

ROZWAŻ SWOJĄ KARIERĘ W BUDOWNICTWIE

JESLI KIEDYKOLWIEK CHCIAŁEŚ
BUDOWAĆ, KONSTRUOWAĆ I TWORZYĆ
TEN KIERUNEK MOŻE BYĆ DLA CIEBIE!
WIECEJ INFORMACJI ZNAJDZIESZ NA
NASZEJ STRONIE
WWW.PSWBP.PL

BUDOWNICTWO W **PSW**
STUDIA INŻYNIERSKIE ZE SPECJALNOŚCIAMI
BUDOWNICTWO **OGÓLNE**
BUDOWNICTWO **EKOLOGICZNE**

REKRUTACJA
ROK AKADEMICKI
2010/2011

Droży Czytelnicy!

Przekazujemy w Państwa ręce kolejny numer czasopisma uczelnianego „Biański Przegląd Akademicki”, w którym podejmujemy aktualne tematy związane z życiem naszej Uczelni, przedstawiamy relacje i sprawozdania z wydarzeń minionego semestru oraz kontynuujemy rozpoczęte cykle artykułów. Wydanie otwierają informacje o zmianach, jakie dokonały się w strukturze i funkcjonowaniu Uczelni w minionym roku. Zaprezentujemy nowe insygnia władzy rektorskiej i krótko wyjaśnimy ich znaczenie oraz symbolikę. Zapraszamy do lektury wywiadu z Prorokiem ds. rozwoju uczelni, prof. Józefem Bergierem, który opowie czytelnikom o realizowanych obecnie inwestycjach oraz planach rozwojowych Uczelni na najbliższą przyszłość.

Numer zawiera szereg relacji z wydarzeń naukowych, kulturalnych, promocyjnych i rozrywkowych, w które obfitował drugi semestr jubileuszowego roku funkcjonowania PSW. W tym okresie rozpoczęliśmy realizację budowy domu studenta i hali sportowej na nowym terenie Kampusu Uczelnianego. W czerwcu Uczelnia była organizatorem XXIII Ogólnopolskiego Zjazdu Rodziny Szkół im. Jana Pawła II, w którym uczestniczyło ponad 200 przedstawicieli szkół imienia Jana Pawła II z całej Polski. Imprezie towarzyszyły liczne wykłady, prezentacje i wystawy. Zachęcamy do lektury sprawozdania i zapoznania się z fotorelacją z imprezy. W minionym semestrze odbywały się również liczne spotkania i konferencje naukowe. Oprócz trzech konferencji naukowych, zorganizowanych przez Instytut Pedagogiki, Instytut Socjologii i Instytut Turystyki i Rekreacji, w murach uczelni odbywały się wykłady otwarte, szkolenia i spotkania autorskie. W trosce o przyszłość Uczelni zorganizowaliśmy kilkakrotnie Dni Otwarte, na które zaproszeni byli maturzyści i nauczyciele szkół średnich. Biblioteka PSW włączyła się aktywnie w organizację atrakcji przygotowanych przez biańskie biblioteki z okazji VII Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek.

Kontynuujemy cykle artykułów rozpoczęte w pierwszym numerze naszego pisma - kolejnym krokiem podsumowania dziesięciolecia istnienia PSW jest prezentacja działalności jednego z najstarszych instytutów - Instytutu Ekonomii i Zarządzania. W ramach cyklu artykułów poświęconych szeroko rozumianej historii naszego miasta i regionu dr Jerzy Flisiński opowie czytelnikom fragment najstarszej historii Białej Podlaskiej - od momentu jego powstania do XVIII wieku.

W numerze nie zapomnieliśmy również o studentach naszej Uczelni. W maju odbyło się wielkie święto braci studenckiej - Juwenalia. Jedną ze studentek PSW podzielił się z czytelnikami swoimi wrażeniami z tej imprezy. Ponadto prezentujemy relację z wizyty studentów z Instytutu Zdrowia w zaprzyjaźnionym instytucie we Francji, oraz z polsko-szkockiego spotkania słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

Kolejne, grudniowe wydanie „Biańskiego Przeglądu Akademickiego” będzie miało bardziej świąteczny i refleksyjny charakter, lecz z pewnością nie zabraknie w nim miejsca na relacje z najważniejszych wydarzeń w życiu PSW.

Zapraszamy do lektury
Redakcja

BIALSKI PRZEGLĄD AKADEMICKI Nr 2 Wrzesień 2010

ISSN: 1234-5678

Biański Przegląd Akademicki jest czasopiśmie informacyjnym, wydawanym przez PSW im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej, skierowanym do pracowników i studentów uczelni oraz adresatów zewnętrznych.

Nadzór programowy:

prof. zw. dr hab. Mieczysław Adamowicz

Redakcja:

Katarzyna Tymoszuk

Korekta:

Paulina Tarasewicz

Zdjęcia nieoznaczone inaczej:

Przemysław Matusiak,

Paweł Dymowski

Skład i druk: Print-Art

Spis treści

- Zmiany na dziesięciolecie	2
- Nowe insygnia władzy rektorskiej	3
- Rozmowa z Prorokiem ds. rozwoju uczelni, prof. Józefem Bergierem	4
- Z prac Senatu Akademickiego	6
- Dziesięć lat Instytutu Ekonomii i Zarządzania	8
- Kalendarium wydarzeń	12
- XXIII Ogólnopolski Zjazd Rodziny Szkół Imienia Jana Pawła II	16
- Jan Paweł II w zbiorach Szczepana Kalinowskiego	20
- Studenci z Instytutu Zdrowia we Francji	22
- Lubelszczyzna urzekła szkockich seniorów	24
- Historia miasta Biała Podlaska	26
- Krajobrazy rekreacyjne - kształtowanie, wykorzystanie, transformacja	32
- Wykluczenie społeczne - czynniki ryzyka, profilaktyka, remedia	33
- Czytelnicy kołowrotek na Tydzień Bibliotek	34
- Hiszpańscy studenci na stażach zawodowych w Białej Podlaskiej	36
- Integracyjny obóz żeglarski dla młodzieży polonijnej z Białorusi i Łotwy	37
- Partnerstwo i Współpraca a Kryzys Gospodarczo-Społeczny w Europie Środkowej i Wschodniej	38
- Juwenalia 2010	39

Adres redakcji:

Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej
Sekcja Nauki i Wydawnictw
21-500 Biała Podlaska
ul. Sidorska 95-97, pok. 231
tel. 83 344 39 63
e-mail: k.tymoszuk@pswbp.pl

Wydawca:

Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej

Wszelkie prawa zastrzeżone

Autorzy publikacji nie otrzymują honorariów oraz akceptują jednoczesne ukazanie się artykułów na łamach „BPA” i w Internecie. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonywania skrótów, zmian tytułów i redagowania tekstów dostarczonych w celu publikacji. Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych i nie odpowiada za treść zamieszczanych reklam oraz ogłoszeń.

Zmiany na dziesięciolecie

Dziesiąty rok funkcjonowania Uczelni jest nie tylko rokiem jubileuszowym, lecz również rokiem wielu zmian w jej strukturze i funkcjonowaniu.

PSW

Na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 września 2009 r. od 1 października ubiegłego roku nasza Uczelnia nosi nazwę Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II. Zmiana nazwy uczelni związana jest z poszerzeniem oferty edukacyjnej o nowe kierunki studiów licencjackich i inżynierskich, a przede wszystkim z uruchomieniem pierwszego kierunku studiów magisterskich. Lecz nie jest to jedyna - choć z pewnością najbardziej zauważalna - ze zmian dokonujących się w jej murach.

Rektor

W maju 2009 r. zmieniły się władze uczelni. Po dziesięcioletnim okresie sprawowania władzy rektorskiej prof. nadzw. dra hab. Józefa Bergiera zastąpił nowy Rektor.

Na kadencję 2009-2013 sprawowanie władzy w Uczelni objął prof. zw. dr hab. Mieczysław Adamowicz. Wśród priorytetów swojej rozpoczynającej się kadencji rektorskiej prof. Adamowicz wymienił m.in. stałe podnoszenie jakości kształcenia w PSW, ukierunkowane zwłaszcza na zwiększenie liczby kierunków oferujących studia magisterskie oraz nierozzerwalnie z nim związaną konieczność rozwoju kadry dydaktycznej i intensyfikację badań naukowych. Kluczowe dla rozwoju szkoły jest także pomyślne zakończenie rozpoczętego w tym roku procesu rozbudowy

bazy materialnej. Jak podkreśla Rektor Adamowicz, cele te można osiągnąć jedynie poprzez zaangażowanie i współpracę wszystkich jednostek współtworzących naszą Uczelnię i osób, którym jest ona bliska.

Prorektorzy

Niewątpliwie wśród osób takich wymienić należy obu Prorektorów PSW. Sprawowanie funkcji Prorektora ds. rozwoju Uczelni objął w maju 2009 roku prof. Józef Bergier. Do najważniejszych obszarów jego kompetencji należą m.in. nadzorowanie działań rozwojowych w uczelni w zakresie inwestycji, nowych kierunków studiów, działalności naukowo-badawczej; nadzór nad realizacją projektów wspieranych przez Unię Europejską oraz inicjowanie współpracy z zagranicznymi ośrodkami naukowo-badawczymi.

Funkcję Prorektora ds. studenckich w kolejnej kadencji sprawuje dr Wiesław Romanowicz. W zakresie jego kompetencji nadal pozostaje sprawowanie nadzoru nad działalnością dydaktyczną instytutów, koordynowanie prac nad rozwojem i unowocześnianiem systemu kształcenia, organizacja praktyk i obozów studenckich oraz współpraca z organizacjami młodzieżowymi i Samorządem Studenckim.

Studia

„Szczególny problem stwarzają studia magisterskie, jakie możemy prowadzić. Na dziś osiągnęliśmy przyciółek” – mówił w swoim przemówieniu wyborczym obecny Rektor PSW. Dobrym początkiem w osiąganiu celów rozwojowych uczelni

jest uruchomienie w bieżącym roku akademickim pierwszych studiów magisterskich II stopnia na kierunku Turystyka i Rekreacja. Dwuletnie studia w trybie dziennym lub zaocznym mogą podejmować absolwenci studiów licencjackich takich kierunków, jak: Turystyka i Rekreacja, Wychowanie Fizyczne, Ekonomia, Zarządzanie, Geografia, Rolnictwo, a także innych - po wyrównaniu różnic programowych. Obecnie na pierwszym roku studiów dziennych i zaocznych zapisanych jest ponad 150 studentów. Od października 2010 roku decyzją Państwowej Komisji Akredytacyjnej Uczelnia otrzymała również zgodę na prowadzenie nowego kierunku studiów inżynierskich – Budownictwa, ze specjalnościami: Budownictwo ogólne oraz Budownictwo ekologiczne.

Administracja

Modyfikacjom uległa również struktura administracyjna szkoły. Powołano nowe jednostki administracyjne, niektóre jednostki organizacyjne zmieniły nazwę, niektóre się podzieliły. Powstały również nowe komórki, takie jak Biuro Organizacyjno-Prawne, Sekcja Inwestycji czy Sekcja Nauki i Wydawnictw.

Wszystkie wymienione zmiany i modyfikacje w funkcjonowaniu naszej uczelni świadczą o jej stałym rozwoju, dostosowanym do potrzeb edukacyjnych zarówno w regionie, jak też w całym kraju.

Redakcja

Nowe insygnia władzy rektorskiej

W związku ze zmianą nazwy naszej Uczelni, przygotowano nowe insygnia rektorskie Państwowej Szkoły Wyższej w Białej Podlaskiej.

Insygnia rektorskie są oznakami godności, władzy i dostojenstwa rektora. Używa się ich podczas doniosłych uroczystości uczelnianych, takich jak inauguracje roku akademickiego, uroczyste absolutoria i wręczenia dyplomów absolwentom uczelni.

Tradycja używania w uczelniach wyższych insygniów władzy rektorskiej ma swoje źródło jeszcze w czasach średniowiecznych, kiedy to panujący aktualnie władcy fundowali uczelniom cenne precjoza.

Obecnie w skład insygniów wchodzi zazwyczaj: berło – symbol władzy i mądrości rektora, łańcuch – oznaka godności jego urzędu, trwałości i więzi łączących go z uczelnią oraz pierścień – symbol zaślubin rektora ze społecznością uczelnianą i wierności ideałom akademickim.

Nowe atrybuty władzy rektorskiej Państwowej Szkoły Wyższej w Białej Podlaskiej zostały wykonane przez sopocką firmę jubilerską „Talizman”, będącą rodzinnym przedsiębiorstwem projektującym i wykonującym ręcznie wyroby biżuteryjne od ponad 30 lat.

Nowy łańcuch i berło rektorskie, wykonane w całości ze srebra, symbolizują władzę i godność naszej uczelni, ale również jej nierozzerwalny związek z władzą państwową (herb państwowy łączący łańcuch rektorski z logo uczelni) oraz z miastem Białą Podlaską (herb miasta umieszczone na spoiwach łańcucha rektorskiego).

Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II

Rozmowa z Prorektorem ds. rozwoju, prof. Józefem Bergierem

Od października 2009 roku sprawuje Pan w PSW w Białej Podlaskiej funkcję Prorektora ds. rozwoju. Jaki zakres obowiązków związany jest ze sprawowaniem tej funkcji?

Do kompetencji Prorektora ds. rozwoju Uczelni należy między innymi nadzorowanie działań rozwojowych w Uczelni w zakresie inwestycji, nowych kierunków studiów, inicjowanie i nadzór nad realizacją projektów wspieranych przez Unię Europejską, jak również współpraca z organami administracji centralnej i regionalnej w pozyskiwaniu nowych możliwości rozwojowych Uczelni.

Jakie komórki organizacyjne Uczelni podlegają Panu w zakresie realizowania wymienionych zadań?

Prorektor ds. rozwoju Uczelni ściśle współpracuje z Sekcją Projektów i Funduszy Europejskich i Sekcją Inwestycji. Sprawuje również nadzór nad działalnością wydawnictwa uczelnianego. Interesującym wyzwaniem jest nadzorowanie

funkcjonowania Rekreacyjnego Ośrodka w Miedziszczu Podlaskim, w który stale inwestujemy a liczne grupy młodzieży korzystają z naszej oferty. Współpraca z klubem AZS PSW, a szczególnie drużyną Ekstraligi kobiet w piłce nożnej to ważne zadanie dla promocji miasta Biała Podlaska i naszej Uczelni.

Czy na najbliższą przyszłość planowane jest uruchomienie w PSW nowych kierunków studiów?

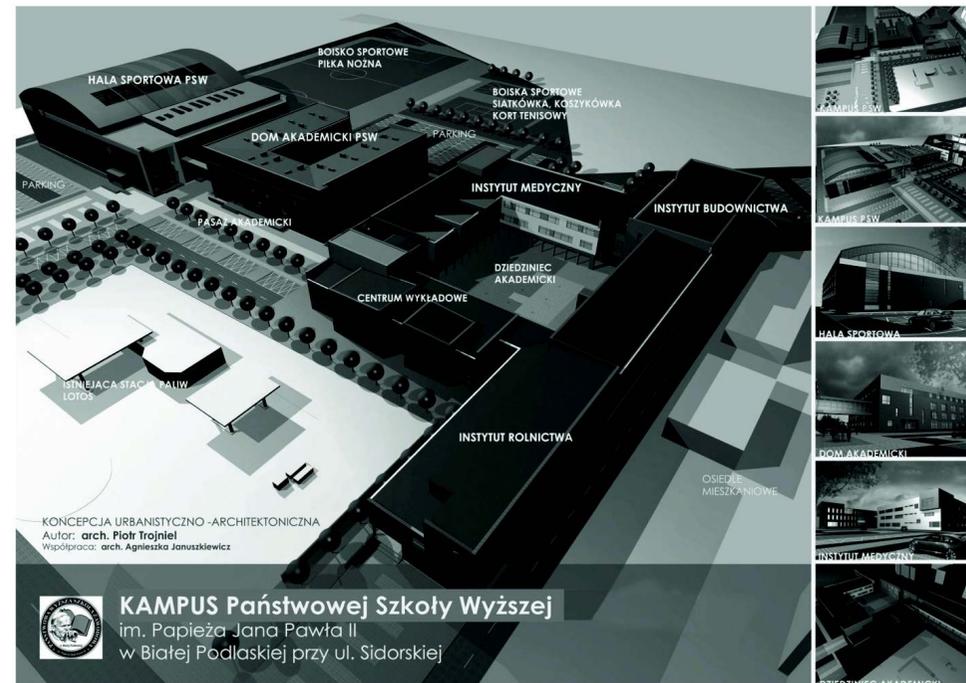
Kierunki rozwoju Uczelni wyznacza Senat. Przed dwoma laty podjął on decyzję dotyczącą starań o utworzenie kierunku Budownictwo. Wniosek ten uzyskał akceptację Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a Uczelnia prowadzi nabór na dwie specjalności: Budownictwo ogólne i Budownictwo ekologiczne. Obie cieszą się dużym zainteresowaniem. Prowadzone są również starania dotyczące utworzenia kolejnych kierunków studiów magisterskich, oprócz już funkcjonującej Turystyki, na Zarządzaniu i Zdrowiu publicznym.

Kiedy możemy się spodziewać ich uruchomienia?

Myszę, że jest to wyzwanie na październik 2011 roku. Chciałbym podkreślić, że pojawiły się również dwie nowe inicjatywy studiów I stopnia, tj. Finanse i rachunkowość oraz Bezpieczeństwo narodowe. Wnioski o utworzenie tych kierunków zostały już złożone do MNiSW.

Rozumiem, że to są sposoby poradzenia sobie z niżem demograficznym, który, jak straszą eksperci, może potwać nawet piętnaście lat?

Eksperti nie straszą, tylko podają fakty, gdyż zjawiska te wiążą się z liczbą urodzeń dzieci przed kilkunastu laty. Faktycznie, na przestrzeni kilkunastu lat liczba maturzystów zmniejszy się o ok. 25%, jest to blisko pół miliona osób. Każda z uczelni powinna być do tego przygotowana. W przypadku naszej Uczelni są dwie drogi - albo zwiększanie liczby kierunków, albo otwieranie studiów II stopnia na danym kierunku. Musimy jednak

pamiętać, że liczba maturzystów, którzy chcieliby studiować w Białej Podlaskiej, jest określona i każde otwieranie nowego kierunku będzie pomniejszało liczbę studentów na innych, w związku z tym wymaga to stałej analizy. Sądzę, że PSW przybliżyła się w tej chwili do optymalnej liczby piętnastu kierunków kształcenia i dalsze ich powoływanie wymagałoby dogłębnych przemyśleń. Mamy zatem dwa równoległe cele. Pierwszy z nich to rozszerzanie oferty edukacyjnej o nowe kierunki, czyli Finanse i rachunkowość oraz Bezpieczeństwo narodowe. Drugim są starania o uzyskanie zgody na prowadzenie studiów II stopnia, czyli magisterskich, na obecnie funkcjonujących kierunkach. Wniosek o uruchomienie studiów magisterskich na kierunku Zdrowie publiczne jest złożony do oceny. Sądzę, że w niedługim czasie dołączą do tej grupy studia II stopnia na kierunku Zarządzanie.

Do obszarów Pańskich kompetencji należy również nadzorowanie działań inwestycyjnych. Na jakim etapie jest obecnie realizacja inwestycji, dotyczącej rozbudowy bazy dydaktycznej PSW?

Trwają prace budowlane akademika z częścią naukową na parterze oraz hali sportowej z częścią dydaktyczną, które rozpoczęły się w maju bieżącego roku. Zgodnie z zapisami przetargowymi czas na wybudowanie tych obiektów w stanie „surowym” wynosi 11 miesięcy. W ciągu najbliższych 2-3 miesięcy ogłosimy przetarg na dokończenie budowy akademika z częścią naukową pod tzw. klucz, czyli do odbioru. Możemy optymistycznie założyć, że w październiku 2011 roku studenci będą mogli zamieszkać w akademiku o bardzo dobrych warunkach mieszkaniowych, a trzy instytuty: Instytut Zdrowia, Instytut Informatyki i Instytut Budownictwa będą mogły rozpocząć prace badawcze.

Czy w przyszłości przewidziane są również kolejne inwestycje budowlane?

Jeżeli powstaną kolejne kierunki, to będą one wymagały nowych budynków i w projekcie kampusu taki plac jest zarezerwowany. Chciałbym również zwrócić uwagę, że w kompleksowym projekcie znajdują się też boiska sportowe, w tym pełnowymiarowe boisko do piłki nożnej.

Sprawuje Pan również nadzór merytoryczny nad realizacją projektów wspieranych przez UE. Jaki projekt unijny są obecnie realizowane w naszej Uczelni?

Główny projekt inwestycyjny to właśnie część naukowa, której wartość stanowi 15 mln zł i będzie to wyposażenie do prowadzenia badań chorób - boreliozy i gruźlicy przez Instytut Zdrowia oraz odnawialnych źródeł energii przez Instytut Budownictwa. Natomiast pracownicy i studenci Instytutu Informatyki otrzymają najnowsze sprzęty do prowadzenia zajęć, w szczególności związanych z grafiką komputerową. Realizujemy również kilka projektów studiów podyplomowych, między innymi studiów nadających kwalifikacje do nauczania „Edukacja potrzebuje specjalistów” czy „Wychowanie przedszkolne”. Systematycznie aplikujemy również o kolejne środki.

Điękuję za rozmowę
Rozmawiała: Katarzyna Tymoszek

Z prac Senatu III Kadencji PSW im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej

23 kwietnia 2010 roku
odbyło się trzynaste posiedzenie Senatu Akademickiego

Informacje Rektora prof. M. Adamowicza:

- 29 kwietnia uczelnia otrzymała pozwolenia na prowadzenie studiów pierwszego stopnia na kierunku Budownictwo;
- 14 kwietnia odbył się kolejny dzień otwarty, zorganizowany przez Instytut Rolnictwa;
- od 1 kwietnia obowiązuje nowy Regulamin Organizacyjny PSW;
- od 22 kwietnia obowiązuje nowa Instrukcja Kancelaryjna PSW;
- odbyło się spotkanie z Dziekanem ZWWF w Białej Podlaskiej w celu nakreślenia współpracy pomiędzy uczelniami.

Tematyka obrad:

- przyjęcie sprawozdania z działalności Instytutów: Neofilologii, Informatyki oraz Studium Języków Obcych;
- podjęcie uchwały w przedmiocie warunków i trybu rekrutacji na studia w roku akademickim 2010/2011;
- zatwierdzenie sprawozdania finansowego uczelni za rok 2009;
- zatwierdzenie planu rzeczowo-finansowego uczelni na rok 2010;
- przyjęcie protokołu z obrad Senatu z dnia 26 marca 2010 r.

11 czerwca 2010 roku
odbyło się czternaste posiedzenie Senatu Akademickiego

Informacje Rektora prof. M. Adamowicza:

- 4-15 maja pobyt na uczelni grupy Szkół, w ramach programu unijnego, realizowanego przez uczelnię;
- 24 maja rozpoczęto budowę obiektów uczelnianych: domu studenckiego, kompleksu laboratoriów, hali sportowej;
- 4-5 czerwca odbył się Ogólnopolski Zjazd Rodziny Szkół im. Papieża Jana Pawła II;
- 13 czerwca odbył się dzień otwarty zorganizowany przez Instytutu Turystyki i Rekreacji;
- w Kielcach miało miejsce posiedzenie KRASP, na którym przyjęto społeczną strategię rozwoju szkół zawodowych.

Tematyka obrad:

- przyjęcie sprawozdania z działalności Instytutu Zdrowia;
- przyjęcie sprawozdania o bieżących sprawach dydaktycznych i studenckich;
- zatwierdzenie zmian w Regulaminie Studiów i odstąpienie od wydawania indeksów;
- wprowadzenie nowych specjalności kształcenia: Inżynieria oprogramowania i Systemy sieciowe na kierunku Informatyka;
- pozytywne zaopiniowanie utworzenia kierunku: Bezpieczeństwo Narodowe;
- zgoda na powstanie Koła Naukowego przy Zakładzie Języka Angielskiego;
- wprowadzenie zmian do regulaminu wynagradzania;
- przyjęcie informacji o Rankingu Szkół Wyższych za rok 2009;
- przyjęcie informacji o nowych zasadach delegowania pracowników oraz rozliczania kosztów podróży służbowych;
- przyjęcie informacji o nowych formach prowadzenia zajęć wychowania fizycznego;
- przyjęcie protokołu z obrad Senatu z dnia 23 kwietnia 2010r.

25 czerwca 2010 roku
odbyło się piętnaste posiedzenie Senatu Akademickiego

Informacje Rektora prof. M. Adamowicza:

- uczelnia otrzymała pisemne potwierdzenie uzyskania dotacji na inwestycje z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- w czerwcu został uruchomiony ośrodek wypoczynkowy w Międzyrzeczu Podlaskim;
- w kwietniu do MNISW został złożony wniosek o uruchomienie nowego kierunku: Finanse i Rachunkowość;
- student z Instytutu Zdrowia, specjalność Ratownictwo Medyczne został wytypowany do nagrody za pomoc powodziarom;
- 24 czerwca 2010 r. podpisano umowę o współpracy uczelni z Towarzystwem Hipoterapeutycznym w zakresie rozwoju metod terapeutycznych wspierających rehabilitację osób niepełnosprawnych;
- odbyło się spotkanie ze starostą białskim i burmistrzem miasta Międzyrzec Podlaski w zakresie możliwości poszerzenia działalności przez uczelnię;

Tematyka obrad:

- przyjęcie sprawozdania z działalności Instytutów: Pedagogiki i Socjologii;
- wprowadzenie zmian do statutu Uczelni;
- zmiany w planie studiów na kierunkach: Informatyka, Socjologia i specjalnościach Ratownictwo Medyczne, Język angielski;
- przyjęcie propozycji czasowego i warunkowego zawieszenia kształcenia na kierunku Filologia, specjalności: Język rosyjski i Język niemiecki;
- pozytywne zaopiniowanie zmian w sposobie rozwiązywania stosunku pracy z pracownikami dydaktycznymi;
- przyjęcie protokołu z obrad Senatu z dnia 11 czerwca 2010 r.

Agnieszka Dawdziuk

W dniach 5-8 maja 2010 r. na Uniwersytecie Humanistyczno – Przyrodniczym Jana Kochanowskiego i Politechnice Świętokrzyskiej odbyło się posiedzenie **Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich**, w którym uczestniczył Rektor PSW, prof. Mieczysław Adamowicz.

Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP) inspirowa i koordynuje współdziałanie uczelni członkowskich, reprezentuje wspólne interesy uczelni, a także podejmuje działania prowadzące do stworzenia efektywnego i zintegrowanego systemu edukacji narodowej oraz działa na rzecz rozwoju szkolnictwa wyższego, nauki i kultury.

Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich

KIELCE, 5-8 MAJA 2010

Dziesięć lat Instytutu Ekonomii i Zarządzania

DZIAŁALNOŚĆ INSTYTUTU EKONOMII I ZARZĄDZANIA W LATACH 2000-2009

Instytut Ekonomii i Zarządzania został powołany jako jeden z pierwszych w momencie powstania PWSZ w Białej Podlaskiej. Okres blisko 10 lat istnienia obfitował w liczne osiągnięcia składające się na rozwój Instytutu. Były one przede wszystkim efektem działań dokonywanych w sferze naukowo-dydaktycznej. Obecnie instytut oferuje możliwość kształcenia w ramach studiów pierwszego stopnia na kierunku Zarządzanie – jednym z najbardziej popularnych, dostępnych w ofercie Uczelni.

WŁADZE, STRUKTURA I MISJA

Dyrektorem Instytutu w latach 2000–2009 był prof. dr hab. Mieczysław Adamowicz, zaś od roku akademickiego 2009/2010 stanowisko to piastuje dr Agnieszka Siedlecka.

W początkowym okresie w ramach Instytutu funkcjonowały dwa Zakłady: Turystyki i Rekreacji (do roku akademickiego 2005/2006), którego Kierownikiem był prof. nadzw. dr hab. Józef Bergier oraz Zarządzania Przedsiębiorstwem, funkcjonujący od początku w strukturze Instytutu, którego Kierownikiem w latach 2000–2009 był prof. dr hab. Mieczysław Adamowicz. Prof. dr hab. Mieczysław Adamowicz przyczynił się w znacznej mierze do rozwoju i umacniania pozycji Instytutu podejmując szereg inicjatyw rozwojowych, w tym przede wszystkim ukierunkowanych na rozwój młodych pracowników nauki. Pod opieką naukową prof. dr hab. Mieczysława Adamowicza stopień naukowy doktora uzyskało pięć asy-

stentek Instytutu. Od roku akademickiego 2009/2010 stanowisko Kierownika Zakładu piastuje dr Agnieszka Siedlecka, zaś stanowisko Zastępcy Kierownika Zakładu – dr inż. Magdalena Zwolińska-Ligaj.

Misją Instytutu Ekonomii i Zarządzania realizowaną od początku jego funkcjonowania jest kształcenie studentów w dziedzinie nauk ekonomicznych i społecznych do ducha szacunku dla wiedzy i nauki, oraz rozwijanie i doskonalenie praktycznych umiejętności niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej.

Rosnące wyzwania związane z postępowym naukowym, gospodarczym i technologicznym obciążeniem kierownictwa Instytutu do wytyczania nowych kierunków jego rozwoju, w tym nowych kierunków i specjalności kształcenia, odpowiadających zapotrzebowaniu studentów.

OFERTA DYDAKTYCZNA

Proces kształcenia na kierunku Zarządzania, realizowany w ramach działalności podstawowej Instytutu, ukierunkowany został na nabywanie przez studentów gruntownej wiedzy z zakresu teorii nauk ekonomicznych i społecznych oraz zdobywanie praktycznych umiejętności w zakresie analizy i oceny zjawisk, procesów gospodarczych i społecznych. Absolwent trzyletnich studiów otrzymuje dyplom ukończenia wyższych studiów zawodowych i tytuł zawodowy licencjata w zakresie wybranej specjalności.

Po ukończeniu studiów pierwszego stopnia i uzyskaniu dyplomu gruntownie przygotowani absolwenci kontynuują kształcenie na magisterskich studiach uzupełniających w Szkole Głównej Gospo-

darstwa Wiejskiego w Warszawie, Szkole Głównej Handlowej w Warszawie, Uniwersytecie Warszawskim, Instytucie Jagiellońskim w Krakowie, Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, jak również na innych uczelniach.

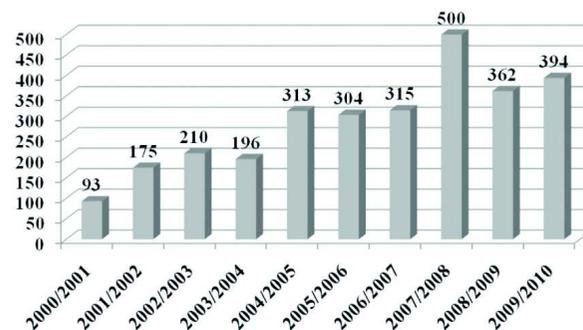
Wielu absolwentów podjęło atrakcyjną pracę w sektorze państwowym i prywatnym naszego regionu, w tym m.in. trzy absolwentki kierunku Zarządzanie obecnie są pracownikami dydaktycznymi Instytutu.

Instytut Ekonomii i Zarządzania posiada w swojej ofercie także studia podyplomowe z zakresu Zarządzania zasobami ludzkimi, a w trakcie przygotowania są studia Zarządzanie oświatą.

ZAINTERESOWANIE KIERUNKIEM ZARZĄDZANIA I OFEROWANYMI SPECJALNOŚCIAMI

Od początku funkcjonowania Instytutu Ekonomii i Zarządzania liczba studentów przyjmowanych na I rok studiów stacjonarnych na kierunku Zarządzanie wykazywała tendencję wzrostową. Największy nabór odnotowano w roku akademickim 2007/2008 (wykres 1). Liczba osób przyjętych na studia stacjonarne w roku akad. 2009/2010 wyniosła 209, a niestacjonarnych - 185.

Specjalności kształcenia oferowane studentom zmieniły się wraz z koniecznością dopasowywania treści programowych do wymagań rynku pracy. Obecnie do specjalności koncentrujących największą liczbę studentów należą Eurobiznes i Obsługa graniczna, w przypadku

Wykres 1. Liczba osób przyjętych na I rok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych w Instytucie Ekonomii i Zarządzania
Źródło: Dział Nauczania PSW im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej.

której odnotowywany jest systematyczny wzrost zainteresowania ze strony studentów.

KADRA INSTYTUTU EKONOMII I ZARZĄDZANIA I JEJ ROZWÓJ

W roku akademickim 2000/2001 w Instytucie Ekonomii i Zarządzania zatrudnionych było zaledwie trzech pracowników. Na przestrzeni dziesięciu ostatnich lat poziom zatrudnienia znacznie wzrósł.

W roku akademickim 2009/2010 w Instytucie zatrudnionych było 24 pracowników dydaktycznych, w tym jeden profesor, trzech doktorów habilitowanych, dziesięciu doktorów i jedenastu magistrów. Kadre uzupełniającą Instytutu stanowiło osiem osób zatrudnionych na umowy cywilne.

Na przestrzeni ostatnich kilku lat umacnia się tendencja w zakresie zwiększania udziału kadry dydaktycznej, dla której PSW im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej stanowi pierwsze miejsce pracy.

W okresie od 2000 r. asystenci Instytutu Ekonomii i Zarządzania intensywnie rozwijali się naukowo zdobywając tytuły doktora. W trakcie pracy w Instytucie

sześciu asystentów przystąpiło do obrony pracy doktorskiej i uzyskało tytuł doktora. Obecnie czterech asystentów wykazuje znaczne zaawansowanie prac nad rozprawami doktorskimi.

Od początku funkcjonowania Instytutu młodzi pracownicy nauki uczestniczyli w czterech projektach naukowo-badawczych:

1. „Rola podmiotów gospodarczych, instytucji i społeczności lokalnych w zrównoważonym rozwoju wsi i rolnictwa” – projekt realizowany przez Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, finansowany przez Komitet Badań Naukowych,
2. „Adaptacja wiejskich gospodarstw domowych do zmian rynkowych i warunków integracji europejskiej” - projekt realizowany w ramach współpracy Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie i Uniwersytetu Cornell w USA,
3. Międzynarodowy projekt badawczy Unii Europejskiej SEAMLESS – System for Environmental and Agricultural Modelling; Linking European Science and Society,
4. „Determinanty aktywności zawodowej

osób niepełnosprawnych zamieszkałych na obszarach wiejskich” - projekt współfinansowany przez PFRON.

Obecnie dwóch pracowników z tytułem naukowym doktora prowadzi badania naukowe w ramach projektu „Społeczno-gospodarcze uwarunkowania zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich objętych siecią Natura 2000 na terenie Zielonych Płuc Polskich”, realizowanego przez IRWiR PAN i finansowanego przez NCBIR.

Aktywność młodych pracowników naukowo-dydaktycznych Instytutu Ekonomii i Zarządzania w sferze przygotowywania publikacji naukowych uległa wyraźnemu ożywieniu od roku 2003 - momentu krystalizowania się zainteresowań naukowych i intensyfikacji prac nad przygotowaniem rozpraw doktorskich. W analizowanym okresie funkcjonowania instytutu liczba publikacji pracowników, dla których PSW jest pierwszym miejscem zatrudnienia wyniosła 135.

BIURO KARIER

Z inicjatywy pracowników Instytutu Ekonomii i Zarządzania w roku akademickim 2002/2003 utworzone zostało Biuro Karier. Opiekunami i koordynatorami prac Biura początkowo byli nauczyciele akademicy Instytutu, natomiast w poszczególnych latach współpracę podejmowali studenci – wolontariusze. Od roku 2007 roku do pracy w BK zatrudniani są stażyści, którzy zajmują się bezpośrednio obsługą studentów i pracodawców.

Biuro Karier służy studentom, absolwentom oraz pracodawcom funkcjonując jako centrum informacji, doradztwa oraz pośrednictwa pracy. Pomoc studentom oraz absolwentom polega przede wszystkim na przygotowaniu ich do aktywnego poruszania się na rynku pracy, natomiast pracodawcy mają możliwość pozyskiwania odpowiednich i dobrze przygotowanych kandydatów na praktyki, staże oraz wolne miejsca pracy.

Do głównych zadań Biura należy: dostar-

Przedstawiciele Kółka Naukowego z opiekunami na jednym z wyjazdów

czenie studentom i absolwentom informacji o rynku pracy i możliwościach podnoszenia kwalifikacji zawodowych; zbieranie, klasyfikowanie i udostępnianie ofert pracy, staży i praktyk zawodowych; prowadzenie bazy danych studentów i absolwentów zainteresowanych znalezieniem pracy; pomoc pracodawcom w pozyskiwaniu odpowiednich kandydatów na wolne miejsca pracy oraz staże zawodowe.

Najważniejszymi wydarzeniami w funkcjonowaniu Biura były:

- organizowane corocznie Targi Pracy i Edukacji, będące okazją do zaprezentowania firm, naboru wykształconej i wykwalifikowanej kadry oraz zapoznaniem się z ofertami pracy i sytuacją na lokalnym rynku pracy

- cykl szkoleń (m.in. z zakresu tworzenia profesjonalnych dokumentów aplikacyjnych, autoprezentacji na rynku pracy itd.),

- udział w programie „Absolwent na europejskim rynku pracy” skierowanym do studentów ostatnich lat studiów bądź absolwentów, którego celem było przygotowanie młodych ludzi do sprawnego poruszania się po krajowym i europejskim rynku pracy. W ramach programu organizatorzy udostępniłi uczestnikom: bezpłatny kurs „Pierwsza Praca” i Internetową Giełdę Informacyjną.

- udział w projekcie organizowanym przez Fundację Rozwoju Lubelszczyzny "Rozwój samozatrudnienia na terenie Północnej Lubelszczyzny".

Do Biura Karier napływają drogą mailową oferty: pracy w kraju i zagranicą, staży, praktyk oraz różnego rodzaju kursów i szkoleń, które są udostępniane studentom i absolwentom Uczelni.

Plany dalszej aktywizacji działalności Biura Karier wiążą się z wdrażaniem w latach 2009-2013 projektu „Przejdźmy do praktyki! Pilotażowa ścieżka przygotowania studentów Zarządzania do wejścia na rynek pracy” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt ma za zadanie m.in. promocję współpracy przedsiębiorstw z uczelniami wyższymi, w celu podniesienia świadomości studentów w zakresie zasad, na jakich funkcjonuje regionalny rynek pracy oraz wykształcenia umiejętności aktywnego poruszania się na rynku pracy.

Kolejnym, bieżącym kierunkiem działań podejmowanych w ramach projektu są warsztaty z zakresu rozwijania kompetencji miękkich, w tym dotyczące przygotowywania dokumentów aplikacyjnych.

STUDENCKIE KOŁO NAUKOWE „PROGRESS”

Studenckie Koło Naukowe „Progress” zostało utworzone w roku akademickim 2006/2007. Członkami koła są studenci kierunku Zarządzanie, a jego celem jest wspieranie studentów w poznawaniu oraz zrozumieniu procesów gospodarczych, pobudzanie zainteresowań naukowych i poszerzanie wiedzy z zakresu szeroko pojętego zarządzania. Członkostwo w Kole Naukowym ma także pomóc rozwijać zdolności organizacyjne studentów oraz pomóc im w zdobywaniu doświadczeń w kontaktach z firmami i instytucjami.

Działalność Koła w minionych latach koncentrowała się przede wszystkim na: uczestnictwie w różnego rodzaju konkursach ekonomicznych i grach symulacyjnych, m.in.: Global Management Challenge – edycja 2007, 2008, 2009 (zarządzanie przedsiębiorstwem wirtualnym), Marketplace, Gra giełdowa, SGE Strateg; uczestnictwie w olimpiadach studenckich (m.in. Ogólnopolska Olimpiada Wiedzy Spedycja – Transport – Cło – w 2008 roku finałowy etap); organizacją wyjazdów dydaktycznych (Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie, Parlament RP, Muzeum Powstania Warszawskiego); realizacji kursów e-learningowych oraz współorganizacji Dni Otwartych Uczelni.

KONFERENCJE I INNE INICJATYWY

Instytut Ekonomii i Zarządzania realizuje działalność w zakresie organizacji konferencji naukowych – krajowych i zagranicznych. Podejmowana tematyka konferencji koncentruje się na zagadnieniach zarządzania rozwojem obszarów przygranicznych, transgraniczności oraz roli

samorządów terytorialnych w rozwoju regionu. W latach 2000-2009 zorganizowano 5 konferencji, których owocem były następujące, recenzowane wydawnictwa pokonferencyjne:

- 1) „Wybrane aspekty aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych z obszarów wiejskich”, red. J. Żbikowski, A. Siedlecka,
- 2) „Ruch graniczny w kontekście rozszerzania Unii Europejskiej”, red. M. Adamowicz, A. Siedlecka,
- 3) „Rozwój transgranicznej współpracy gospodarczej w regionie Białą Podlaska-Brześć”, red. M. Adamowicz, A. Siedlecka,
- 4) „Rozwój transgranicznej współpracy edukacyjnej w regionie Białą Podlaska-Brześć”, red. M. Adamowicz, A. Siedlecka,
- 5) „Rola samorządu w zarządzaniu rozwojem lokalnym i regionalnym”, red. M. Adamowicz,
- 6) „Rozwój obszarów przygranicznych w kontekście funkcjonowania Euroregionów”, red. M. Adamowicz, J. Bergier,

Oprócz wydawnictw pokonferencyjnych nakładem Wydawnictwa Państwowej Szkoły Wyższej ukazały się dwie publikacje pracowników Instytutu Ekonomii i Zarządzania:

- 1) „Konkurencyjność jednostek terytorialnych na przykładzie gmin wiejskich województwa lubelskiego”, D. Guzal-Dec,
- 2) „Jak budować relacje z otoczeniem - szkolenia z komunikacji w organizacji: materiały szkoleniowe”, red. E. Dresler, A. Siedlecka,

Obecnie trwają przygotowania do zaplanowanej na styczeń 2011 roku konferencji pt. „Marketing terytorialny szansą roz-

Uczestnicy projektu „Jak budować relacje z otoczeniem - szkolenia z komunikacji w organizacjach” w dniu wręczenia certyfikatów.

wój samorządów, instytucji oraz podmiotów gospodarczych”.

Oprócz aktywności na polu organizacji konferencji naukowych, pracownicy Instytutu Ekonomii i Zarządzania podejmują inne inicjatywy wychodząc naprzeciw oczekiwaniom studentów oraz lokalnego środowiska. Jednym z takich działań jest organizacja cyklu wykładów otwartych z zakresu zarządzania finansowego.

Pracownicy Instytutu Ekonomii i Zarządzania aktywnie włączają się w organizację Dni Otwartych Uczelni. Pod patronatem Instytutu w dniu 14 stycznia 2010 roku odbyły się Dni Otwarte pod hasłem „Służba mundurowa Twoim przyszłym miejscem pracy”.

PROJEKTY EUROPEJSKIE

Ważnym obszarem prac pracowników Instytutu Ekonomii i Zarządzania jest inicjowanie oraz udział w realizacji projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, które są skierowane do różnych grup odbiorców – w tym przede wszystkim do studentów i osób zamierzających podnieść swoje kwalifikacje zawodowe.

W 2009 roku pracownicy instytutu zrealizowali Projekt „Jak budować relacje z otoczeniem - szkolenia z komunikacji w organizacjach” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz ze środków Jednostki Samorządu Terytorialnego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VIII „Regionalne kadry gospodarki”, Działanie 8.1. „Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie”.

Projekt był adresowany do osób pracujących w zawodach i sytuacjach wymagających świadomego kreowania i kierowania procesami komunikacji społecznej i inter-

personalnej, dziennikarzy, osób odpowiedzialnych za kreowanie wizerunku organizacji lub za kontakty ze środkami masowego przekazu, a także do pracowników działów marketingu i działów obsługi klienta.

Celem głównym projektu było podniesienie kwalifikacji pracowników w zakresie komunikacji. Do realizacji tego celu służyły następujące cele szczegółowe:

1. Stworzenie warunków dla beneficjentów do podnoszenia kwalifikacji, poprzez realizację bezpłatnego szkolenia w Białej Podlaskiej;
 2. Przekazanie beneficjentom najnowszej wiedzy dotyczącej komunikacji w grupie, tworzenia i kierowania zespołem, Public Relations organizacji oraz projektowania i realizacji procesu komunikacji organizacji z otoczeniem;
 3. Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia poprzez pozyskanie wykładowców z renomowanych ośrodków akademickich oraz pozyskanie doświadczonych ekspertów-praktyków.
- Wynikiem projektu było przeszkolenie 45 osób z terenu województwa lubelskiego oraz wydanie podręcznika „Jak budować relacje z otoczeniem. Szkolenia z komunikacji w organizacji. Materiały szkoleniowe” pod redakcją E. Dresler i A. Siedleckiej.

W roku akademickim 2009/2010 zespół pracowników Instytutu Ekonomii i Zarządzania rozpoczął realizację projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego pt. „Przejdźmy do praktyki! Pilotażowa ścieżka przygotowania studentów Zarządzania do wejścia na rynek pracy”.

Celem głównym projektu jest praktyczne przygotowanie studentów kierunku Za-

rządanie do wejścia na rynek pracy.

Beneficjentami projektu mogą być tylko studenci studiów stacjonarnych kierunku Zarządzanie Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej. Rekrutacja do projektu jest zotwierdzona z procesem rekrutacji na studia. W ramach projektu planuje się trzy nabory: w latach akademickich 2009/2010, 2010/2011, 2011/2012.

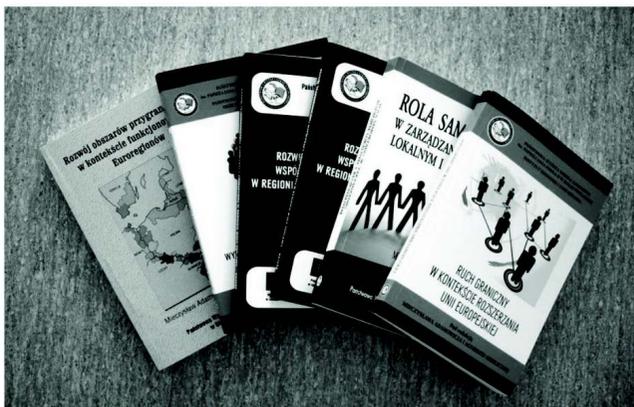
Zajęcia realizowane w ramach projektu stanowią rozszerzenie treści programowych dla kierunku „Zarządzanie” i mają charakter obligatoryjny. Wzbogacając ofertę dydaktyczną kierunku o dodatkowe, istotne z praktycznego punktu widzenia elementy procesu kształcenia.

W pierwszym roku wdrażania projektu, zgodnie z harmonogramem, zrealizowano następujące działania: zajęcia wyrównawcze z matematyki, zajęcia z przedmiotu Informatyczne wsparcie biznesu, część szkoleń z zakresu kompetencji miękkich oraz przeprowadzono proces rekrutacji do udziału w praktykach w firmach Grupa Żywiec S.A. oraz Grupie Handlowej Emperia.

PLANOWANE DZIAŁANIA UKIERUNKOWANE NA ROZWÓJ INSTYTUTU

Wśród najważniejszych inicjatyw podjętych w ostatnim czasie, ukierunkowanych na rozwój Instytutu Ekonomii i Zarządzania PSW im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej wskazać należy następujące:

- w marcu b.r. złożono wniosek do MNIŚW o utworzenie kierunku „Finanse i rachunkowość”;
 - w marcu b.r. rozpoczęto przygotowanie wniosku o utworzenie kierunku „Bezpieczeństwo publiczne”;
 - złożono wniosek o wsparcie programu badawczego pt. „Integracja działań samorządów lokalnych w realizacji współpracy transgranicznej i aktywizacji społeczno-gospodarczej obszarów przygranicznych” w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2007-2013;
 - rozpoczęto prace nad przygotowaniem oferty studiów II stopnia na kierunku Zarządzanie.
- Działalność Instytutu obejmuje podejmowanie szeregu różnorodnych działań zarówno ukierunkowanych na rozwój kadry naukowej, jak również ułatwianie i wskazywanie możliwości dróg rozwoju zawodowego Naszym Studentom.

Publikacje Instytutu Ekonomii i Zarządzania.

dr Agnieszka Siedlecka
dr inż. Magdalena Zwolińska-Ligaj

Kronika Wydarzeń

kwiecień – czerwiec

2010

KWIECIEŃ

13 kwietnia

W ramach Światowego Dnia Pamięci Ofiar Katynia Uniwersytet Trzeciego Wieku działający przy naszej Uczelni zorganizował wykład otwarty pn. „**Kłamswo katyńskie**”. Wykład wygłosił dr Szczepan Kalinowski. Na spotkanie licznie przybyli zarówno słuchacze UTW, jak również władze, pracownicy oraz studenci PSW.

14 kwietnia

UTW zorganizował wykład otwarty pt. „**Zagadnienie obecności Wikingów w Ameryce Północnej**”, wygłoszony przez absolwenta Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, mgr Marka Łasizsa. Marek Łasisz jest kulturoznawcą cywilizacji starożytnych świata, specjalizuje się w tematyce związanej z kulturami starożytnej Ameryki. Ukończył studia na Uniwersytecie Jagiellońskim, w Instytucie Archeologii. Licznie zgromadzone audytorium miało okazję wysłuchać prelekcji połączonej z pokazem multimedialnym, związanej nie tylko z historią ludu Wikingów - bogatą i po dziś dzień pozostającą w sferze dalszych badań - ale też z odkryciem świadczącym o tym, że starożytni Skandynawowie dotarli do Ameryki Północnej już 500 lat przed Krzysztofem Kolumbem.

15 kwietnia

Odbył się **IV Dzień Otwarty PSW**. Patronat nad organizacją Dnia Otwartego objął Instytut Rolnictwa. W ramach tej edycji imprezy pod hasłem „**DZIEŃ EDUKACJI ROLNICZEJ**” odbyła się prezentacja patronującego jej instytutu wraz z wykładami otwartymi: „Przełom w ogrodzie, przestrzeń życia”, wygłoszonym przez dr inż. Alicję Baranowską oraz „Fundusze europejskie szansą polskiego rolnictwa” autorstwa mgr. inż. Sławomira Meleszczyka. Podczas tej edycji Dnia Otwartego odbył się również konkurs języka angielskiego „GRA O INDEKS”, adresowany do maturzystów. Pisemny test składał się z części leksykalno-gramatycznej oraz z czytania ze zrozumieniem na poziomie wyższym średnio-zaawansowanym. Laureaci trzech pierwszych miejsc otrzymali indeksy Państwowej Szkoły Wyższej, kierunek Filologia, specjalność Język Angielski.

16 kwietnia

W Auli Uczelni miało miejsce uroczyste wręczenie dyplomów ab-

Zdjęcie nr: 1

solwentem kierunków: **Pielęgniarstwo, Pielęgniarstwo – Studia Pomostowe oraz Ratownictwo Medyczne**. Kierunek Pielęgniarstwo ukończyło 45 osób, Pielęgniarstwo – Studia Pomostowe 41 osób, natomiast Ratownictwo Medyczne 43 osoby. W uroczystości udział brały władze Uczelni oraz licznie zgromadzeni goście. Uroczystość otworzył JM Rektor prof. Mieczysław Adamowicz. Głos zabrali także: dyrektor Instytutu Zdrowia, dr Stanisława Spisacka, zaproszeni goście oraz absolwenci. Podczas uroczystości absolwentom wręczone zostały dyplomy ukończenia studiów, a także listy gratulacyjne za wyróżnione prace licencjackie oraz podziękowania dla studentów, którzy działali w kołach naukowych „Erika” i „Diagnoza”. Zdjęcie nr: 1

20 kwietnia

Studenci Specjalności Język Angielski znaleźli się w grupie laureatów konkursu tłumaczeniowego „**Translation? Just Go For It**”, zorganizowanego przez Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych w Chelmie. Do konkursu zgłosiło się dziewięć studentów PSW, przygotowywanych przez mgr Marię Popławską. Studentki Elżbieta Duda oraz Sylwia Jariczuk zajęły w konkursie II miejsce, Mariola Dębica oraz Karolina Kutrzepa otrzymały III nagrodę, zaś Ewa Lewandowska oraz Łukasz Chmielewski znaleźli się w grupie osób nagrodzonych wyróżnieniem.

23-24 kwietnia

Instytut Informatyki zorganizował **Akademicki Turniej Gier Sieciowych**. Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych uczestniczący w turnieju mogli łączyć się w kilkuosobowe zespoły. Zwycięski zespół otrzymał nagrody w postaci sprzętu i akcesoriów komputerowych.

30 kwietnia

Miało miejsce **uroczyste podpisanie umowy** z firmą BUDIMEX z Warszawy, która wygrała przetarg na budowę obiektów nowego kampusu uczelni przy ulicy Siderskiej. W uroczystym spotkaniu uczestniczyli Rektor Mieczysław Adamowicz, Prorektor ds. rozwoju uczelni Józef Bergier, Kanclerz Leszek Petruczenko, Kwestor Henryka Mazurek, Koordynator Sekcji Zamówień Publicznych Rafał Olczuk oraz przedstawiciel wykonawcy inwestycji, firmy BUDIMEX z Warszawy, Dyrektor ds. handlowych, Marek Gromaszek. Zdjęcie nr: 2

Zdjęcie nr: 2

MAJ

4 maja

Instytut Pedagogiki, we współpracy z Mazowieckim Centrum Profilaktyki Uzależnień, zorganizował warsztaty metodyczne **DZIECKO W WIELKIEJ SIECI** - etiologia, zagrożenia, profilaktyka. W programie warsztatów znalazły się: wykłady wygłoszone przez prof. A. Jędrzejko „Digital Native - mechanizmy uzależnień od multimediów i ich konsekwencje dla rozwoju psychofizycznego dziecka” oraz „Jak modelować relacje dzieci - nowe multimedia?”, a także szkolenia „Gry sieciowe i komputerowe a zachowania agresywne dzieci” prowadzone przez Agnieszkę Taper oraz „Cyberseks i niebezpieczne zachowania seksualne w SIECI”, które poprowadził Jarosław Korczak. Uczestnicy warsztatów otrzymali certyfikaty Mazowieckiego Centrum Profilaktyki Uzależnień.

5 - 7 maja

W Nałęczowie odbyła się XI międzynarodowa konferencja naukowa „**Partnerstwo i współpraca a kryzys gospodarczo-społeczny w Europie Środkowej i Wschodniej**” zorganizowana przez Katedrę Mikrostruktur Społecznych i Współczesnych Teorii Socjologicznych KUL oraz Instytut Socjologii PSW. Głównymi obszarami tematycznymi omawianymi podczas konferencji były: kryzys gospodarczo-społeczny w teorii i praktyce, partnerstwo i współpraca w rozwoju regionalnym i lokalnym, a także procesy, struktury i organizacje gospodarcze. Państwową Szkołę Wyższą na konferencji reprezentowali pracownicy i studenci z Instytutu Socjologii.

Zdjęcie nr: 3

6 maja

W ramach pilotażowej ścieżki przygotowania studentów Zarządzania do wejścia na rynek pracy „Przejdźmy do praktyki” w budynku Rektoratu PSW odbyły się **Targi pracy**. Podczas targów wygłoszono wykłady otwarte „Jak pokierować swoim życiem aby dobra passa nam sprzyjała” oraz „Dlaczego warto planować swój sukces”. Marek Urban i Piotr Wojciechowski z firmy Lauren Peso poprowadzili również warsztaty przygotowujące do planowania własnej ścieżki zawodowej „Mam plan - osiągnę sukces”. Imprezie towarzyszyły prezentacje ofert pracy przygotowane przez firmy i instytucje działające na lokalnym rynku. Zdjęcie nr: 3

10 maja

W siedzibie Miejskiej Biblioteki Publicznej w Białej Podlaskiej odbyła się uroczysta inauguracja działalności **Klastra Bibliotek Białskich**. Projekt został zainicjowany przez Bibliotekę Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II, a przy jego realizacji Biblioteka uczelniana współpracuje z Miejską Biblioteką Publiczną, Biblioteką Pedagogiczną oraz z Biblioteką Zamiejscowego Wydziału Wychowania Fizycznego warszawskiej AWF. Biański klaster jest drugim takim przedsięwzięciem na terenie kraju. Portal internetowy umożliwi dostęp do informacji o ponad 300 tys. książek i ok. 20 tys. roczników czasopism zgromadzonych w białskich bibliotekach.

11 maja

Podczas Tygodnia Bibliotek w Auli Kongsorowej PSW w Białej Podlaskiej odbył się **Maraton Czytania**. W trakcie Maratonu czytane były dramaty Karola Wojtyły „Przed sklepem jubilera” oraz „Promieniowanie ojostwa”. Osobami czytającymi podczas maratonu byli: prof. nadzw. dr hab. Józef Bergier, mgr Monika Gościak, mgr inż. Sylwia Ferenc-Janicka, Duszpasterz Młodzieży Prawosławnej ks. Marcin Gościak, Marcin Kalicki, dr Cezary Kalita, dr Elena Konowaluk, dr Joanna Marchel, mgr Irena Mikiciuk, mgr Dorota Paszkiewicz, mgr Małgorzata Parafiniuk, lic. Paweł Piasta, dr Wiesław Romanowicz, mgr Karol Suderowicz, Duszpasterz Akademicki ks. Sławomir Szypulski, mgr Piotr Zdunkiewicz. Maratonowi towarzyszyła wystawa, przygotowana i opracowana przez Muzeum Historii Fotografii w Krakowie, pt. „Papieski Kraków”. Zdjęcie nr: 4

Zdjęcie nr: 4

13 maja

Zakład Języka Rosyjskiego zorganizował konkurs „**Wiedza o Rosji**”, w którym uczestniczyło 45 uczniów z klas I i II szkół ponadgimnazjalnych. Zadaniem uczestników było napisanie testu kulturoznawczo-realizacyjnego. Pierwszą nagrodę zdobył uczeń II LO im. Emilii Plater w Białej Podlaskiej, Michał Micewicz, kolejne nagrody zdobyli Anna Bujnik (I LO im. J.I. Kraszewskiego) oraz Magdalena Bujnik (IV LO im. S. Staszica). Wręczeniem dyplomów i nagród laureatów oraz wyróżnionym uczniom odbyło się 21 maja w Sali Senatu uczelni.

13 maja

„**Radość, zdrowie, przygoda**” - pod takim właśnie hasłem odbył się **V Dzień Otwarty PSW**. Tym razem patronat nad imprezą objął Instytut Turystyki i Rekreacji. W holu głównym swoje stoiska zaprezentowały poszczególne instytuty. Studenci i przybyli goście wzięli udział w pokazie wspinaczki, mogli obejrzeć sprzęt do uprawiania windsurfingu, kajakerstwa i nurkowania. Ciekawą atrakcją było obozowisko survivalowe i pokazy pierwszej pomocy przygotowane przed wejściem do budynku uczelni przez studentów Turystyki i Rekreacji oraz członków koła naukowego ERKA przy Instytucie Zdrowia. Chętni mogli poddać się relaksującemu masażowi lub ocenić stan swojego zdrowia - była to m.in. ocena sposobu żywienia poprzez komputerową analizę składników odżywczych, ocenę stanu odżywienia, czy też biomarkery stanu zdrowia. Dr Ewa Stepien, dr Ewelina Niżnikowska i mgr Małgorzata Wasilewska podczas „zwarowanego aerobiku” pokazały, w jaki sposób można aktywnie i poprzez zabawę zadbać

Zdjęcie nr: 5

o swoje zdrowie i kondycję fizyczną. Niewątpliwie największą atrakcją było spotkanie z Gościem Specjalnym - Jackiem Palkiewiczem, podróżnikiem, odkrywcą, rzeczywistym członkiem Królewskiego Towarzystwa Geograficznego. Jacek Palkiewicz jest dziennikarzem i podróżnikiem z ponad 35-letnim doświadczeniem, twórcą survivalu w Europie, autorem kilkunastu książek podróżniczych i filmów dokumentalnych. Zdjęcie nr: 5

5 - 14 maja

W ramach projektu „Ponad granicami – transfer wiedzy i doświadczeń osób w wieku 50+” Uniwersytet Trzeciego Wieku przy PSW w Białej Podlaskiej odwiedziła 18-osobowa **grupa Szkotów – stu-**

chaczy UTW z Perth. Podczas kilkudniowej wizyty goście ze Szkoły zwiedzali Lubelszczyznę, poznawali historię i tradycje Podlasia. Szkoccy seniorzy mieli również okazję spotkania się z władzami uczelni, miasta i regionu.

Zdjęcie nr: 6

14 maja

W bibliotece PSW odbyło się **spotkanie autorskie** z Krystyną Kroszczyńską, autorką tomiku wierszy „Zanim przeminiesz” oraz powieści „Wiara w życie”. Liczne zgromadzeni studenci z zainteresowaniem pytali młodą pisarkę o jej twórczość oraz problemy codzienne związane z niepełnosprawnością. Podczas spotkania czytano fragmenty powieści oraz wiersze autorki. Spotkanie wzbogaciła również muzyka gitarowa w wykonaniu studenta socjologii Michała Brzezińskiego. Na zakończenie autorka podpisywała swoje książki. Zdjęcie nr: 6

18 maja

Studenci Pedagogiki i uczniowie ALO zorganizowali proekologiczną akcję zbiórki funduszy i darów „**Schronisko uczu – psia kość**” na rzecz Schroniska dla bezdomnych zwierząt w Białej Podlaskiej. Podczas akcji udało się zgromadzić trzy reklamówki darów, między innymi: karmy i pokarmy, posłania dla zwierząt a także kwotę 200 zł. Jednocześnie w związku ze zbliżającymi się Dniem Praw Zwierząt studenci PSW i uczniowie ALO dołączyli do Ogólnopolskiej kampanii na rzecz humanitarnego traktowania zwierząt, zbierając podpisy przeciwko okrucieństwu wobec zwierząt.

19 maja

Zakład Języka Rosyjskiego zorganizował konkurs „**Mistrz Języka Rosyjskiego**”. W konkursie uczestniczyło 18 studentów Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej. Zadaniem uczestników było napisanie testu leksykalno-gramatycznego na poziomie B2 oraz wykonanie zadań na rozumienie tekstu ze słuchu. Laureaci trzech pierwszych miejsc otrzymali dyplomy, nagrody pieniężne oraz atrakcyjne nagrody rzeczowe ufundowane przez PSW im. Papieża Jana Pawła II.

20-21 maja

Instytut Turystyki i Rekreacji PSW oraz Polska Asocjacja Ekologii Krajobrazu, przy współdziałaniu Narodowej Fundacji Ochrony Środowiska, Fundacji „Zielone Płuca Polski” oraz Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego byli organizatorami Ogólnopolskiej konferencji naukowej „**Krajobrazy rekreacyjne – kształtowanie, wykorzystanie, transformacja**”. Tematyka konferencji obejmowała takie zagadnienia jak definicja krajobrazu rekreacyjnego, typologia krajobrazów, regionalizacja na potrzeby turystyki i wypoczynku, dziedzictwo kulturowe i jego miejsce w kształtowaniu krajobrazów rekreacyjnych, uwarunkowania przyrodnicze turystyki i wpływ działalności turystycznej na środowisko przyrodnicze, turystyka w granicach obszarów chronionych, percepcja krajobrazu w kształtowaniu funkcji turystycznej, rozwój zrównoważony regionów turystycznych, rola turystyki w rozwoju regionów oraz edukacja regionalna w teorii i praktyce.

21 maja

Uczelnie odwiedziła szesnastoosobowa grupa młodzieży licealnej z Ukrainy wraz z nauczycielką języka polskiego. Organizatorami wizyty po stronie ukraińskiej było Towarzystwo Kultury Polskiej im. Ta-

deusza Kościuszki w Łucku, natomiast ze strony polskiej organizację wizyty i opiekę nad gośćmi zapewniła PSW. W ramach wizyty młodzież spotkała się z Rektorem PSW, zapoznała się z ofertą edukacyjną i zasadami studiowania w naszej uczelni oraz zwiedziła miasto.

21 maja

Dnia 21 maja 2010 roku odbyło się uroczyste wręczenie dyplomów oraz nagród laureatom konkursów „Wiedza o Rosji” i „Mistrz Języka Rosyjskiego”. Nagrody oraz dyplomy zostały wręczone przez Dyrektora Instytutu Neofilologii prof. dr. hab. Romana Lewickiego oraz Prorektora ds. spraw studenckich dr. Wiesława Romanowicza. W uroczystości udział wzięli nagrodzeni studenci oraz uczniowie, którzy na uroczystości przybyli wraz ze swoimi nauczycielami języka rosyjskiego.

Zdjęcie nr: 7

24 maja

Na placu budowy przy ul. Sidorńskiej miało miejsce symboliczne „**wkopanie pierwszego szpadła**” pod rozpoczynającą się budowę kampusu PSW. JM Rektor Mieczysław Adamowicz, Prorektor ds. rozwoju uczelni Józef Bergier, Prorektor ds. studenckich Wiesław Romanowicz oraz Kanclerz Leszek Petruczenko symbolicznie zainicjowali prace budowlane, wkopując szpadle w grunt na placu budowy. Rozpoczynająca się budowa jest największą inwestycją w obiekty dydaktyczne w historii miasta Biała Podlaska. W pierwszym etapie inwestycji ma powstać akademik i hala sportowa, w kolejnym planowana jest budowa budynków dydaktycznych dla instytutów Budownictwa, Zdrowia oraz Rolnictwa. Zdjęcie nr: 7

24 maja

Instytut Pedagogiki był organizatorem VI Międzynarodowej Konferencji Naukowej „**Wykluczenie społeczne – czynniki ryzyka, profilaktyka, remedia**”. Obrady naukowe przebiegały w dwóch sesjach. Temat wiodący w sesji przedpołudniowej „Wielowymiarowość ekskluzji współczesnego człowieka” prowadzili: ks. prof. dr hab. Marian Nowak i prof. Michał Dobrynia. Z kolei tematem wiodącym w sesji popołudniowej były: „Drogi do inkluzji - edukacja i resocjalizacja w służbie człowiekowi, przykłady dobrej praktyki”, któremu przewodniczyli prof. dr hab. Alina Rynio i dyr. Zakładu Karnego w Białej Podlaskiej Bogusław Woźnica. Na uwagę zasługuje czynny udział w konferencji osób nie tylko z obszaru nauk humanistycznych, ale także praktyków.

24 maja

Studentki koło naukowe „eRka” już po raz czwarty zorganizowała akcję honorowego krwiodawstwa „**Wampirada**” pod hasłem: Krew jest darem życia - podziel się nim. Krew pobierana była przez pracowników Krwiodawstwa specjalnie oddelegowanych do tego celu z Lublina. Miejscem zbiórki, podobnie jak w poprzednich latach, były pomieszczenia Instytutu Zdrowia (102, 103, 104) w budynku dydaktycznym przy ul. Sidorńskiej 102. Chęć oddania krwi wyraziło 43 studentów naszej uczelni, jednak lekarze odesłali część z nich ze względów zdrowotnych. Ostatecznie w akcji uczestniczyli 23 osoby. Podczas akcji udało się zebrać ponad 10 litrów krwi.

25 maja

Sześcioro studentów Państwowej Szkoły Wyższej znalazło się w grupie studentów nagrodzonych **stypendiami marszałka woje-**

wództwa lubelskiego. Nagrody przyznawano studentom, których średnia ocen wynosi przynajmniej 4,88. Stypendia będą wypłacane przez pięć miesięcy. Studenci, których średnia ocen mieści się w ramach między 4,88 a 4,99, otrzymają miesięcznie 180 złotych, osoby, którzy uzyskali średnią 5.0 lub wyższą – 200 złotych.

30 maja

W kościele św. Anny teatr PSW Kryty Gontem wystawił spektakl „**JPII – co pozostało**”. Przedstawienie w reżyserii wykładowcy Instytutu pedagogiki, Piotra Zdunkiewicza, w wykonaniu studentów Pedagogiki, podejmowało zagadnienie obecności nauki Papieża Polaka w życiu współczesnej młodzieży. Poszczególne akty, dotyczące takich problemów, jak antykoncepcja, aborcja, przemoc czy konsumpcjonizm, przeplatane były piosenkami w wykonaniu studentów. Zdjęcie nr: 8

Zdjęcie nr: 8

CZERWIEC

1 czerwca

W ramach kampanii informacyjno-promocyjnej „Akademia SPIN – Środowisko akademickie w biznesie” w auli PSW odbyło się spotkanie szkoleniowo-informacyjne pt. „**Czy student może prowadzić własny biznes?**”. Celem projektu „Akademia SPIN” jest promowanie przedsiębiorczości wśród studentów i pracowników uczelni oraz nawiązanie współpracy ze środowiskiem przedsiębiorców w ramach wykorzystania rozwiązań, powstałych w wyniku prac badawczo-rozwojowych na uczelniach wyższych. Podczas wykładów otwartych, szkoleń i dyskusji odbywających się w ramach spotkania, można było dowiedzieć się m.in. czym jest przedsiębiorczość akademicka, czy student może prowadzić własny biznes, co to jest firma typu spin-off i spin-out oraz czy współpraca naukowca i biznesmena jest w ogóle możliwa.

4-5 czerwca

Państwowa Szkoła Wyższa była organizatorem i gospodarzem **XXIII Ogólnopolskiego Zjazdu Rodziny Szkół im. Jana Pawła II** pod hasłem „**Musicie od siebie wymagać, nawet gdyby inni od was nie wymagali**”. Naszą uczelnie odwiedziło 250 delegacji szkół, które za patrona obrały papieża Polaka. Sprawozdanie i relację fotograficzną z przebiegu imprezy prezentujemy na stronie 16.

5 czerwca

Studenci Ratownictwa Medycznego z SKN „eRka” uczestniczyli w zorganizowanym przez Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Białej Podlaskiej „**Dniu Dziecka**”. Zadaniem studentów było prezentowanie dzieciom technik resuscytacji krążeniowo-oddechowej, układania poszkodowanych w pozycji bezpiecznej, promowanie właściwego zachowania w sytuacji zagrożenia. Zwienieniem działań był krótki pokaz ratowania dziecka potrąconego przez samochód. Prowadzone działania cieszyły się dużym zainteresowaniem dzieci oraz towarzyszących im opiekunów.

Zdjęcie nr: 9

9 czerwca

Zawodniczką AZS PSW Biała Podlaska

w półfinale Pucharu Polski Kobiet rozegrały mecz z zespołem Unia Racibórz. Wprawdzie nasze zawodniczki przegrały z wynikiem 1:0, jednak ich udział w meczu półfinałowym był największym, jak dotąd, pucharowym osiągnięciem drużyny z PSW.

10 czerwca

Rozstrzygnięto konkurs na plakat promujący nowy kierunek PSW. Konkurs zorganizowano w związku z nowością w ofercie edukacyjnej Uczelni jaką jest nowy kierunek studiów inżynierskich - Budownictwo. W konkursie wzięli udział studenci PSW różnych kierunków. Jury przyznało trzy nagrody główne i jedno wyróżnienie. Pierwsze miejsce zajął Adrian Jedynak, drugie miejsce – Anna Us, trzecie – Radosław Ignaciuk. Wyróżnienie za pomysły na hasło reklamowe otrzymał Marek Pykacz. Zdjęcie nr: 9

12-13, 19-20 czerwca

Studenci Turystyki i Rekreacji PSW, odbywający Kurs Instruktora Rekreacji Ruchowej, specjalności pływania, pod opieką kierownika kursu M. Ślósarskiego, poprowadzili zajęcia z pływania dla dwóch grup docelowych – dzieci i młodzieży ze **Świetlicy Środowiskowej „Dziupla”** w Białej Podlaskiej oraz dla grupy osób z **Koła Polskiego Związku Niewidomych**. Podczas zajęć z dziećmi instruktory z PSW przeprowadzili pokaz ratownictwa i pierwszej pomocy a także uczyli dzieci pływania. Dzieci otrzymały materiały edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa nad wodą i pierwszej pomocy. Za swoją pracę i zaangażowanie instruktory obdarowani zostali pamiątkowymi dyplomami wykonanymi przez małych kursantów. Zajęcia dla osób niewidomych miały na celu głównie poznanie środowiska wodnego, oswojenie z wodą i przelamywanie leku przed nią. Obejmowały one naukę pływania elementarnego i relaksacyjnego.

27 czerwca

Pracownicy Sekcji Promocji i Kształcenia Ustawicznego oraz studenci PSW prezentowali ofertę edukacyjną uczelni na corocznej imprezie - **Dni Białej Podlaskiej**, organizowanej przez Urząd Miasta Biała Podlaska i Miejski Ośrodek Kultury. Szereg atrakcji, które zaproponowali organizatorzy, przyciągnęły liczne rzesze białaczan. Odwiedzając stoisko promocyjne PSW uczestnicy imprezy mogli zapoznać się z ofertą edukacyjną uczelni. Udzielano informacji na temat kierunków kształcenia i warunków rekrutacji, rozdawano ulotki i informatory na rok akademicki 2010/2011. Stoisko PSW przyciągało wzrok przede wszystkim za sprawą studentów Uczelni, którzy wręcaли przechodzącym baloniki z logo PSW, czasopismo „Białski Przegląd Akademicki”, oraz pismo „Moje miasto Biała Podlaska”. Studenci Pedagogiki malowali dzieciom twarze i urządzili konkurs z nagrodami. Odwiedzilo nas liczne grono zainteresowanych, którzy chcieli dowiedzieć się, jak studiuje się na PSW.

28 czerwca – 4 lipca

Sluchacze Uniwersytetu Trzeciego Wieku PSW wyruszyli w **podróż do Szkocji** z rewizytą w zaprzyjaźnionym UTW w Perth. Wizyta studyjna została zrealizowana w ramach projektu pt. „**Ponad granicami – transfer wiedzy i doświadczeń osób w wieku 50+**”. W ramach tygodniowej wizyty 22 osobowa grupa seniorów z Białej Podlaskiej miała okazję poznać atrakcyjność geograficzną Szkocji oraz uczestniczyć w spotkaniach z przedstawicielami władz rządu szkockiego. Grupa z Polski miała okazję zwiedzać m.in. Glasgow, Edynburg, destylarnię whisky – Glenturrel Whisky Distillery, zamek Blair Castle i wiele innych atrakcyjnych miejsc. Zdjęcie nr: 10

Zdjęcie nr: 10

XXIII Ogólnopolski Zjazd Rodziny Szkół im. Jana Pawła II

W dniach 4-5 czerwca 2010 r. w Państwowej Szkole Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej odbył się XXIII Ogólnopolski Zjazd Rodziny Szkół im. Jana Pawła II. Hasłem przewodnim tegorocznego spotkania były słynne słowa Papieża: „Musiecie od siebie wymagać, nawet gdyby inni od was nie wymagali”.

W zjeździe uczestniczyło 230 osób – dyrektorów, nauczycieli, katechetów z różnych szczebli szkół im. Jana Pawła II ze wszystkich województw. Imponująca liczba uczestników pokazała wielkość Rodziny Szkół im. Jana Pawła II.

Uroczystości rozpoczęły się od wniesienia sztandaru Uczelni i wejścia Senatu. Następnie wszyscy uczestnicy zjazdu odśpiewali „Hymn Rodziny Szkół im. Papieża Jana Pawła II” (na melodii pieśni „Barbarka”).

Jako pierwszy głos zabrał **JM Rektor PSW prof. zw. dr hab. Mieczysław Adamowicz**. Na początku swego wystąpienia przywitał przybyłych gości oraz gospodarzy zjazdu.

*Panie Senatorze,
Drodzy i dostojni Goście,
Koleżanki i Kolezy,
Droga Młodzieży,*

W imieniu Senatu Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej, całej społeczności akademickiej, która szczeni się z godności posiadania tak wspaniałego Patrona jakim jest Papież Jan Paweł II i w imieniu własnym – z wielką radością witam wszystkich obecnych, a przede wszystkim znakomitych gości z rozsiansych po całym kraju szkół noszących imię naszego wspaniałego Rodaka, którzy przybyli na XXIII Ogólnopolski Zjazd Szkół im. Papieża Jana Pawła II w PSW w Białej Podlaskiej. Dziękujemy za zaszczyt powierzenia nam organizacji zjazdu tak ważnych dla kształcenia i wychowania młodego pokolenia placówek oświatowych i edukacyjnych kształcących dzieci i młodzież w różnym wieku, w tym także szkół wyższych kształcących na poziomie licencjackim i magisterskim.

Na dzisiejszy zjazd przybyli przedstawi-

ciele 103. szkoły z różnych stron Polski, swoje przybycie zapowiadali także nauczyciele z Litwy. Wszystkich nas łączy szacunek wobec osoby Patrona Papieża Jana Pawła II, uznanie dla jego wielkiego dzieła o nieprzemijających skutkach dla Polski i całego świata oraz umiłowanie osoby Papieża, który poprzez nauczanie i osobisty przykład stał się wielkim nauczycielem Polaków. Nie sposób wymienić tego, co zawdzięczamy naszemu Papieżowi. Pewne próby zgłębienia myśli i wskazań Jana Pawła II podejmujemy w trakcie planowanych na dzisiaj sesji naukowych, w czasie rozmów kulturalnych oraz wystąpień uczestników zjazdu. Poniżej nasz zjazd odbywa się na wyższej uczelni, godzi się wspomnieć, że Ojciec Święty odnosił się w swoim nauczaniu nie tylko do spraw wiary i religii; znany i doceniany jest wpływ Jego Pontyfikatu na polityczne i społeczno-gospodarcze przemiany świata. Karol Wojtyła zarówno jako Biskup, Kardynał i Papież był też wielkim filozofem, nauczycielem akademickim, profesorem uniwersyteckim, naukowcem. W swoich pracach i nauczaniu podkreślał znaczenie godności ludzkiej, postawy człowieka wobec prawdy i wolności, ale także wobec pracy i wypełniania obowiązków. Dla ludzi Nauki, ale także dla wszystkich nauczycieli, niezwykle cenne są Jego rozważania na temat rozumu i wiary. Papież twierdził, że godność człowieka cechuje rozumność zmierzająca do poszukiwania prawdy, oraz wolna wola dążąca do wolności jako dobra cenionego przez ludzi.

Mając w pamięci występujące w historii różdżki między wiarą i rozumem, które bywały wielkim dramatem człowieka w różnych czasach historycznych w encyklice „Fides et ratio” Papież stwierdza, „wiara i rozum to dwa skrzydła, na których duch ludzki unosi się ku kontemplacji prawdy” a „wiara pozbawiona oparcia w rozumie skupia się bardziej na uczuciach i przeżyciach, co stwarza zagrożenie, że przestanie być propozycją uniwersalną. Analogicznie – gdy rozum nie ma do czynienia z dojrzałą wiarą, brakuje mu bodźca, który kazałby skupić uwagę na specyfice i głębi bytu”.

W przemówieniu do ludzi Nauki na Uniwersytecie Toruńskim w 1999 r. Papież

powiedział: „Ludziom nauki oraz ludziom kultury powierzona została szczególna odpowiedzialność za prawdę – dążenie do niej, jej ochrona i życie według niej”. To przesłanie obowiązuje nas wszystkich – nauczycieli pracujących z młodym pokoleniem Polaków.

Te słowa odnoszą się nie tylko do nas jako pojedynczych ludzi – nauczycieli pracujących w szkołach. Odnosi się to także do naszych szkół jako instytucji pełniących ważną rolę w życiu społecznym. Życzymy sobie, aby szkoły, w których pracujemy, były ośrodkami rozumnego poszukiwania prawdy i takiego rozumienia wolności, która przyczyniać się będzie dla uznania i uszanowania godności innych ludzi. Jestem niezmiernie rad, że XXIII Zjazd Szkół im. Papieża Jana Pawła II odbywa się w Państwowej Szkole Wyższej, która realizuje swoją ważną misję edukacyjną na południowym Podlasiu i zachodnim Polesiu, krainach będących jednocześnie północną częścią woj. lubelskiego. Uczelnia ta rozwija się dynamicznie oferując kształcenie na poziomie licencjackim, inżynierskim i magisterskim na 11 kierunkach studiów. Mam nadzieję, że wizyta w naszej białskiej uczelni będzie dla wszystkich państwa miłym i dobrym przeżyciem. Dla nas organizacja zjazdu stanowi zaszczytne wyróżnienie. Witam raz jeszcze wszystkich przybyłych. Proszę pozwolić mi przywitać najpierw dostojnych gości: Jest wśród nas Senator Józef Bergier, pierwszy wieloletni Rektor i organizator naszej uczelni, którego serdecznie witam. W imieniu własnym, ale także w imieniu senatora Józefa Bergiera witam wszystkich przybyłych (...).

Jesteśmy Rodziną szkół Papieża Jana Pawła II. Uczestnicząc w dniu wczorajszym w procesji Bożego Ciała przy Świątyni Bożej Opatrzności w Warszawie, którą metropolita Warszawski Kazimierz Nycz z najmniejszej parafii na Ostańcu w Warszawskim Ursynowie prowadził do świątyni Opatrzności na Polach Wilanowskich, zapamiętałem zdanie: „Rodzina to największe piękno”. Każde piękno trzeba chronić, utrzymywać i pielęgnować. Pielęgnowajmy i dbajmy o piękno naszych rodzin tych biologicznych i tych szkolnych, którym patronuje Papież Jan Paweł II. Dbajmy o dobro i piękno naszej Rodziny

Narodowej Ojczyzny, której na imię Polska”.

Część z gości zaproszonych na Zjazd nie mogło przybyć, ale nadeszła lista do uczestników spotkania. Publicznie odczytano m.in. list od **Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. Barbary Kudryckiej**.

„Pragnę złożyć serdeczne podziękowania za zaproszenie do udziału w XXIII Ogólnopolskim Zjeździe Szkół im. Jana Pawła II. Z prawdziwym uznaniem obserwuję, że grono szkół, których patronem jest Papież Polak, nieustannie się powiększa. Przyjęcie imienia Jana Pawła II stawia poważne wyzwanie zarówno przed władzami szkół, jak i ich uczniami oraz studentami, którzy wzory swojego postępowania powinni opierać właśnie na Jego nauczaniu. Jan Paweł II wielokrotnie podkreślał, jak ważne jest prawo jednostki do zdobywania wykształcenia (...). Ojciec Święty sam daje wzór zdobywania wiedzy z pa-

nią, nieustannego kształcenia, rozwijania dodatkowych zainteresowań, aktywności w kołach studenckich; wyrażał bardzo często wdzięczność uczelniom, które Go ukształtowały. Mówił o radości poznawania prawdy, której nieustanne poszukiwanie nadaje wielkość wiedzy naukowej. Zwracał uwagę na znaczenie wzorów osobowych w wychowaniu i nauczaniu, na wyjątkową rolę profesorów, którzy byłiby prawdziwymi mistrzami i przewodnikami. Kierując swoje słowa do młodych ludzi, wskazywał, że prawdziwie wielki jest ten człowiek, który chce czegoś nauczyć. Podobnie hasło Zjazdu, zaczerpnięte z wypowiedzi Wielkiego Polaka, jest wyrazem troski o pogłębianie świadomości tego, jak ważne jest samodoskonalenie, otwartość na zdobywanie wiedzy i wytężona praca nad sobą.

Doceniam bogaty program naukowy i edukacyjny spotkania w Białej Podlaskiej i wyrażam moje poparcie dla wszelkich inicjatyw Rodziny Szkół im. Jana Pawła II,

które rozwijają wiedzę o swoim patronie oraz upowszechniają i wciela ją w życie Jego przesłanie.

Życząc jak najlepszych owoców nauczania w oparciu o słowa Jana Pawła II, pozostaję z wyrazami głębokiego szacunku, Barbara Kudrycka.”

Fragment listu **Sekretarza Papieskiego Arcybiskupa Metropolity Krakowskiego Stanisława Kardynała Dziwisza**.

„Szanowny Panie Profesorze, [...] Nie mogąc przybyć, zapewniam o duchowej łączności z Uczestnikami Zjazdu i życzę miłej atmosfery sprzyjającej nawiązaniu przyjaźni między Dyrektorami Szkół mających Wielkiego Patrona i starających się wychowywać młodzież w oparciu o nauczanie Jana Pawła II. Niech On wyprasza potrzebne łaski i dobre natchnienia do pełnienia tych trudnych zadań. Serdecznie pozdrawiam i Wszystkim przesyłam błogosławieństwo: Szczęść Boże!”

Odczytano również list **Arcybiskupa Metropolity Lwowskiego Mieczysława Mokrzyckiego**:

„Szanowny Panie Profesorze! [...] Niestety, ale wcześniej zaplanowane obowiązki pasterskie w Archidiecezji nie pozwalają mi na osobiste przybycie w tym dniu do Białej Podlaskiej. Łącząc się duchowo z wszystkimi uczestnikami Zjazdu tą drogą przesyłam serdeczne pozdrowienia oraz życzenia wielu duchowych owoców wspólnej modlitwy”.

Odczytane zostały również listy od **Biskupa Henryka Tomasika oraz od Marszał-**

„*Jak każdy Polak także i ja miałem okazję spotkać się i słuchać wypowiedzi Ojca Świętego, co doprowadziło do nadania PWSZ w Białej Podlaskiej imienia Papieża Jana Pawła II. Pierwsze spotkanie miało miejsce na stadionie Dziesięciolecia w Warszawie w 1983r. podczas II pielgrzymki apostołskiej do Polski, następnie w 1997r. z pielgrzymką do Rzymu, kolejne w Siedlcach podczas apostołskiej wizyty na Podlasiu dnia 10.06.1999 r.*

Wielkie przeżycie zachowałem w swoim sercu jako poselstwo podczas przesłania Jana Pawła II do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej 11 czerwca 1999 roku., w którym powiedział m.in.

Swoje wystąpienie chciałbym zakończyć słowami Ojca Świętego o nauce wypowiedzi w Częstochowie w 1979r. „Uniwersytet to jest jakiś odcinek walki o człowieczeństwo człowieka. Z tego, że się nazywa uniwersytetem albo wyższą uczelnią, jeszcze nic nie wynika dla sprawy człowieka. Uniwersytet jest wspaniałym środkiem do celu, instytucją uniwersyte-tu jest jednym z arcydzieł ludzkiej kultury. Zachodzi tylko obawa, czy to arcydzieło nie ulega w dzisiejszej epoce odkształce-niu, i to w wymiarze globu”.

Na zakończenie swojego wystąpienia prof. Bergier podziękował głównej orga-nizatorce Zjazdu i ambasadorce Uczel-

niżowanego, jakie ma miejsce w szkole, jak i wychowania w każdym innym środowisku.

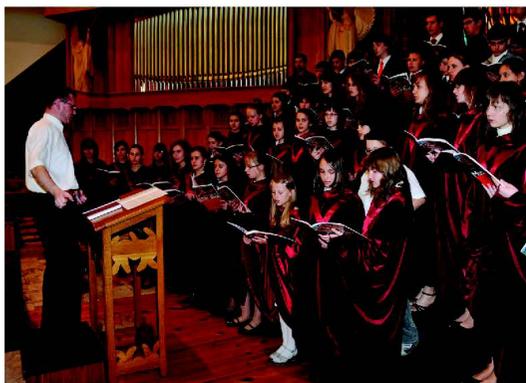
W sesji naukowej referaty wygłosili ks. prof. nadzw. dr hab. Marian Nowak i prof. nadzw. dr hab. Alina Rynio. Książd profesor podejmując temat „Praca nad sobą – jako podstawa wychowania w ujęciu Jana Pawła II” podkreślił m.in., iż nie wystarczy mówić o wartościach, lecz trzeba je pokazywać. Pani prof. A. Rynio w swoim wystąpieniu nt. „Szkoły katolickie w nauczaniu Jana Pawła II” podkreśliła, że Ojciec Święty Jan Paweł II był i dalej pozostaje niezwykle czytelnym i wzruszającym w tym, jak zauważał

reg młodzież z Gimnazjum nr 6 im. Jana Pawła II w Białej Podlaskiej przedstawiła sztukę pt.: „Gdzie jesteś źródło”. Akademickie Liceum Ogólnokształcące Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej zaprezentowało montaż słowno-muzyczny „Tryptyk Rzymski”.

Wśród licznych wystąpień znalazło się również przemówienie przedstawicielki Ogólnopolskiej Społecznej Rady Rodziny Szkół Jana Pawła II, pani Małgorzaty Gumińskiej z Radomia, która przedstawiła prezentację multimedialną, prezentującą historię organizacji. Głos zabrał także ks. Grzegorz Barach z KUL, który

społu Tańca Ludowego „Bławena” przy MOK w Białej Podlaskiej pod dyktando mgr. J. Izbickiego zaprezentował piękny program artystyczny. Pierwszy dzień Zjazdu kończyło spotkanie integracyjne uczestników Zjazdu.

Drugi dzień rozpoczęto wykładem pt. „Szkołami dawnych kultur i religii po południowym Podlasiu”, wygłoszonym przez pana mgr. Andrzeja Kasprzyka z Instytutu Turystyki i Rekreacji PSW. Następnie miał miejsce wyjazd do Podlaskich Sanktuariów śladami Jana Pawła II po południowym Podlasiu. Uczestnicy Zjazdu zwiedzili Sanktuarium Unitów Podlaskich w Kostomłotach i Sanktuarium Matki Bo-

ka Województwa Lubelskiego Krzysztofa Grabczaka. Biskup Radomski Henryk Tomasik przekazał uczestnikom spotkania najserdeczniejsze życzenia Bożego światła w odkrywaniu inspiracji wychowawczych zawartych we wspaniałym nauczaniu Sługi Bożego Ojca Świętego Jana Pawła II. Natomiast Marszałek Województwa Lubelskiego Krzysztof Grabczuk wyraził przekonanie, że to spotkanie będzie okazją do wypracowania koncepcji zmierzających do kształtowania szeroko pojętej osobowości ucznia pod kierunkiem nauczycieli. Jak mówił Jan Paweł II: „W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem, o to – ażeby bardziej być, a nie tylko więcej mieć, aby więc poprzez wszystko to co ma, co posiada umiał bardziej i pełniej być człowiekiem, tzn. ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugim, ale i dla drugich”.

Po odczytaniu listów Rektor zaprosił do wystąpienia **Senatora RP prof. nadzw. dra hab. Józefa Bergiera.** W swoim przemówieniu Senator wspominał swoje spotkanie z Janem Pawłem II:

„Wszystkim tu obecnym i wszystkim moim Rodakom życzę, aby próg trzeciego tysiąclecia przekroczyli z nadzieją i ufnością, z wolą wspólnego budowania cywilizacji miłości, która opiera się na uniwersalnych wartościach pokoju, solidarności, sprawiedliwości i wolności”.

W 2000 roku doznałem zaszczytu osobistego spotkania z Ojcem Świętym w Watykanie z delegacją ministerstwa sportu, grupą parlamentarzystów i polskich medalistów olimpijskich.

Spotkanie to stało się moją inspiracją jako przyszłego rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Białej Podlaskiej do starań o nadanie imienia Papieża Jana Pawła II. Pełna życzliwość Samorządu Studenckiego, Senatu Uczelni oraz biskupa naszej diecezji Zbigniewa Kiernikowskiego doprowadziły do pomyślnej decyzji Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 kwietnia 2005r. o nadaniu uczelni imienia Papieża Jana Pawła II.

Dzisiaj, po 5 latach od tamtego pamiętnego dnia wspólnie z grupą kilkudziesięciu uczelni i szkół możemy z dumą podkreślić imię uczelni i szkół naszego wielkiego Polaka-Jana Pawła II.

ni, pani Sylwii Koczarowskiej.

Następnie głos zabrał ks. Prałat Henryk Hołoweńko, Rektor Wyższego Seminarium Duchownego w Siedlcach. Książd prałat określił, że w ostatnich latach dużo uwagi poświęca się ekologii, lecz zapomina się o ekologii rodziny, na co Papież zwracał, jego zdaniem, szczególną uwagę.

Pani **Halina Marciniak, Przewodnicząca Społecznej Rady Rodziny Szkół im. Jana Pawła II** i Dyrektor Zespołu Szkół Integracyjnych im. Jana Pawła II w Radomiu, opowiedziała o początkach założenia Rodziny Szkół JPPI, która łącząc 1300 szkół istnieje od 12 lat bez żadnej rejestracji, co można uznać za fenomen.

W imieniu Wojewody Lubelskiego, Pani Genowefy Tokarskiej, przemówił Jarosław Szymczyk. Zaznaczył, iż podjęcie imienia Wielkiego Papieża zobowiązuje do podwyższonego standardu edukacyjnego i wychowania moralnego.

Dalszą część spotkania o charakterze naukowym poświęconą była przede wszystkim kwestiom wychowania. Wygłoszone referaty miały uniwersalny charakter i dotyczyły zarówno wychowania instytucjo-

o opisywał współczesne tragedie świata, w którym żyjemy. Dla nas był także czytelnym, kiedy z drzeniem serca odnawiając w nas odwagę, wskazywał nasze zadania wobec rodziny, Kościoła, świata i narodu oraz przywoływał każdego z nas bez względu na wiek, abyśmy wypłynęli na właściwą nam głębłą.

W sesji naukowej zabrali głos również studenci wygłaszając referat „**Imię Patrona zobowiązuje**” „*Jak mawiał Papież „wymagacie od siebie, choćby inni od was nie wymagali”. Te słowa powinny być szczególnie dla każdego człowieka. Jan Paweł II w pewien sposób mówił nam, młodym, wręcz nakazywał ciągłe dążenie do rozwoju osobistego. Młody człowiek powinien stale doskonalić się, starać się być lepszym. Jeżeli przyszłość świata ma należeć do młodych, niech przesłanie Papieża Polaka stanie się dla nas swego rodzaju drogowskazem. [...] Zatem bądźmy sprytni, czynimy dobro, żyjmy zgodnie z nauką Mistraza, jakim dla młodych był Jan Paweł II, Wielki Papież, Polak, patron*” – mówił jeden ze studentów.

Po wspólnym obiedzie nadszedł czas na część artystyczną programu, w któ-

przedstawił ofertę studiów podyplomowych „Myśli Jana Pawła II dla nauczycieli i wychowawców”. Dr Szczepan Kalinowski zaprezentował wystawę „Jan Paweł II w zbiorach Szczepana Kalinowskiego”, natomiast w holu głównym uczelni swoją ofertę wydawniczą prezentowało wydawnictwo „M”, publikujące m.in. „Dzieła Zebrane Jana Pawła II”.

Po części oficjalnej odbył się uroczysty przemarsz uczestników Zjazdu do Sanktuarium Bożego Miłosierdzia z udziałem Pocztu Sztandarowego i Senatu Uczelni przy fanfarach orkiestry dętej z IV LO w Białej Podlaskiej i asyście konnej studentów ubranych w stroje historyczne. Mszę Świętą pod przewodnictwem ks. Dziekana Ryszarda Kardasa, celebrowaną przez 15 księży, upiększył śpiewem miejscowy chór Schola Cantorum Misericordias Christi pod kierownictwem dr. Piotra Karwowskiego.

Po Mszy Św. odbyła się uroczysta kolacja, a następnie Teatr uczelniany „Kryty Gontem” i Studenckie Koło Teatralne wystawiły bardzo emocjonującą sztukę pt. „**JP2 – Co pozostało**”. Występ Ze-

zej Koderńskiej w Kodniu nad Bugiem. Pożegnany obiad odbył się w Europejskim Centrum Kształcenia i Wychowania Młodzieży w Roskoszy. Tam również gospodarz spotkania – Rektor PSW w Białej Podlaskiej – pożegnał gości.

Organizatorka Zjazdu, pani Sylwia Koczarowska, tak podsumowuje imprezę: „Było to historyczne wydarzenie w naszej uczelni. Być może więcej nie uda się go powtórzyć, ze względu na ponad tysięczną liczbę szkół w Polsce, które chcą organizować podobne imprezy w kolejnych latach. Zjazd Rodziny Szkół im. Jana Pawła II, który odbył się w naszej Uczelni zawoocował poszerzeniem kontaktów dotyczących kampanii rekrutacyjno – promocyjnej na przyszłe lata”.

Organizatorka Zjazdu:
mgr inż. S. Koczarowska

Tekst:
dr Elena Konowaluk
Instytut Pedagogiki

„Autor wystawy podczas jednej z wycieczek”

Jan Paweł II w zbiorach Szczepana Kalinowskiego

W ramach XXIII Zjazdu Rodziny Szkół Jana Pawła II zaprezentowano wystawę pt. „JAN PAWEŁ II W ZBIORACH SZCZEPANA KALINOWSKIEGO”

Autor wystawy, dr Szczepan Stanisław Kalinowski jest regionalistą, historykiem, kolekcjonerem, przewodnikiem terenowym i pilotem wycieczek. Przez wiele lat związany był ze środowiskiem Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana”. W tym okresie angażował się m.in. w organizację pomoc polskiej oświacie i kościołowi na Białorusi, prace przy odbudowie cmentarza wojennego z 1920 r. w Brześciu, pomników 30 DP AK i obelisku upamiętniającego mord na marynarzach Floty i Pińskiej w Mokranach na Polesiu. Przez kilka lat przewodniczący komitetu organizacyjnego Marszu Szlakiem Legionów po Podlasiu, edytor i redaktor wielu wydawnictw regionalnych. Od sześciu lat pracuje jako adiunkt w Zamiejscowym Wydziale w Białej Podlaskiej AWF J. Piłsudskiego w Warszawie.

Jest autorem książki o tradycjach niepodległościowych naszego regionu „Szlakiem Legionów po Podlasiu” oraz wielu artykułów naukowych i popularnonaukowych a także przewodników krajoznawczych po Podlasiu i Polesiu oraz antologii „Unici w poezji polskiej”.

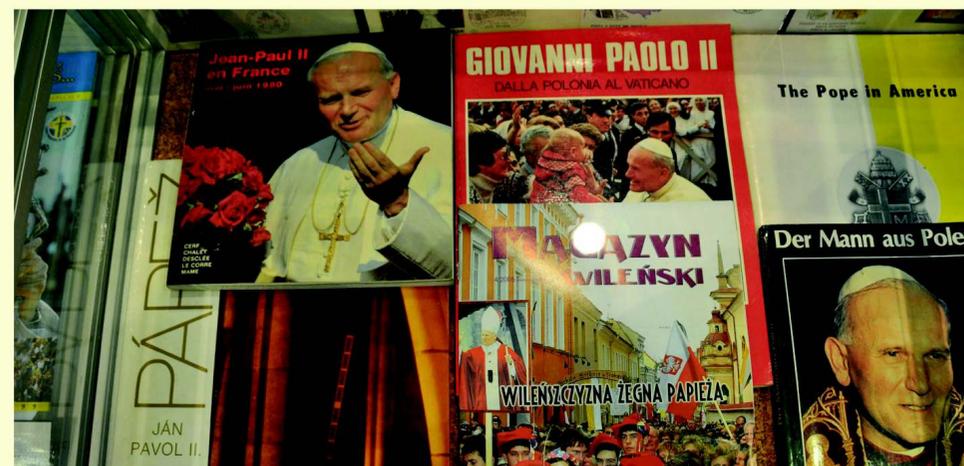
Od początku pontyfikatu „Stowiańskiego Papieża” z Krakowa autor kolekcjonuje materiały z nim związane. Zbiory te służyły do opracowania wielu prac dyplomowych studen-

tów białskich uczelni, prelekcji i okolicznościowych ekspozycji. Dużą popularnością cieszyły się wspomnienia z pielgrzymki rowerowej do Rzymu w 1980 r. i Wiednia na uroczystości 300-lecia odsieczy.

W chwili obecnej kolekcja związana z kardynałem Karolem Wojtyłą i papieżem Janem Pawłem II liczy kilka tysięcy eksponatów. Są to m.in.: polskie i zagraniczne czasopisma i książki, filatelistyka, medale, pocztówki, plakaty przedstawiające Jana Pawła II, a także filmów i sztuki teatralne Karola Wojtyły, zaproszenia na msze papieskie, kilkadziesiąt zdjęć dotyczących całego pontyfikatu, grafika i obrazy, ekslibrisy Jana Pawła II, slajdy oraz płyty CD i kasety video.

Podczas Zjazdu Rodziny Szkół im. Jana Pawła II w PSW zaprezentowano jedynie część kolekcji papafilii, które autor przedstawił w ośmiu gablotach tematycznych:

- I - Karol Wojtyła
- II - Wadowice
- III - Turystyka
- IV - Lublin
- V - Kraków
- VI - Jan Paweł II
- VII - Diecezja Siedlecka
- VIII - Watykan i Bazylika Św. Piotra

Viva La France! Viva La Pologne!

Studenci z Instytutu Zdrowia we Francji

W ramach istniejącej od 2004 roku polsko-francuskiej współpracy Instytutu Zdrowia PSW z Instytutem De Formation En Soins Infirmiers w Niort, 10-osobowa grupa studentów specjalności Ratownictwo medyczne i Pielęgniarstwo wraz z nauczycielami po raz kolejny odwiedziła zaprzyjaźniony francuski instytut. Relacja studentki – Joanny Krzysiak

Po mozolnych staraniach kadry Instytutu Zdrowia doszło do kolejnej wymiany polsko-francuskiej, która odbyła się jak co roku w miasteczku Niort w regionie Poitou-Charentes, w departamencie Deux-Sèvres w dniach od 25 maja do 4 czerwca br.

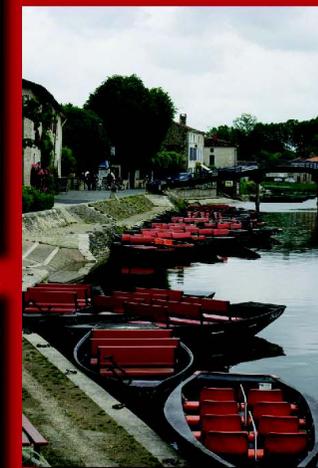
Celem naszego wyjazdu było zapoznanie się z francuskim systemem opieki zdrowotnej, pracą pielęgniarek, integracja międzynarodowa i wymiana poglądów medycznych.

Francuzi wykazali się nieprzeciętną organizacją, mieliśmy okazję odwiedzić Cardiocean - klinikę rekonwalescencji i rehabilitacji pacjentów z chorobami sercowo-naczyniowymi. Udało nam się zaobserwować, że system prowadzenia chorých np. po zawale mięśnia sercowe-

go, a także niewydolnych krążeniowo, jest bardzo podobny do polskiego. Byliśmy w Szpitalu Psychiatrycznym, którego oddziały podzielone są ze względu na wiek np. 12-18 lat. Jest to Oddział dla Młodzieży, 18-30 dla wieku średniego. Oglądaliśmy warsztaty terapeutyczne w tym warsztaty wikliniarskie, stolarskie, krawieckie i malarskie. Mielismy także okazję pobytu w Szpitalu w Niort na Oddziale Intensywnej Opieki Kardiologicznej, Intensywnej Opieki, a także oddziale Internistycznym gdzie pokazano nam nowoczesne, elektroniczne sposoby prowadzenia dokumentacji pacjenta. Ciekawość wzbudził pewien prosty, a jakże użyteczny mechanizm przekazywania informacji z oddziału na oddział. Tym tajemniczym wynalazkiem była rura pneumatyczna, której działanie polegało jedynie na wrzuceniu wyników badań do środka. Po kilku sekundach dzięki ujemnemu ciśnieniu panującemu w rurze, wyniki były już na oddziale docelowym. Pokazano nam także Szpitalny Oddział Ratunkowy wraz ze sprzętem do reanimacji, zasobem ambulansów, a także miejscem lądowania helikoptera Lotniczego Pogotowia Ratunkowego.

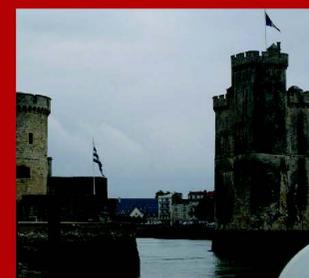
System pracy zespołu ratunkowego we Francji znacząco różni się od Polskiego. Lekarz wraz z pielęgniarzem/pielęgniarką anesteziologiczną wyjeżdża do wezwania dopiero po otrzymaniu zawiadomienia od strażaków. Widoczne są luki prawne dotyczące kompetencji pracowników Państwowej Straży Pożarnej w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Zachwycające jest jednak to, że francuscy pompier dysponują nowoczesnym i zintegrowanym, elektronicznym systemem zawiadomiania. Stanowiska są skomputeryzowane, istnieje możliwość przełączenia tłumacza w razie przypadku, kiedy zawiadamiającym jest obcokrajowiec.

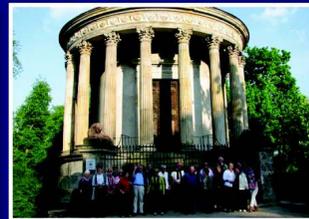
W godzinach porannych, wolnych od zwiedzania, prowadzone były wykłady o tematyce oświaty, praktykach studenckich, rynku pracy dla pielęgniarek, a także o systemie ubezpieczenia. We Francji istnieje nieco inny system kształcenia pielęgniarek, mają one 2240 godzin teorii, 2380 praktyk, 27 tyg wakacji i 3 lata kształcenia. Studia nie kończą się obroną pracy dyplomowej, aczkolwiek francuska kadra nad tym pracuje. Pielęgniarka francuska nie zajmuje się higieną pacjen-

ta, robi to pomoc medyczna. Ta ostatnia znajduje się na oddziale 1:1 w stosunku do pielęgniarek. Pielęgniarki są na stanowiskach kierowniczych i ściśle współpracują z lekarzami i pomocą medyczną. Chodząc i obserwując zadałam sobie pytanie: Czy my Polacy mamy syndrom zakompleksienia i czy rzeczywiście warto? Jesteśmy kształceni zgodnie z europejskimi standardami, mamy wysoki poziom kształcenia, nasz personel wciąż się rozwija i idzie do przodu. Jedyne, czego możemy pozazdrościć Francuzom, to lepsze warunki pracy ale czy duży, nowoczesny szpital zastąpi miłą i wyszkoloną Polską Pielęgniarkę?

Viva la Pologne! Viva PSW!

Lubelszczyzna urzekła szkockich seniorów

W ramach projektu „Ponad granicami – transfer wiedzy i doświadczeń osób w wieku 50+”, w dniach 5-14 maja 2010 roku Uniwersytet Trzeciego Wieku przy PSW w Białej Podlaskiej odwiedziła 8 osobowa grupa Szkotów – słuchaczy UTW w Perth w Szkocji.

„Byłam pod wrażeniem tak wielu doświadczeń i serdecznego przywitania, ale byłam też rozczarowana – tak mało czasu, a tyle ciekawych miejsc do podziwiania!” – mówiła jedna z senierek, dziękując organizatorom spotkania polskich i szkockich słuchaczy UTW.

Rzeczywiście, program wizyty studyjnej Szkotów na terenach Lubelszczyzny był niezwykle bogaty. Goście zaproszeni przez obchodzący w tym roku jubileusz pięćdziesiąt lat swojej działalności UTW PSW, mieli możliwość poznania zarówno goszczącej ich Uczelni oraz jej władz, jak również samego miasta Biała Podlaska i terenów Lubelszczyzny.

Na okoliczność wizyty Szkotów wydany został polsko-angielski przewodnik dla seniorów pt. „Dlaczego warto spędzić jesień życia na Lubelszczyźnie?” autorstwa Danuty Nałęczkiej i Andrzeja Kasprzyka. Z książeczką w rękę, niezwykle aktywna i pogodna grupa szkockich seniorów, miała możliwość zwiedzenia niemal wszystkich opisanych w niej miejsc. „Odwiedziliśmy wiele miejsc, które mógłbym zalecać innym odwiedzającym – Lublin, Kazimierz Dolny, Zamość. Pozytywne wrażenie wywarł na mnie bogaty program wizyty” opowiadała zadowolona Lubelszczyzną Freda Marguerite Ross. „Wiele się nauczyłem o życiu w Polsce. Nigdy, z żadnej książki, nie dowiedziałbym się tak wielu faktów na temat obozu koncentracyjnego w Majdanku” zapewnił Roderick William Forbes Sim. Powyższe i wiele innych wypowiedzi naszych szkockich gości, jak również podarowana im przez białskich gospodarzy publikacja „Dlaczego warto spędzić jesień życia na Lubelszczyźnie?”, którą zabrali ze sobą „w świat” z pewnością zachęcą również innych seniorów - ze Szkocji i nie tylko - do przyjazdu i wypoczynku rodzinnego na terenie województwa lubelskiego.

Odwiedzający nas goście mieli również okazję uczestniczenia w licznych spotkaniach z władzami naszej uczelni, miasta i regionu. W uroczystych spotkaniach z reprezentacją UTW w Perth spotkali się m.in. przedstawiciele władz uczelni oraz przedstawiciele władz samorządowych a także jednostek kulturalnych współpracujących z Uniwersytetem Trzeciego Wieku w Białej Podlaskiej. Głównym celem tych spotkań było stworzenie warunków do nawiązania powiązań partnerskich w sferze edukacji, gospodarki, kultury, turystyki i rekreacji pomiędzy Polską i Szkocją, na rzecz wsparcia rozwoju Regionu i miasta. Dodatkowo uświetniły je liczne pokazy, degustacje i występy. Zespół ludowy „Bławena” pod dyrekcją p. Janusza Izbickiego, przedstawił tradycyjne tańce polskie w niezwyklej oprawie kostiumowej, a grupa teatralna z GOK pod kierownictwem Bożeny Pawliny-Maksymiuk wykonała przedstawienie regionalne pt. „We-

sele Podlaskie”. Specjalny program dla szkockich seniorów przygotowali również studenci PSW w Białej Podlaskiej. Na terenach ośrodka w Grabanowie zorganizowali oni festyn rekreacyjny i pokazy pomocy przedmedycznej. Natomiast podczas V Dnia Otwartego w budynku rektoratu PSW Szkoci podziwiali stoiska rekreacyjno-survivalowe i uczestniczyli w niezwykle żywiołowych zajęciach aerobiku, które poprowadziła, pracująca w Zakładzie Turystyki i Rekreacji, dr Ewa Stepięń.

„Przywitanie było wspaniałe, mieliśmy szansę na poznanie wielu aspektów regionu, spotkanie ciekawych ludzi. Dowiedzieliśmy się interesujących faktów na temat życia w Polsce. Wizyta była świetnie przygotowana. Szkoda, że różnice językowe nie pozwoliły na pełniejszą wymianę doświadczeń z członkami Uniwersytetu Trzeciego Wieku z Polski.” – to kolejna wypowiedź jednego z gości ze Szkocji, podsumowująca ich wizytę w Białej Podlaskiej.

Kolejnym etapem projektu jest wizyta słuchaczy białskiego UTW w Szkocji, zaplanowana na przełom czerwca i lipca bieżącego roku, wówczas 22-osobowa grupa wyruszy z wizytą. Już teraz odbywają intensywny kurs językowy, co z pewnością poprawi kontakty pomiędzy zaprzyjaźnionymi Uniwersytetami.

Mija 5 lat działalności białskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku

Uroczysta kolacja pożegnalna grupy szkockiej była również okazją do uczczenia jubileuszu pięćdziesiąt lat Uniwersytetu Trzeciego Wieku PSW w Białej Podlaskiej. Słuchacze, którzy uczestniczą w zajęciach od początku istnienia Uniwersytetu otrzymali z rąk rektora Mieczysława Adamowicza listy gratulacyjne. Następnie dokonano pokrojenia jubileuszowego tortu.

Jubileusz ten jest dobrą okazją do podsumowań i refleksji. Uniwersytet Trzeciego Wieku Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej powstał w 2005 roku - roku Jubileuszu 5-lecia PWSZ, jako pomysł jej ówczesnego rektora, prof. Józefa Bergiera. Idea ta zrodziła się na podstawie obserwacji lokalnego środowiska i w odpowiedzi na jego potrzeby. Celem tworzonego Uniwersytetu było wyjście naprzeciw osobom, które zakończyły karierę zawodową, osobom samotnym i niepełnosprawnym, stworzenie im możliwości udziału w procesie edukacyjnym, życiu kulturalnym i społecznym, realizacji osobistych zainteresowań i utrzymywania sprawności psychicznej i fizycznej. Tworzony UTW miał stanowić szansę włączenia osób starszych do systemu kształcenia ustawicznego, ich aktywizacji intelektualnej, psychicznej i fizycznej. Od momentu powołania do dnia dzisiejszego wszystkie działania podejmowane w ramach uniwersytetu ukierunkowane są głównie na rozwiązanie poważnego problemu społecznego, jakim jest poprawa jakości życia ludzi starszych. Dziś Uniwersytet Trzeciego Wieku przy PSW skupia wokół siebie ponad 100

zarejestrowanych członków i wielu sympatyków, którzy mają możliwość uczestniczenia w wykładach akademickich, spotkaniach literackich, kulturalnych, sportowych, turystycznych do miejsc związanych z kulturą, sztuką i historią. Wykłady akademickie prowadzone są przez znanych gości, specjalistów z wielu dziedzin, a zajęcia fakultatywne prowadzą doświadczeni nauczyciele akademicy i profesjonalni instruktorzy. Słuchacze korzystają z nowoczesnej bazy dydaktycznej Uczelni, sal i auli wykładowych oraz nowoczesnego sprzętu teleinformatycznego i gimnastycznego.

Członkowie UTW aktywnie uczestniczą w życiu akademickim Uczelni, włączając się w organizowane akcje społeczne, wspólnie ze społecznością akademicką tworzą wielopokoleniową platformę wymiany doświadczeń. Czynnie współpracują z lokalnymi instytucjami i ośrodkami kulturalnymi.

Za sukces w działalności UTW należy uznać zdobyte funduszy unijnych na projekt „Szlakiem dawnych kultur i religii - spotkanie integracyjne słuchaczy UTW z Białej Podlaskiej i Grodna” w 2007 roku, którego celem było stworzenie podstaw dla integracji regionu. Od stycznia 2010 roku, wspólnie z partnerem - Uniwersytetem Trzeciego Wieku w Perth w Szkocji, Państwowa Szkoła Wyższa realizuje projekt „Ponad granicami – transfer wiedzy i doświadczeń osób w wieku 50+”. Projekt realizowany jest dzięki wsparciu finansowemu w ramach środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013 oraz ze środków Unii Europejskiej – Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Zaplanowane w ramach projektu działania obejmują m.in. rozwijanie długofalowej współpracy i wymianę doświadczeń pomiędzy lokalnymi społecznościami na terenie województwa lubelskiego i regionu Perthshire w Szkocji. Do kolejnych zadań projektu należy popularyzowanie informacji o polityce zarządzania wiekiem oraz znaczeniu utrzymywania aktywności zawodowej wśród osób w wieku 50+ wśród pracodawców, władz lokalnych, instytucji i organizacji pozarządowych. Cele te zostaną osiągnięte m.in. poprzez organizację konferencji „Zarządzanie wiekiem w firmie” oraz opracowanie „Programu aktywizacji osób w wieku 50+”.

Działania, które Uniwersytet planuje realizować w ramach projektu w przyszłości, to utworzenie Ponadnarodowej Platformy Wymiany Wiedzy i Doświadczeń, pomagającą osobom starszym dzielić się wiedzą i rozwiązaniami w zakresie promocji aktywnych postaw, promocji dłuższej aktywności zawodowej a także utworzenie Agencji Zatrudnienia os. 50+.

W białskim UTW stale pojawiają się nowe pomysły. Wiemy już, że grono naszych słuchaczy to wulkan energii, ogromny potencjał wiedzy i doświadczeń, którego nie można zmarować.

Dorota Karwacka
Kierownik Uniwersytetu Trzeciego Wieku

Historia miasta

dr Jerzy Flisiński
Miejska Biblioteka Publiczna
w Białej Podlaskiej

Biała Podlaska

**Biała na Podlasiu.
Zarys dziejów do 1795r.**

Wokół najdawniejszych dziejów Białej Podlaskiej, zwanej w dobie staropolskiej Białą na Podlasiu, a od drugiej połowy XVI w. Białą Książęcą lub Białą Radziwiłłowską, za sprawą błędnej informacji przekazanej przez Bolesława Górnego, narastało i utrwalalo się przekonanie, iż miasteczko założył Piotr Janowicz Biały w połowie XV w. Podając tę informację, B. Górny powołuje się na opinię historyków, nie wymienając jednak ich nazwisk, nie podaje też nazwiska owego Piotra Janowicza, bowiem „Biały” jest bez wątpliwej jedynie przydomkiem. Informacja mówiąca, że Piotr Janowicz był wojewodą trockim pozwala zidentyfikować tę postać. Dotyczy ona Piotra Janowicza Mondigirda, który w latach 1491-1495 był wojewodą trockim i marszałkiem ziemskim litewskim¹. Piotr Janowicz Mondigird był wprawdzie postacią historyczną, tyle tylko, że nie miał nic wspólnego ani z Białą, ani nawet z tą częścią Podlasia.

B. Górny przytacza też inną informację, iż założycielami Białej mogli być Kiszczowie lub Illiczowie, powtarzając ją za równie anonimowymi historykami². Wprawdzie protoplasta roku Kiszczów, Piotr, także nosił przydomek „Biały”³, ale i jego nie można uznać za założyciela miasteczka, bowiem związki Kiszczów z Białą datują się dopiero od późnych lat dwudziestych XVI wieku, podczas gdy źródła pisane poświadczają istnienie Białej już w wieku XIV.

Skoro ani Piotr Janowicz Mondigird, ani Piotr Kiszka – obaj noszący przydomek „Biały” – nie mogli być założycielami miasteczka, to i pochodzenie nazwy „Biała” nie można uznać za wywodzące się od tego przydomka. Zdaniem toponomastów, nazwa miasteczka – pierwotnie jednoczłonowa – w aspekcie słowotwórczo-znaczeniowym należy do kategorii topograficznych

nazw bezsufiksalnych i wywodzi się od jasnego koloru gleby⁴.

Najdawniejszą datą, odnoszącą się do Białej na Podlasiu, jest rok 1345. W tym właśnie roku, jak podają stare latopisy ruskie, nieznanymi bliżej kniaź Wasilko toczył w okolicach Białej walki z Lachami⁵. Latopisy ruskie nie tylko poświadczają istnienie Białej już w roku 1345, ale i uprawniają do wniosku, że dwór i towarzysząca mu zapewne osada mogły powstać odpowiednio wcześniej, być może na początku XIV, a nawet jeszcze w końcu XIII wieku, ale nie wyjaśniając kto i kiedy założył Białą.

Wszystkie poznane dotychczas źródła rękopiśmienne zaświadcują, że Biała od zarania swojego istnienia pozostawała najpierw jako dwór, osada, a później miasteczko w prywatnych rękach kolejnych właścicieli, wywodzących się ze znanych rodów litewsko-ruskich. Pierwszym, historycznie udokumentowanym, właścicielem dworu białskiego i należącego do niego klucza dóbr był Mikołaj Nasuta, który w 1380 r. otrzymał od wielkiego księcia Witolda wieś Szereszewo w dzierżawie kamienieckiej⁶, a najprawdopodobniej także miasto Międzyrzec, dwory Słupno i Biała nad Krzną oraz inne majątności zarówno w powiecie brzeskim, jak i kamienieckim w Wielkim Księstwie Litewskim⁷. Po Mikołaju Nasucie wszystkie dobra dziedziczył jego syn, Jan Nasutowicz vel Nasuticz. Na Janie Nasutyczu wygasła męska linia rodu, a jego jedyna córka Anna, wychodząc za mąż za Jana Juriewicza Zabrzezińskiego, wniosła całe dziedzictwo Nasutów w dom Zabrzezińskich. Do czasu ślubu Anny Nasutowny z Janem Juriewiczem Zabrzezińskim ogromny kompleks dóbr z miastem Międzyrzecz i dworem Biała stanowił jedną całość. Odtąd jednak jednolitość dotychczas kompleks dóbr rozpadła się na dwie części z dwoma niezależnymi ośrodkami administracyjno-gospodarczymi w Białej i Międzyrzeczu⁸.

Anna i Jan Zabrzeziński mieli czworo dzieci – trzech synów oraz córkę. Nie wie-

my, jak podzielili on swoje włości pomiędzy synów, ale – o czym świadczą nieco późniejsze wydarzenia – swojej córce zapewnił posag w Białej i dobrach białskich. Majątki, które wniosła mężowi Jadwiga, stały się odtąd tzw. dobrami macierzystymi, w skład których wchodziła Biała, Dokudów i Wortel wraz z okolicznymi wsiami. Jerzy Janowicz Illicz zmarł w 1526 r., pozostawiając testament, w którym rozdysonował swój majątek pomiędzy synów i córkę Jadwigę. Od połowy 1527 r. rodzeństwo toczyło pomiędzy sobą wieloletnie i uporczywe spory o należne im majątki. Cechą charakterystyczną owych sporów był fakt, że dotyczyły one wyłącznie dóbr macierzystych.

W tym czasie obie Illiczówny były już zamężne. Jadwiga wyszła za mąż za Jana Awramowicza, zaś Hanna za Piotra Kiszkę. Awramowicz i Kiszka, nie mogąc dojść do porozumienia ze szwagrami co do wiano swoich żon, złożyli w tej sprawie skargę do króla. Wyznaczeni przez Zygmunta I komisarze stawili się w Białej 17 lipca 1527 r. W wyniku dokonanej wówczas podziału dóbr macierzystych, bracia Stanisław i Szczęśny oraz ich siostra Hanna otrzymali po jednej trzeciej Białej i Dokudów, zaś Jan i Jadwiga dostali majątki w ojcowiznie. Dokonany wówczas podział majątków nie miał jednak charakteru ostatecznego, bowiem rodzeństwo wróciło do sprawy w kilka miesięcy później. Tym razem chodziło nie tyle o podział samych dóbr macierzystych, ile o należne z nich wiano Jadwigi i Hanny, o co upominali się ich mężowie. Ponieważ nie wypracowano w toku negocjacji żadnego kompromisu, Jan Awramowicz znowu zwrócił się do króla z prośbą o interwencję. Piśmo królewskie z 29 marca 1530 r. zawierało nakaz, aby Illiczowie wypłacili podskarbiemu ziemskiemu należne mu wiano i wypłacić żony⁹. W 1531 r. zmarł Stanisław Illicz. Wprawdzie prawo do spadku po zmarłym miała pozostała czwórka rodzeństwa, ale Jan Illicz wszystkie swoje majątki miał poza Białą, więc schedą po Stanisła-

wie dzielił się tylko Szczęśny z obiema siostrami, w imieniu których występowali ich mężowie. 20 lutego 1533 r. Szczęśny Illicz i Piotr Kiszka dokonali podziału tej części Białej i dóbr białskich, które pozostały w spadku po Stanisławie Illiczu. Ponieważ przy podziale nie uczestniczył Jan Awramowicz, charakter podziału nie był ostateczny.

Spory o dobra macierzyste, przerywane krótkotrwałymi ugodami, wymiany i zamiany tych dóbr pomiędzy rodzeństwem, zdawały się nie mieć końca. Hanna Kiszczyna 13 stycznia 1536 roku odkupiła od swojej siostry Jadwigi Awramowiczowej jedną czwartą Białej i dóbr białskich, która przypadła jej w spadku po Stanisławie Illiczu¹⁰. W niewiele miesięcy później Hanna Kiszczyna zawarła ze swoim bratem Szczęśnym umowę, w której zobowiązała się do wybudowania w Białej nowego dworu¹¹. Po śmierci Stanisława Illicza i sprzedaży przez Jadwigę jednej czwartej Białej siostrze Hannie, tylko ta ostatnia i jedyny z braci pozostałych przy życiu, Szczęśny, toczą nadal spory o dobra macierzyste. Szczęśny Illicz zmarł w 1542 r., pozostawiając żonę Zofię z Radziwiłłów i jedynego syna Jerzego, spadkobiercą wszystkich jego dóbr. Po 1542 r. Biała, Dokudów i Wortel pozostawały współwłasnością Jerzego Szczęśnowicza Illicza i jego ciotki Hanny Kiszczyny oraz jej spadkobierców. Po śmierci Hanny Kiszczyny i jej męża, należąca do nich część Białej i klucza dóbr białskich odziedziczył ich syn, Mikołaj Piotrowicz Kiszka. Po nim dobra te przypadły w spadku jego synowi, Mikołajowi Mikołajewiczowi i jego matce Barbarze z Chodkiewiczów Kiszczynie.

Dla zachowania chronologii zdarzeń, musimy wrócić do ostatniego męskiego potomka rodu Illiczów – Jerzego Szczęśnowicza, który dość wcześnie osierocony przez oboje rodziców – wychowywał się w domu swego wuja, Mikołaja Radziwiłła, zwanego Czarnym. Tu blisko zaprzyjaźnił się ze swoim bratem ciotecznym, najstarszym z synów Czarnego, Mikołajem Krzysztofem Sierotką. Jerzy Szczęśnowicz posiadał olbrzymią fortunę – należały do niego liczne majątki w powiecie nowogródzkim z Mirem i Zuchowiczami, Dworzyszczewo w powiecie lidzkim, miasto Żelwa, miasto Czarnawczyce i połowa Białej. W 1553 r., za wstawiennictwem Czarnego, otrzymał od króla Ferdynanda tytuł hrabiowski¹².

Był słabego zdrowia i najprawdopodobniej z tego powodu nie założył rodziny i nie miał spadkobiercy. Zdecydował się więc na przekazanie wszystkich swoich majątków Mikołajowi Krzysztofowi Sierotce. Ich przekazanie Illicz przedrział aktem usynowienia młodego Radziwiłła 25 sierpnia 1568 r¹⁴. Począwszy od tej daty, Sierotka stał się prawnym właścicielem wszystkich dóbr Illicza, w tym połowy Białej i klucza dóbr białskich. Druga połowa miasteczka i klucza dóbr pozostała w rękach Kiszków.

Po śmierci Mikołaja Piotrowicza Kiszki, jego żona Barbara z Chodkiewiczów toczyła spór z synem Mikołajem Mikołajewiczem Kiszką m.in. o Białą, Dokudów i inne dobra. Kiszczyna, posługując się zapisami męża, doszła do porozumienia z synem, który w pełni uznał jej prawa do wymienionych dóbr. Nie wiemy, jakie interesy i na jaką skalę prowadziła Barbara Kiszczyna. Nie były one jednak udane, bowiem ciągle brakowało jej pieniędzy, które wciąż pożyczala pod zastaw majątków. Jej głównym wierzycielem był Mikołaj Krzysztof Radziwiłł Sierotka, który – w drodze spłaty długów Kiszczynie – odkupił od innych wierzycieli m.in. Hrud, Grabanów, Swory, Dokudów i Nową Wólkę (obecnie Wólka Plebańska). 11 listopada 1594 r. Kiszczyna pożyczyla od Sierotki 8000 kop groszy litewskich na cztery lata pod zastaw należącej jeszcze do niej połowy Białej¹⁵. Nie będąc jednak w stanie spłacić długu, Kiszczyna zdecydowała się sprzedać Sierotce pozostającą w jego zastawie część Białej wraz z całym kluczem dóbr białskich. Od tego momentu Sierotka stał się jedynym właścicielem Białej i hrabstwa białskiego. W rękach Radziwiłłów Biała i hrabstwo białskie pozostawały nieprzerwanie do lat dwudziestych XIX wieku.

Równie błędna, co informacja o założycielach miasta i pochodzeniu jego nazwy, jest lokalna tradycja utrwalająca przekonanie, że Biała od początku swego istnienia posiadała prawa miejskie. Tak jednak nie było. Dana miejscowość stawała się miastem z chwilą nadania jej praw miejskich. Miasta i miasteczka w Wielkim Księstwie Litewskim lokowano najczęściej na prawie magdeburskim, rzadziej na prawie chełmińskim, a tylko sporadycznie na prawie śremskim. W odniesieniu do Białej na Podlasiu najczęściej spotykaną datą nadania jej praw miej-

skich jest rok 1481, którą to datę – wobec braku odniesienia do konkretnych źródeł pisanych trudno przyjąć bez zastrzeżeń¹⁶.

Zarówno w Wielkim Księstwie Litewskim, jak i w Koronie, lokacja miasta szła zwykle w parze z erygowaniem w nim parafii. Nie było to wprawdzie regułą, ale tego typu przypadki zdarzały się bardzo często. Wiemy, że Jerzy Janowicz Illicz w 1522 r. zbudował w Białej drewniany kościół, zaś parafię erygowano 7 marca 1525 r. Wprawdzie ani akt fundacyjny kościoła, ani dotyczący erygowania parafii nie zachowały się do naszych czasów, ale wiemy o nich z innego wiarygodnego źródła. Mikołaj Krzysztof Radziwiłł po wykupieniu z rąk Barbary Kiszczyny reszty Białej i hrabstwa białskiego, 18 listopada 1596 r. wystawił akt fundacyjny odbudowy w Białej kościoła w miejscu, w którym uprzednio stał drewniany kościół który doszczętnie spłonął. Jedną z pierwszych decyzji Sierotki – już jako właściciela całej Białej i gorliwego katolika była odbudowa świątyni¹⁷. W dokumencie tym książe wyraźnie nawiązuje do daty 7 marca 1525 r., kiedy to z fundacji Illicza była erygowana parafia bialska. Wobec zaginięcia oryginału dokumentu, wystawionego wówczas przez Illicza, możemy domniemywać, że erygowanie parafii nastąpiło łącznie z nadaniem Białej prawa magdeburskiego. Domniemanie przesądza się jednak w pewność, bowiem Aleksander Ludwik Radziwiłł, najmłodszy z synów Sierotki, w dokumencie będącym powieniem i uzupełnieniem praw miejskich miasteczka, również powołuje się na pierwotny dokument Jerzego Janowicza Illicza¹⁸. Zatem dokumenty wystawione przez obu Radziwiłłów potwierdzają, iż Biała stała się miastem *de iure* 7 marca 1525 r.

Sierotka doskonale orientował się w kłopotach Barbary Kiszczyny, a mimo to nie odmawiał jej kolejnych pożyczek. Chętnie też wykupywał jej długi od innych wierzycieli, stopniowo przejmując na własność majątki leżące nieopodal Białej. Konsekwencją w jego postępowaniu dowodzi, iż Sierotka wyraźnie zmierzał nie tylko do przejęcia Białej w całości, ale i do skupienia w swoim ręku wszystkich dóbr hrabstwa białskiego. Książę nie tylko dostrzegał, ale i umiał ocenić strategiczne położenie miasteczka w bezpośredniej bliskości granicy Wielkiego Księstwa Litewskiego z Koroną. Przez Białą wiodły też ważne szlaki komunikacyjne i han-dlowe prowadzące z Krakową do Wilna. Oficjalnie i w zgodzie z obowiązującym

¹B. Górny, Monografia powiatu białskiego w województwa lubelskiego, Biała Podlaska 1939, s. 37.

²A. Boniecki, Poczet rodów w Wielkim Księstwie Litewskim w XVI i XVII wieku, Warszawa 1933, s. 196.

³B. Górny, op. cit., s. 37.

⁴Takim przydomkiem określili go jego wnuk, Piotr Stanisławowicz Kiszka, w swoim testamencie sporządzonym w Wilnie w 1534 r. Zob. A. Boniecki, op. cit., s. 127.

⁵G. Warchoł, Nazwy miast Lubelszczyzny, Lublin 1965, s. 24.

⁶Materiały dla historyko-geograficznego Słownika Rosseti. Sobral i Izdal N.P. Barsow, Wilna 1965, s. 21.

⁷A. Boniecki, op. cit., s. 202.

⁸Vitoldiana. Codex privilegiorum Vitoldi magni duci Lithuanie 1386-1430. Zebrał i wydał J. Ochmański, Warszawa-Poznań 1986, s. 79-80.

⁹A. Wawrzyński, Rozwój wielkiej własności na Podlasiu w XV i XVI wieku, Wrocław 1951, s. 43.

¹⁰Lietuvos Metrika (1522-1530), Vilnius 1997, s. 384 (nr 477).

¹¹AR, Pergaminy, nr 7590.

¹²AR, dz. XIII, t. 2, p. 1, s. 14 (kopla)¹³AR, Pergaminy, nr 7696.

¹⁴AR, dz. XXIII, t. 2, p. 1, s. 72, Pergaminy, nr 7802, 7805, 7810.

¹⁵Ibidem, s. 22-28.

¹⁶Zob. m.in. Miasta polskie. Dokumentacja archiwalna. Oprac. R. Piechota, E. Dembińska, G. Wójcicki, Warszawa-Lódź 1981, s. 42.

¹⁷Archiwum Karli Diezajdnie w Śiedlcach, Akta Konsystorza Janowskiego (dalej: AKDS, AKJ), sygn. 51, kni.

¹⁸AR, dz. XXIII, t. 3, p. 5, s. 1-4 (kopla).

prawem Sierotka przejął Białą *per procura* 2 lipca 1594 r.¹⁹

Książę Sierotka przez całe swoje życie przejawiał troskę o wszystkie należące do niego posiadłości. Podobnie postępował w stosunku do Białej. Z jego fundacji nie tylko został odbudowany kościół farny.

Książę kazał też zbudować w miasteczku szpital miejski, który – poza świątynią – był pierwszym w Białej obiektem murowanym. Z jego też inicjatywy w Białej i hrabstwie białskim w 1601 r. rozpoczęto przeprowadzenie tzw. pomiaru włóczonyj, tj. właściwie reformy rolnej, w wyniku której uporządkowano nieregularną dotychczas zabudowę miasteczka, a zwłaszcza wsi w hrabstwie białskim, tworząc tzw. „ulicówki” i wprowadzając trójpołowkę. Już tylko te dokonania Sierotki przekonują, że książę wiązał z Białą dalekosiężne plany, co tłumaczy konsekwencję i cierpliwość z jaką kroki po kroku wykonywał ją z rąk Barbary Kiszczyny. Być może już wówczas w planach Sierotki leżało uczynienie z Białej drugiej po Nieswieżu siedziby rodu, chociaż ich realizacja stała się już udziałem jego następcy – Aleksandra Ludwika Radziwiłła, który nie tylko ponowił prawa miejskie miasteczka, ale także zawarł umowę z murematorom lubelskim Pawłem Negronim de Szate w sprawie budowy w Białej okazałego pałacu-rezydencji²⁰.

W okresie rządów w Białej Aleksandra Ludwika, tj. w latach 1616-1654, miasto posługiwało się już własną pieczęcią, o czym świadczy najstarszy znany jej odcisk z 1669 r., zawierający w otoku łacińską legendę: ALEXANDER LVD(WIK) RADZIWIL DVX IN OLYKA ET NIESWIEZ S(UPREMUS) M(AGNI) D(UCATUS) L(ITUANIA)²¹.

Książę Aleksander Ludwik, inwestując w budowę okazałej rezydencji magnackiej, stwarzał zarazem sprzyjającą rozwojowi miasteczka koniunkturę, podnosząc jego rangę i znaczenie. W tę koniunkturę doskonalenie wpisywały się plany i zamierzenia księcia Krzysztofa Wilskiego-Ciborowicza, podówczas już nie tylko proboszcza białskiego, ale i oficjała podlaskiego. Proboszczem białskim K. Wilski został 23 października 1616 r.²² i przez kilkanaście lat przygotowywał się do zrealizowania swoich planów życiowych – erygowania w mieście na wskroś nowoczesnej szkoły. Swoje plany oświatowe Wilski oparł nie na wzorce licznych wówczas kolegiów jezuitów, lecz sięgnął po koncepcję nowatorską, opartą na tworzącym się dopiero systemie szkolnictwa,

ściśle związanym z Uniwersytetem Krakowskim, zwanym koloniami akademickimi. Zamiast Wilskiego znalazł pełną aprobatę i poparcie właściciela miasta i jego żony. Proboszcz białski 12 grudnia 1628 r. ogłosił oficjalnie zasady swojej fundacji szkolnej i jej podstawił materialne w dokumentach: *Fundatio Vilsciana* (akt fundacyjny)²³, *Ordinatio Vilsciana* (podstawy materialne fundacji)²⁴, do których uzupełnienia zawarł w suplementie swojego testamentu²⁵. Radziwiłłowie wsparli Wilskiego, przekazując na siedzibę szkoły budynek, wybudowany jeszcze przez Sierotkę z przeznaczeniem na szpital miejski, oraz 4000 złotych polskich w formie lokaty na majątku białskim.

Szkoła białska jako kolonia akademicka Uniwersytetu Krakowskiego rozpoczęła swoją działalność dydaktyczną od semestru zimowego 1630/1631. Po śmierci Wilskiego szkoła białska przeżywała ustawiczne kłopoty finansowe, a mimo to działała nieprzerwanie w sieci kolonii akademickich aż do reform Komisji Edukacji Narodowej (w okresie późniejszym funkcjonowała pod zmienioną nazwą).

Budowa rezydencji magnackiej i otwarcie kolonii akademickiej stwarzały dogodne warunki do dalszego intensywnego rozwoju miasteczka, bowiem w okresie władania nim przez Iliniczów, a zwłaszcza Kiszczów, Białą niewiele różniła się od większej wsi. Jak wynika z kwitów skarbowych, jeszcze w latach osiemdziesiątych XVI w. miasteczko miało zaledwie 12 domów w Ryнку, 46 ulicznych, 4 chałupy i tylko 7 ogrodów przydomowych oraz 60 wók ziemi ornej. Kwity skarbowe odnotowują ponadto obecność w Białej zaledwie sześciu rzemieślników, w tym trzech piekarzy, bednarza, cieślę i jednego o nieokreślonej profesji²⁶, a liczba ludności wynosiła co najwyżej 600-700 osób²⁷.

Trzecim z kolei spośród Radziwiłłów właścicielem Białej i hrabstwa białskiego był syn Aleksandra Ludwika – książę Michał Kazimierz. Jego rządy przypadły na bardzo burzliwy okres, charakteryzujący się licznymi wojnami. Jeszcze w 1648 r. wojska kozackie dotarły do Białej. Miasto zostało dotkliwie zniszczone i ograbione, do czego wydatnie przyczyniła się miejscowa biedota. Łupem Kozaków padł też zamek białski, a łatwość, z jaką został zdobyty, przyspieszyła decyzję o ufortyfikowaniu rezydencji, ale wałów obronnych i innych umocnień nie zdano ukończyć przed rokiem 1654, w którym Michał Kazimierz objął rządy

w Białej i hrabstwie białskim²⁸. Ledwie ustały wojny z Kozakami, a już kraj zalał „potop” szwedzki. Michał Kazimierz, jako jedyny z Radziwiłłów, pozostał u boku króla Jana Kazimierza. Właściciel Białej, zajęty innymi sprawami, nie zdążył dokończyć fortyfikacji zamku i miasta, które 27 kwietnia 1657 r. ponownie padło łupem wojsk kozackich. W zaledwie kilka dni po opuszczeniu Białej przez Kozaków, do bezbronnego miasta wkroczyły oddziały szwedzkie, dopełniając dzieła zniszczenia. Czego nie zniszczyły wojska szwedzkie, dokończyli rosyjskie oddziały kniazia Iwana Andrejewicza Chowańskiego, które spłądowały miasto w dniach 8 i 9 stycznia 1660 r.

W połowie XVII w. Białą dotkliwie odczuła działająca wojenna, w wyniku których ucierpiał nie tylko pałac Radziwiłłów, miasteczko, ale nastąpił też znaczny ubytek mieszkańców, a wśród pozostałej ludności szczyły się nastroje frustracji i defetyzmu. Michał Kazimierz i jego żona Katarzyna z Sobieskich chcąc zapobiec dalszemu pogłębianiu się minorowych nastrojów wśród mieszczańskich, zdecydowali się na osadzenie w mieście zakonu reformatów, aby zapewnić ludności pociechę duchową. Książę wystawił akt fundacyjny, w którym nadał reformatom plac w mieście pod budowę kościoła i klasztoru. Fundacja Radziwiłłów została zaakceptowana przez sejm 27 września 1670 r.²⁹. Pierwszy kościół i klasztor zbudowano z drewna jako obiekty tymczasowe, zaś budowę kościoła murowanego rozpoczęto w 1673 roku. Budowa kościoła została zakończona w 1687 r., zaś klasztor budowano w latach 1687-1692, do którego zakonnicy wprowadzili się 14 października 1692 r.

Jeden z najstarszych odcisków pieczęci m. Białej (AR, dz. XV, t. 6, p. 15, s. 37)

Mimo trudnych i burzliwych czasów, książę znalazł czas, aby zlecić wykonanie nowej pieczęci miasta. Jak to już wiemy, co najmniej do 1669 r. w użyciu była pieczęć jeszcze z nazwiskiem Aleksandra Ludwika. Litewski stragasta Edmundas Rimša, badający odcisk tej pieczęci pod dokumentem wystawionym przez magdeburgię białą 21 kwietnia 1713 r. odczytał jej legendę, która brzmiała: M[ICHAEL] CA[SIMIR] RADZIW[IL] D[EI] G[RACIA] DVX OLC[ENSIS] [COMES] BIAL[EI]. Zdaniem litewskiego badacza, tłok nowej pieczęci musiał powstać pomiędzy rokiem 1669, gdy w użyciu była jeszcze stara pieczęć, a rokiem 1680 – w tym roku zmarł Michał Kazimierz³⁰. Znała jest jeszcze jedna pieczęć miasta Białej, używana już w wieku XVIII, której tłok wykonany został jeszcze w czasach księcia Michała Kazimierza. Zaświadcza o tym łacińska legenda pieczęci, pisana – podobnie jak dwie poprzednie – majuskami: MICHAEL CASIMIR RADZIWIL D(EL) G(RACIA) DVX OLC(ENSIS) NESW(ENSIS) SACRAE R(OMANAE) I(MPERII) PRI(NCEPS) – „Michał Kazimierz Radziwiłł z łaski Bożej książę na Olyce, Nieswieżu, Świętego Cesarstwa Rzymskiego Książę”³¹. Na wszystkich trzech pieczęciach widniała postać Michała Archanioła stojącego na smoku z mieczem uniesionym w jednym ręku i wagą w drugiej ręce.

Najprawdopodobniej także w czasach księcia Michała Kazimierza Białą otrzymała herb. Nie mamy bowiem żadnych dowodów – w przeciwieństwie do pieczęci – że herb miasto posiadało już wcześniej, tj. za rządów Aleksandra Ludwika Radziwiłła. Wizerunek herbu był tożsamy z wizerunkiem na pieczęci miejskiej.

Książę Michał Kazimierz, zajęty sprawami politycznymi, niewiele czasu spędzał w swej białskiej rezydencji, pozostawiając załatwianie spraw miejscowych w gestii żony, księżnej Katarzyny z Sobieskich. Wprawdzie to książę wystawił akt fundacyjny dotyczący sprowadzenia do miasta reformatów, lecz inicjatywa w tej sprawie z pewnością była dziełem bogobojnej księżnej. Ona też nadzorowała po zniszczeniach wojennych remont pałacu białskiego – na jej zlecenie w 1675 r. wnętrza zamku ozdobił malowidłami Stefan Florian Paszkowski. Dziełem Katarzyny z Sobieskich było też odnowienie w latach dziewięćdziesiątych podupadłej fundacji szkolnej księcia Wilskiego oraz nadanie 15 października 1693 r. przywileju cechowi szewców białskich³².

Po śmierci księcia Michała Kazimierza

w 1680 r. rządy w Białej objął jego syn i następca Karol Stanisław, zwany Sprawiedliwym, wraz z żoną Anną z Sanguszków. Książę 19 lipca 1698 r. zawarł umowę z miejscowym architektem, a zarazem generalnym ekonomem hrabstwa białskiego, Andrzejem Józefatem Jeziornickim w sprawie dalszego remontu pałacu. W roku następnym książę podpisał z Jeziornickim kolejną umowę, tym razem chodziło o budowę oficyny zachodniej.

Początek XVIII w. przyniósł wybuch wojny północnej, która nie ominęła Białej, zatrzymując nie tylko wszelkie prace przy remoncie i upiększaniu pałacu, ale na co najmniej kilkanaście lat zahamowała rozwój miasta. W 1706 r. pałac i miasto spaliły wojska szwedzkie dowodzone przez generała Meyerafelda³³. Radziwiłłowie pałac wprawdzie dość szybko odremontowali, ale nie pospieszyli mieszkaniem z żadną pomocą przy usuwaniu zniszczeń i odbudowie miasta.

Parze książęcej – Karolowi Stanisławowi i Annie z Sanguszków Radziwiłłom - przypisywano sprowadzenie do Białej zakonu szarytek. Najnowsza kwerenda w archiwach pozwala zrewidować ten pogląd, bowiem Andrzej Józefat Jeziornicki w liście z 26 czerwca 1699 r. informował księcia, iż rozebrali stary drewniany i zbutwiał już klasztor szarytek³⁴. Informacja Jeziornickiego sugeruje, że pobyt szarytek w Białej można datować na okres od przełomu lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych XVII w. i łączący z bliżej nieznaną fundacją Michała Kazimierza i jego żony Katarzyny z Sobieskich. Zatem fundacja Karola Stanisława z 25 stycznia 1716 r. jest tylko ponowieniem, ale i znaczącym uzupełnieniem fundacji jego poprzednika. W akcie fundacyjnym z 1716 r. książę zobowiązał się do wybudowania szarytkom nowego klasztoru na przekazanym na ten cel obszernym placu, położonym naprzeciwko zamku białskiego od strony południowej. Zapis fundacyjny obejmował też folwark w Stawacinku oraz 18 wók ziemi i łąki w tej wsi³⁵. Ponadto w samym mieście szarytki otrzymały 5 wók ziemi, 3 ogrody oraz 18 placów położonych bezpośrednio za wschodnimi rogatkami miasta. Natomiast ordynację pieniężną w wysokości 20000 złotych polskich książę przyznał szarytkom na folwarku Witoroż, a ponadto otrzymały one jeszcze prawo wolnego przemiału zbóż w młynach białskich oraz pozyskiwania drewna opałowego z puszczy białskiej na potrzeby klasztoru³⁶.

Karol Stanisław, z inicjatywy swej matki księżnej Katarzyny z Sobieskich, sprowadził do Białej zakon bazylianów w celach misyjnych. W akcie fundacyjnym wydanym 18 stycznia 1690 r. określili szczegółowo zarówno środki finansowe przeznaczone na utrzymanie sześciu zakonników, jak i ich obowiązki. Bazylianie początkowo zostali osadzeni w klasztorze zlokalizowanym przy niewielkim kościele. Oba obiekty były drewniane i zostały wzniesione z fundacji Radziwiłłów w miejscu, w którym uprzednio stała niewielka drewniana cerkiew unicka. Dopiero sprawa związana z relikwiami błogosławionego Józefa Kuncewicza sprawiła, iż Radziwiłłowie zdecydowali się na ufundowanie bazylianom murowanego kościoła i klasztoru. Książę Karol Stanisław na prośbę bazylianów polecił zaopiekować się relikwiami bł. Kuncewicza, umieszczając tymczasowo trumnę z jego zwłokami w kaplicy pałacowej w Białej. Decyzja o budowie kościoła i klasztoru była już dziełem księżnej Anny z Sanguszków Radziwiłłowej, która po śmierci męża i uzyskaniu dożywotniej plenipotencji od swoich synów, niepodzielnie i apodyktycznie rządziła Białą i hrabstwem białskim. Gdy po zakończeniu okresu wojen i nastaniu względnej spokoju w kraju, bazylianie upomnieli się o zwrot trumny ze zwłokami Kuncewicza, Radziwiłłowa – chcąc w oczach ówczesnej opinii publicznej nadal uchodzić za opiekunkę i strażniczkę relikwii błogosławionego arcybiskupa unickiego – zdecydowała się na ufundowanie bazylianom murowanego kościoła w Białej, w którym docelowo znalazłyby się relikwie. Następcą księżnej młodszy z synów, Hieronim Florian, budowę kościoła niewiele się zajmował. Fundację matki wsparł natomiast jej starszy syn, książę Michał Kazimierz Ryberko. Budowę kościoła – prawdopodobnie według projektu architekta Antoniego Solariego – przedczywał w całości kierownik suporter białskich bazylianów, ks. Andrzej Ładziejowski. Inwestycja, głównie z powodu kłopotów finansowych, trwała długo, bo 22 lata, a przeniesienie relikwii bł. Kuncewicza nastąpiło dopiero 24 czerwca 1765 r.

Księżna Anna z Sanguszków Radziwiłłowa należała bez wątpienia do najbardziej światłych i przedsiębiorczych postaci doby czasów saskich w Polsce. Po śmierci męża przejęła w pełni ster rządów w Białej i hrabstwie białskim, ujawniając przy tym z całą mocą swój wyjątkowo apodyktyczny i despotyczny charakter. W Białej rozwinęła szeroką i wielokierunkową działalność gospodarczą. Jeszcze za życia męża zorganizowała w mieście manufakturę kobiernicze

¹⁹AR, dz. XXIII, t. 2, p. 2, s. 165-171.

²⁰E. Łopaciński, Zamek w Białej Podlaskiej. Materiały archiwalne, „Biuletyn Historii Sztuki”, R. 19/1957, nr 1, s. 17-48.

²¹E. Rimša, Pieczęcie miast Wielkiego Księstwa Litewskiego. Warszawa 2007, s. 298-299.

²²AKDS, AKJ, sygn. 19 D, s. 13.

²³Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego (dalej: AUJ), t. 432, dok. pap. 9454.

²⁴AUJ, t. 432, dok. pap. 9466.

²⁵AUJ, t. 432, dok. pap. 9453; AKDS, AKJ, sygn. 24 D, s. 22 i n.

²⁶A. Rachuba, Białą pod rządami Radziwiłłów w latach 1568-1813. [w:] Z nieznannej przeszłości Białej i Podla-sia. Oprac. nauk: T. Wasilewski i T. Krawczak. Białą Podlaska 1990, s. 40.

²⁷J. Flisziński, Dzieje Białej Podlaskiej, t. 1. Białą na Podlasiu. Dzieje miasta i okolic do 1795 r. Białą Podlaska 2009, s. 56.

²⁸AR, dz. XXIII, t. 6, p. 1.

²⁹M. Danielaś-Chomać, Początki fundacji kościoła i klasztoru reformatów w Białej podlaskiej, „Rocznik Biał-skopodlaski”, t. VI, 1998, s. 11.

³⁰E. Rimša, op.cit., s. 299, przyp. 18.

³¹Ibidem, s. 300.

³²B. Górny, op.cit., s. 43-44.

³³A. Rachuba, op.cit., s. 50.

³⁴Ar. dz. V, sygn. 6089A, mikrofilm (dalej: m.f.) A-61853, s. 1-4. A. J. Jeziornicki do Karola Stanisława.

³⁵AR, dz. VIII, sygn. 15, m.f. 16246, s. 2-10.

³⁶Ibidem.

i szpalernicze. W 1720 r. powstała szlifiernia kamieni ozdobnych, a w 1721 pracownia tapicerska. Zakładem kamieniarstwowym, wytwarzającym kamienne epitafia, figury itp., kierował doskonale fachowiec, sprowadzony spoza granic kraju, Joachim Zersko. Zorganizowaną w 1732 r. szlifiernią diamentów kierował także cudzoziemiec – Andrzej Kallser. W pracowni złotniczej, funkcjonującej od 1734 r., zatrudnieni byli również obcokrajowcy, mimo iż w Białej mieszkało kilku rodzimych złotników. Zakład produkujący fajans, zwany „fabryką farfurkową” lub „farfurnią”, powstał w 1736 r., kierowany początkowo przez Juliusza Teofila Stadlera, działał najdłużej ze wszystkich manufaktur, pracowni i warsztatów zorganizowanych z inicjatywy Radziwiłłowej, bo jeszcze przez około 20 lat po jej śmierci. Księżna kanclerzyna zatrudniała też liczne grono malarzy, snycerzy, kowali, a nawet zegarmistrza i introligatora. Spore grono stanowili też stolarze, którzy wykonywali w pałacowej stolarni meble, zdobione następnie przez malarzy i tapicerów w modnym wówczas stylu chinoides (chiński). Spośród wszystkich kierunków działalności gospodarczej, żadna inna dziedzina nie budziła tak wielkiego zainteresowania księżnej Anny, co pracownia hafciarska. Sama wybierała wzory haftów i decydowała o sposobie ich wykonania. Mistrzem hafciarskim, zatrudnionym w pracowni księżnej kanclerzyny, był Francuz o nazwisku Langloi (vel Langle).

Zatrudnieni przez księżnę Annę fachowcy, głównie cudzoziemcy, zajmowali się też upiększaniem wnętrz pałacowych – wszystkie pokoje otrzymały zdobione płócienne draperie i modne meble. Urządzono też galerię zwierciadlaną. Ozdobne sztukaterie we wnętrzach pałacowych wykonał sztukator niemiecki Franciszek Bernack Rosl, zaś pracami budowlanymi w pałacu zajmował się inny Niemiec, majster murarski Carl Pröl. Pröl zajmował się również remontem kaplicy fundatorskiej (radziwiłłowskiej) w kościele farnym oraz pracami budowlanymi w pałacyku w Ślawacinku.

O działalności gospodarczej Anny z Sanguszków byłołośno w całym kraju. Z tego powodu Biała stała się miastem, które pozornie tylko wydawało się być atrakcyjne dla osiedlających się tu ludzi. Wprawdzie w czasach rządów w Białej księżnej kanclerzyny liczba mieszkańców znacznie wzrosła, ale – wobec tolerancji właścicielki miasta – zdecydowanie większość wśród nich stanowili Żydzi i w połowie XVIII w. ich liczba była niemal równorzędna z liczbą ludności chrześcijańskiej.

Anna z Sanguszków, abstrahując od jej nie-

zaprzeczalnych zdolności organizacyjnych i talentów, uznawała w swej wielopłaszczyznowej działalności i w całym swoim życiu w zasadzie tylko dwa priorytety – chęć osiągnięcia jak największego zysku oraz dbałość o sprawy rodu Radziwiłłów. Poza wszelką dyskusję pozostają jej wszystkie przedsięwzięcia gospodarcze, które wręcz wyrastały ponad czasy, w których żyła, ale księżna sprowadziła je do partykularnych celów, jakimi były interes własny i rodu.

Założone przez nią w Białej manufaktury, pracownie i warsztaty produkowały na potrzeby bądź stale upiększanych wnętrz pałacu białskiego, bądź też na rynek. Samo miasto pozostawało na marginesie jej działalności, niewiele na tym zyskując. W zachowanych źródłach nie odnajdujemy żadnych dowodów na to, że księżna kanclerzyna wykazywała jakiegokolwiek zainteresowanie i troskę o rozwój miasta, poprawę jego infrastruktury czy podniesienie poziomu i jakości życia mieszczan białskich. Księżna za wszelką cenę dążyła do odzyskania tzw. dóbr neuburskich, utracone jeszcze w XVII w. za sprawą Ludwiki Karoliny Radziwiłłówny, która wychodząc za mąż za księcia neuburskiego wniosła mu w posagu owe dobra. W przekonaniu Radziwiłłów, utrata dóbr neuburskich położyła się głębokim cieniem na honorze całej rodziny. Bezskuteczne, a co gorsze – niezgodne z prawem – próby ich odzyskania podejmowali kolejno: Michał Kazimierz, Karol Stanisław i jego żona Katarzyna z Sobieskich. Dopiero Anna z Sanguszków zaplanowała skuteczny, ale bardzo kosztowny sposób na odzyskanie dóbr neuburskich i zamianie „plamy” na honorze rodu. Otóż księżna kanclerzyna umyśliła ożenić swego syna Michała Kazimierza Rybeńkę z jedną z wnuczek Ludwiki Karoliny, której posag stanowić miały właśnie owe dobra. Rybeńko jednak sprzeciwił się woli matki i ożenił się z Franciszką Urszulą z Wiśniowieckich. Swoje plany Radziwiłłowa musiała odłożyć do czasu aż jej młodszy syn, Hieronim Florian, dojdzie wieku dojrzałego. W 1730 r. doprowadziła do zaręczyn syna z Marią Franciszką Sulzbach, a w 1731 r. sporządziła umowę przedślubną³⁷. Umowa zawierała klauzulę, że w przypadku zerwania zaręczyn przez rodzinę Sulzbachów, posag narzeczonej, a więc dobra neuburskie, przechodziły na własność narzeczonego za niewielką kwotę. W dwa lata po podpisaniu interczy, Hieronim Florian w asyście okazałego dworu udał się do Mannheim na dwór palatyna Renu, aby bliżej poznać narzeczoną i jej rodzinę.

Do ślubu jednak nigdy nie doszło, bowiem palatyn, poznawszy bliżej charakter przyszłego zięcia, wolał zerwać umowę i stracić dobra neuburskie niż wydać córkę za ekscentryka, okrutnika i dziwaka, jakim był Hieronim Florian. W ten niecodzienny sposób dobra zostały wprawdzie odzyskane, ale należało jeszcze spłacić Sulzbachom 2400000 dukatów oraz 2000000 złotych polskich Sapiehom, którzy rościli sobie pretensje do części dóbr neuburskich. Takimi sumami księżna Anna nie dysponowała. Zdecydowała się więc w 1732 r. na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 400000 czerwonych złotych (7200000 złotych polskich!) u Marii Józefy z Wesslów Sobieskiej. Pożyczka została zaciągnięta pod zastaw Białej i części hrabstwa białskiego. Wysokość pożyczki była tak horrendalna, że Radziwiłłowa nie była w stanie spłacać nawet odsetek, a niespłacane odsetki powiększały tylko sumę kapitałową długu. Długu nie zdołał spłacić ani Hieronim Florian, ani jego brat Michał Kazimierz Rybeńko, a gdy po śmierci tego ostatniego w 1762 r. Biała i hrabstwo białskie nominalnie przypadły w udziale księciu Karolowi Stanisławowi Panie Kochanku, dług urosł już do kwoty 467050 fłoreń. Spadkobierca Marii Józefy Sobieskiej, jej bratanek Teodor Wessel, nie mogąc odzyskać pieniędzy, odprzedał dług marszałkowi litewskiemu Ignacemu Ogińskiemu³⁸, a 10 folwarków w hrabstwie białskim podskarbiemu litewskiemu Michałowi Brzostowskiemu³⁹.

Obiektywnie trzeba jednak przyznać, że działalność gospodarcza księżnej Anny pośrednio wpłynęła na znaczny rozwój przestrzenny miasta i wzrost liczby jego mieszkańców.

Na przestrzeni 17 lat, miastu przybyło ogółem 131 domów, w tym 76 chrześcijańskich i 55 żydowskich. W tym okresie systematycznie powstawały nowe ulice. W 1725 r., oprócz centralnie położonego Rynku, było w Białej tylko 6 ulic, w 1729 – 9, a w 1742 r. ich liczba wzrosła do 17. Rozwój przestrzenny miasta następował głównie w kierunku północno-wschodnim, licząc od pałacu Radziwiłłów. Rogatki zachodnie znajdowały się na wysokości fosy zamkowej, mniej więcej przy skrzyżowaniu obecnych ulic Warszawskiej i Spółdzielczej. Granica północnej zabudowy miasta opiera się o linię przebiegu współczesnej ulicy Nowej. Rogatki wschodnie znajdowały się na wysokości kościoła i klasztoru bazylianów (obecnie kościół pw. NNMP przy ul. Brzeskiej). Ogrody miejskie i tzw. włoki sianożętne rozciągały się na wschód od pałacu, czyli między dzisiejszą ulicą Narutowicza a Krzną.

Przedmieście Wola, położone za prawym brzegiem rzeki Krzny, w 1742 r. posiadało 17 domów, a z miastem łączyła je grobla, przy której zlokalizowano dwa młyny wodne i folusz. Rozwój przestrzenny miasta implikował też przyrost liczby mieszkańców.

Cechą charakterystyczną struktury demograficznej mieszkańców Białej była utrzymująca się praktycznie przez cały wiek XVIII równowaga liczebna między ludnością chrześcijańską i żydowską. Tej ostatniej w wieku poprzednim było w mieście stosunkowo niewiele, a jej gwałtowny przyrost w I połowie wieku XVIII wiązałać zarówno o ożywieniu gospodarczym Białej, rozwojem handlu i rzemiosła, jak też tolerancyjną postawą właścicieli miasta wobec Żydów.

Po śmierci Anny z Sanguszków, Białą i hrabstwo białskie przejął jej młodszy syn, książę Hieronim Florian. Był jedną z najbardziej odrażających i odpychających postaci spośród wszystkich Radziwiłłów nie ze względu na aparycję, lecz z powodu cech charakteru. Po-wszecznie uważano go za dziwaka i ekscentryka, wyróżniał się sadyzmem i wrodzonym okrucieństwem. Wykazywał zainteresowania wieloma dziedzinami, chociaż preferował tylko dwie – polowania i paradne musztry swego prywatnego wojska. Przerost ambicji, nie-współmiernych w stosunku do osobowości, wiara w gusła, wróżby i sny, sprawy, że książę żył w przekonaniu, iż jego przeznaczeniem jest korona królewska. Snuł ambicje i dalekosiężne plany, zamierzał bowiem zbudować kanał łączący rzeki Bug i Niemen, chciał reaktywacji kopalń srebra pod Olkuszem. W swoich majątkach, także w Białej, kazał zakładac ogrodów i zwie-rzyńce, przejawiał zainteresowanie wynalazczością i techniką, lecz całą swoją wiedzę czerpał wyłącznie z lektur. Kierowany przeświadczeniem, że czeka go korona królewska, zamierzał zbudować Białą i pałac białski, aby stały się siedzibą godną króla. Przede wszystkim zamierzał zbudować Rynek białski i jego bezpośrednie otoczenie. Centrum Rynku miał zdo-bić jego pomnik w otoczeniu czterech wspaniałych fontann. Zbudowana centrum miasta miała w planach księcia iść w kierunku uregulowania ulic, a w czterech narożach Rynku planował wzniesić trójkondygnacyjne budowle o jednakowych fasadach. W jednej z nich miał znaleźć swoją siedzibę ratusz, a w pozostałych trzech – wygodne austerie-zajazdy dla magnaterii i zamożnej szlachty. Kamieniczki rynkowe przy wszystkich czterech

przejściach miały otrzymać nowe, kamienne elewacje, aby stanowiły odpowiednią oprawę księżęcego pomnika w centrum Rynku. Książę jeździł nawet do kamieniołomów w okolicach Krakowa, aby osobiście wybrać odpowiedni kamień, którym miały być wyłożone fasady kamieniczek przy białskim Rynku. Architektoniczne plany Radziwiłła dopracował i odpowiednio skorygował komendant zamku białskiego, Königseck⁴⁰. Modernizację centrum miasta rozpoczęto w 1750 r., ale nigdy jej nie ukończono. Podobnie rzecz się miała z projektem przebudowy pałacu białskiego, który w planach Hieronima Floriana miał się stać rezydencją wręcz królewską, a architekturą i wyposażeniem przyciemnić pałac w Wilanowie. Książę projekt przebudowy zlecił wybitnemu architektowi Carlowi Friedrichowi Pöppelmannowi, którego rysunki ujawniła najnowsza kwenda, przeprowadzona przez Tadeusza Bernatowicza w archiwach Petersburga⁴¹.

Jednak ani przebudowa centrum miasta, ani pałacu nigdy nie zostały zrealizowane do końca. Przypuszczać należy, że na przeszkodzie stanęły nie tyle trudności finansowe, ile brak konsekwencji w działaniu księcia. Po śmierci księcia w 1760 r., na krótko rządy w Białej przejął jego starszy brat, książę Michał Kazimierz Rybeńko. Książę, o osobowości i charakterze diametralnie różniącym się od jego zmarłego brata, wsparł finansowo budowę kościoła bazylianów w Białej. Wiemy też, że w tym czasie, tj. na przełomie lat pięćdziesiątych i sześćdziesiątych, trwały prace remontowe w pałacu białskim, ale z pewnością nie były to prace realizujące projekt C.F. Pöppelmana.

Rybeńko zmarł w 1762 r., Białą rządził za ledwie dwa lata. Jego następcą został książę Karol Stanisław Radziwiłł Panie Kochanku. Książę, wdając się w niezbyt szczęśliwe sojusze polityczne, więcej czasu przebywał na emigracji, a na Białą i pozostałe jego majątki kilkakrotnie nakładano sekwestracje. Przeciwnik polityczny księcia, Jan Mikołaj Chodkiewicz, w 1764 r. zbrojnie najechał miasto, niszcząc przede wszystkim pałac białski. Po raz kolejny siedziba Radziwiłłów musiała być remontowana, a pracami przy usuwaniu zniszczeń kierował Józef Niewiadomski.

Lata sześćdziesiąte XVIII wieku były dla Białej szczególnie trudnym okresem. Chwiejna i koniunkturalna postawa polityczna księcia Panie Kochanku, a przede wszystkim nieumiejętne próby gry na dwa fronty, powodowała, że dobra Radziwiłła jako „terytorium wroga” traktowali zarówno Rosjanie, jak i wojska konfederatów barskich. W tym

okresie przez Białą i hrabstwo białskie kilkakrotnie przechodziły wojska obu zwalczających się stron, dokonując rekwizycji, grabieży, pozostawiając po sobie zniszczenia oraz nakładając na miasto wysokie podatki i kontrybucje. W Białej stacjonował garnizon wojsk rosyjskich, którego komendant w 1771 r. kazał ufortyfikować miasto.

Książę Panie Kochanku nie był w stanie zaplanować nad pogłębiającym się upadkiem wszystkich swoich dóbr, w tym także Białej i hrabstwa białskiego. Kolejne sekwestracje nakładane na jego dobra przez Rosjan ostatecznie zniechęciły go do zajmowania się Białą. Zdecydował się więc na przekazanie i wszystkich dóbr białskich swemu przyrodniemu bratu, za ledwie wówczas czterastoletniemu księciu Hieronimowi Wincentemu Radziwiłłowi.

Nie tylko młody wiek, ale przede wszystkim kłopoty osobiste, jakich książę Hieronim Wincenty doznał za sprawą swojej żony, księżnej Joffi von Thurn-Taxis, sprawiły, że młody Radziwiłł nie zdołał niczego zrobić dla miasta, tym bardziej że zmarł bardzo młodo, bo w wieku za ledwie 27 lat.

Po śmierci Hieronima Wincentego, rządy nad Białą ponownie objął książę Panie Kochanku, który na początku 1787 r. przekazał wszystkie swoje dobra jednemu synowi Hieronima Wincentego księciu Dominikowi Hieronimowi, urodzonym w miesiącu po śmierci ojca. Białą i hrabstwem białski książę Dominik w ogóle się nie zajmował, nawet wtedy, gdy doszedł wieku dorosłego, pozostawiając te sprawy w gestii swoich prawnych opiekunów, głównie Macieja Radziwiłła.

Z drugą żoną, Teofilą z Morawskich, Dominik Hieronim miał dwoje dzieci, syna Aleksandra i córkę Stefanię, która została dziedziczką Białej i hrabstwa białskiego. W wieku za ledwie 16 lat, Stefania Radziwiłłówna z rozkazu cara Aleksandra poślubiła Ludwika Wittgensteina, feldmarszałka armii rosyjskiej. W posagu wniosła mężowi wszystkie tzw. dobra alodialne, w tym Białą. Ukazem carskim została powołana specjalna Komisja na Urządzenie Interesów Radziwiłłowskich, która pracowała aż do 1838 roku.

³⁷I. Kulesza-Woroniecka, Rozwody w rodzinach magnackich w Polsce XVI-XVIII wieku. Poznań-Warszawa 2002, s. 57.

³⁸A. Rachuba, op. cit. S. 55.

³⁹AR. dz. XXIII, t. 2, p. 11.

⁴⁰J. Kowalczyk, Hieronima Floriana Radziwiłła stosunek do sztuki i artystów, [w:] Kultura artystyczna Wielkie-go Księstwa Litewskiego w epoce baroku. Warszawa 1995, s. 28-30.

⁴¹T. Bernatowicz, Niezrealizowana „królewska” rezydencja w Białej Podlaskiej, [w:] Artyści włoicy w Polsce. XV-XVIII wiek. Warszawa 2004, s. 499-512.

Krajobrazy rekreacyjne – kształtowanie, wykorzystanie, transformacja

Pod takim tytułem w dniach 20-23 maja 2010 r. odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa, zorganizowana przez Instytut Turystyki i Rekreacji PSW w Białej Podlaskiej oraz Polską Asocjację Ekologii Krajobrazu przy współdziałaniu Narodowej Fundacji Ochrony Środowiska, Fundacji „Zielone Płuca Polski” oraz Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.

Uroczyste rozpoczęcie konferencji oraz otwierająca ją sesja plenarna odbyły się w auli PSW. Jako pierwszy głos zabrał JM Rektor, prof. zw. dr hab. Mieczysław Adamowicz, który powitał uczestników w murach PSW i życzył wszystkim owocnych obrad.

Sesję plenarną rozpoczął swoim wystąpieniem przewodniczący komitetu naukowego konferencji, prof. dr hab. Andrzej Richling, który wygłosił referat pt. „O krajobrazie raz jeszcze. Czy istnieją krajobrazy rekreacyjne?”. Kolejnym referentem był prof. nadzw. dr hab. Maciej Pietrzak, którego wystąpienie dotyczyło istoty, treści i zakresu pojęcia „krajobraz rekreacyjny”. Prof. zw. dr hab. Krzysztof Wojciechowski mówił o alternatywnych kierunkach sukcesji krajobrazowej kształtującej krajobrazy rekreacyjne.

Ostatnim prelegentem sesji plenarnej był doc. dr hab. Jerzy Solon, który wygłosił referat „Obiekty w krajobrazie i usługi krajobrazowe jako podstawa oceny walorów turystyczno-rekreacyjnych – na przykładzie Chęcińskiego-Kieleckiego Parku Krajobrazowego”.

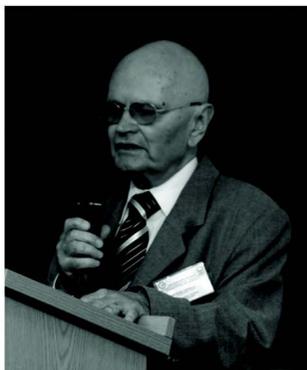
Po zakończeniu sesji plenarnej uczestnicy udali się do Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Grabanowie, w którym odbywały się dalsze obrady w sekcjach tematycznych. W przedpołudniowych i popołudniowych sesjach naukowych obradowano w pięciu sekcjach: „Waloryzacja krajobrazu do potrzeb rekreacji”, „Czym jest krajobraz rekreacyjny”, „Wpływ turystyki na środowisko”, „Ocena potencjału rekreacyjnego” oraz „Turystyka w granicach obszarów zurbanizowa-

nych”. Sesje wieczorne dotyczyły dwóch zakresów tematycznych: „Kształtowanie krajobrazu turystycznego” oraz „Agroturystyka i turystyka ekologiczna”. Pierwszy dzień konferencji zakończyło Walne Zgromadzenie Polskiej Asocjacji Ekologii Krajobrazu.

Drugi dzień konferencji rozpoczęły obrady w czterech sekcjach: „Przyrodnicze uwarunkowania turystyki”, „Turystyka a obszary chronione”, „Dziedzictwo kulturowe” oraz „Ruch turystyczny i wybrane aspekty funkcjonowania krajobrazów rekreacyjnych”. Przed obiadem miała miejsce sesja posterowa, w ramach której zaprezentowano osiem posterów. Popołudnie natomiast przeznaczono na udział uczestników w kiermaszach twórczości ludowej, zwiedzanie pasieki i wymianę doświadczeń. Konferencję zakończyła wieczorna sesja plenarna poświęcona tematyce percepcji krajobrazu. W sobotę, 23 maja, uczestnicy mieli możliwość uczestniczenia w wycieczce „Przez Polesie i Podlasie – szlakiem dawnych kultur i religii”, podczas której odwiedzili m.in. Ortel Królewski, Studziankę, Kodeń, Terespol oraz Janów Podlaski.

Konferencja była okazją do wymiany poglądów i doświadczeń naukowców z całej Polski. Wzięło w niej udział 124 uczestników, wygłoszono 75 referatów i przedstawiono 8 posterów. Podsumowaniem konferencji będzie monografia, zawierająca wygłoszone oraz nadesłane referaty.

Tekst: Redakcja
Zdjęcia: Andrzej Kasprzyk

prof. dr hab. Andrzej Richling

„Wykluczenie społeczne – czynniki ryzyka, profilaktyka, remedia”

W dniu 24 maja 2010 roku w Państwowej Szkole Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej odbyła się VI Międzynarodowa Konferencja Naukowa poświęcona tematyce wykluczenia społecznego. Organizatorem konferencji był Instytut Pedagogiki PSW.

Głównym celem konferencji było podjęcie dyskusji i metodycznej refleksji nad stopniem ryzyka i zagrożeniami ekskluzji konstytuującymi wymienione zjawisko, zarówno w wymiarze jednostkowym, rodzinnym jak i społecznym. Należy podkreślić, że tematyka konferencji wiąże się z ogłoszeniem przez Unię Europejską roku 2010 „Rokiem wykluczenia społecznego i walki z ubóstwem”. Na wstępie głos zabrał JM Rektor prof. zw. dr hab. Mieczysław Adamowicz, który powitał gości i gospodarzy, przedstawił główne kierunki rozwoju uczelni, a także podkreślił wkład Instytutu Pedagogiki w działalność uczelni.

Obrady naukowe przebiegały w dwóch sesjach. Tematem wiodącym sesji przedpołudniowej była wielowymiarowość ekskluzji współczesnego człowieka. Obrady prowadził ks. prof. dr hab. Marian Nowak i prof. Michał Dobrynin. W wykładzie wprowadzającym do wspomnianej sesji ks. prof. dr hab. Marian Nowak przedstawił aktualny stan badań, wymienił czynniki ryzyka i zagrożenia związane z wykluczeniem współczesnego człowieka w wymiarze rodzinnym i społecznym. Jed-

nocześnie podkreślił pracę pedagogów w szerokim obszarze profilaktyki. Następnie referat wygłosił dr Marek Jędrzejewski z Uniwersytetu Warszawskiego, który omówił zagadnienie subkultur ubóstwa w aspekcie wykluczenia społecznego. Nauczanie Jana Pawła II i Benedykta XVI w odniesieniu do źródeł ekskluzji społecznej były tematem referatu ks. Mariusza Sztaby z KUL. Dr Monika Jurewicz z SGGW przedstawiła komunikat z badań nt. problematyki środowiskowych uwarunkowań szans edukacyjnych dzieci i młodzieży. Następnie dr Tomasz Wach z KUL omówił zagadnienie pedagogiki resocjalizacyjnej i jej funkcji wobec wykluczenia społecznego. Dr Joanna Marchel z PSW w Białej Podlaskiej zaprezentowała wyniki badań przeprowadzone wśród młodzieży gimnazjalnej oraz jej rodziców nt. poczucia zagrożenia i bezpieczeństwa w bielskich szkołach. Obrady pierwszej sesji zakończyła mgr Anna Majewska z PSW w Białej Podlaskiej, która wygłosiła referat „Korepetycje jako współczesna forma zagrożeń wykluczeniem”, podkreślając rosnącą popularność tej formy zajęć.

Po przerwie w obradach tematem wiodącym w sesji popołudniowej były „Drogi do inkluzji – edukacja i resocjalizacja w służbie człowiekowi, przykłady dobrej praktyki”. Sesję przewodniczyli prof. dr hab. Alina Rynio i ppłk Bogusław Woźnica, dyrektor Zakładu Karnego w Białej Podlaskiej. Miejsce edukacji w pokonywaniu wykluczenia w referacie „Wykluczony na drodze do inkluzji” omówił dr Krzysztof Dziurzyński ze Szkoły Wyższej im. B. Jańskiego w Warszawie. Płk Bogusław Woźnica przedstawił w szerokim ujęciu problematykę wykluczeń osadzonych w kierowanym przez siebie zakładzie oraz środki zapobiegające temu zjawisku. Następnie kpt. Dorota Łuczka, kierownik działu terapeutycznego z tej samej placówki, omówiła skuteczność metod terapii z osadzonymi – osobami uzależnionymi, zwracając uwagę na fakt powrotu do rodziny i środowiska po odbyciu kary. W referacie „Działalność Stowarzyszenia na rzecz readaptacji nieletnich Nadzieja” sytuację młodzieży przebywającej w zakładach poprawczych przedstawił dyrektor Zakładu Poprawczego w Grodzisku Wielkopolskim, mgr Tadeusz Jutkowiak. Pani mgr Krystyna Kajdan, doktorantka KUL, zwróciła uwagę na kapitał społeczno-kulturowy dzieci z biednych rodzin, a mgr Ewelina Tymoszuks z UMCS w Lublinie omówiła kompetencje przyszłych pedagogów resocjalizacyjnych. Mgr Konrad Wierzbicki, doktorant KUL przybliżył nauczanie Jana Pawła II w służbie więziom na przykładzie Zakładu Karnego w Chelmie. Obrady drugiej sesji zakończyła dr Stanisława Nazaruk z PSW w Białej Podlaskiej w referacie „Dzieci ulicy wyzwaniem społecznej pracy socjalnej”. Obie sesje zamknęła dyskusja, w której wzięli udział nie tylko czynni uczestnicy konferencji, ale i słuchacze, w tym studenci pedagogiki i socjologii. Szczególnie podkreślano inkluzyjne metody pracy z młodzieżą i osobami dorosłymi w środowiskach szkolnych, zakładach zamkniętych, półotwartych i innych placówkach resocjalizacyjnych.

dr Stanisława Nazaruk
dr Elena Konowaluk
mgr Edyta Bujak

CZYTELNICZY KOŁOWROTEK NA TYDZIEŃ BIBLIOTEK

Wystawy i spotkania literackie, prezentacja twórczości regionalnej, zajęcia literacko-plastyczne, maraton czytania i lekcje biblioteczne dla dzieci...

...to niektóre z atrakcji przygotowanych przez białskie biblioteki z okazji VII Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek. Co roku akcja ma inne hasło wiodące, które wskazuje, jakie obszary działalności bibliotek będą eksponowane. Tegoroczne hasło brzmiało: „Biblioteka - Słowa, Dźwięki, Obrazy” i miało za zadanie uświadomić czytelnikom wielowymiarowość placówek bibliotecznych. Współczesna biblioteka to miejsce, gdzie dostępne są nie tylko dru-

Białskie biblioteki zjednoczyły swoje siły w organizacji VII Tygodnia Bibliotek i we wspólnych inicjatywach pokazały, że biblioteka jest miejscem, w którym obecne są słowa, obrazy i dźwięki („książki do słuchania”, nagrania muzyczne, filmy, rysunki, fotografie, filmy, mapy, zbiory multimedialne).

10 maja 2010 roku w siedzibie Miejskiej Biblioteki Publicznej w Białej Podlaskiej odbyła się uroczysta inauguracja działalności Klastra Bibliotek Bi@lskich (któremu poświęcony zostanie artykuł w kolejnym numerze BPA), powstałego z inicjatywy bibliotekarzy PSW.

Kolejną propozycją bibliotek w tygodniu

w Auli Kongresowej PSW, a w jego trakcie czytane były dramaty Karola Wojtyły „Przed sklepem jubilera” oraz „Promieniowanie ojcostwa”. Dramaty czytali: prof. nadzw. dr hab. Józef Bergier, Elżbieta Dmytrowicz, mgr Monika Gościak, duszpasterz akademicki młodzieży prawosławnej ks. Marcin Gościak, Marcin Kalicki, dr Cezary Kalita, dr Elena Konovaluk, dr Joanna Marchel, mgr Irena Mikiciuk, lic. Anna Nitek, mgr Małgorzata Parafiniuk, mgr Dorota Paszkiewicz, lic. Paweł Piesta, dr Wiesław Romanowicz, mgr Karol Sudewicz, ks. Sławomir Szypulski, Joanna Wach, mgr Piotr Zdunkiewicz.

Punktem kulminacyjnym Tygodnia Bibliotek w Białej Podlaskiej była impreza plenerna na Placu Wolności pod hasłem: „Czytelniczy Kołowrotek na Tydzień Bibliotek”, zorganizowana 11 maja przez cztery największe biblioteki białskie – Bibliotekę PSW im. Papieża Jana Pawła II, Miejską Bibliotekę Publiczną, Bibliotekę Pedagogiczną i Bibliotekę ZWWF. O godzinie 9.00 w każdej z bibliotek odbyły się przygotowane zgodnie z ich profilem oraz zainteresowaniami czytelników wystawy, konkursy, prelekcje, spotkania autorskie. Od godziny 13.00 biblioteki kontynuowały czytelniczy kołowrotek na Placu Wolności. Tego dnia nie sposób było nie zauważyć bibliotekarza. Każdy z nich miał na sobie żółtą koszulkę przygotowaną specjalnie na tę okazję.

Prowadzące imprezę bibliotekarki: Dorota Bojarczuk-Dziurda z Biblioteki Pedagogicznej w Białej Podlaskiej oraz Emilia Tranda-Andrusiak z Miejskiej Biblioteki Publicznej przywitwały ze sceny osoby przybyłe na plac. Uczestnikom rozdano ulotki z programem „kołowrotka” oraz z tekstem poetki Magdy Czapińskiej, któ-

je promującym, były „Maratony Czytania”. Jeden z nich zorganizowała Biblioteka PSW. Maraton odbył się 11 maja

ki, ale także dźwięki i obrazy. Faktem staje się multimedialność bibliotek, które gromadzą treści na różnych nośnikach.

ry następnie został wspólnie przeczytany przez zgromadzonych uczestników w ramach akcji – „Białczanie czytają na zawołanie”.

Na scenie tego dnia gościła grupa teatralna „Elipsa” z Miejskiego Ośrodka Kultury. Aktorzy pod opieką pani Anny Stanek przygotowali tekst Matki Teresy, mówiący o afirmacji życia.

Kolejną atrakcją był Chór Studentów Filologii Rosyjskiej Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej. Chórystami opiekuje się wykładowca PSW Zofia Bryndziuk, a dyrygentem jest Monika Gościak, na co dzień bibliotekarz PSW. Zaprezentowany repertuar bardzo podobał się publiczności. Takie utwory, jak „Katusza” śpiewał prawie każdy słuchacz. Chór obok utworów w języku rosyjskim zaśpiewał pieśń „Siyahamba” w tradycyjnym języku rdzennych mieszkańców Południowej Afryki - plemienia Zulu. Tego dnia nie mogło zabraknąć konkursów. Szczególnym zainteresowaniem cieszył się ten organizo-

wany przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. Konkurs składał się z pytań, które sprawdzały wiedzę uczestników z literatury oraz zagadnień związanych z czytelnictwem.

Na scenie swoją twórczość zaprezentowali poeci z funkcjonującego przy klubie „Piast” Klubu Literac-

kiego „Maksyma”- Ireneusz Wagner, Andrzej Wilbik, Jacek Daniluk, Łukasz Trzebiński, Agata Szczodrak i Radosław Plandowski. Córka pana Jacka Daniluka wyrecytowała wiersze swojego taty. Imprezę uświetliły koncertowe dźwięki muzyki Fryderyka Chopina w wykonaniu uczniów Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. F. Chopina: Katarzyny Glazy, Agnieszki Iwańczuk, Kingi Kondraciuk, Patrycji Lesiuk, Cezarego Gyrzczuka oraz Klaudii Gafeckiej.

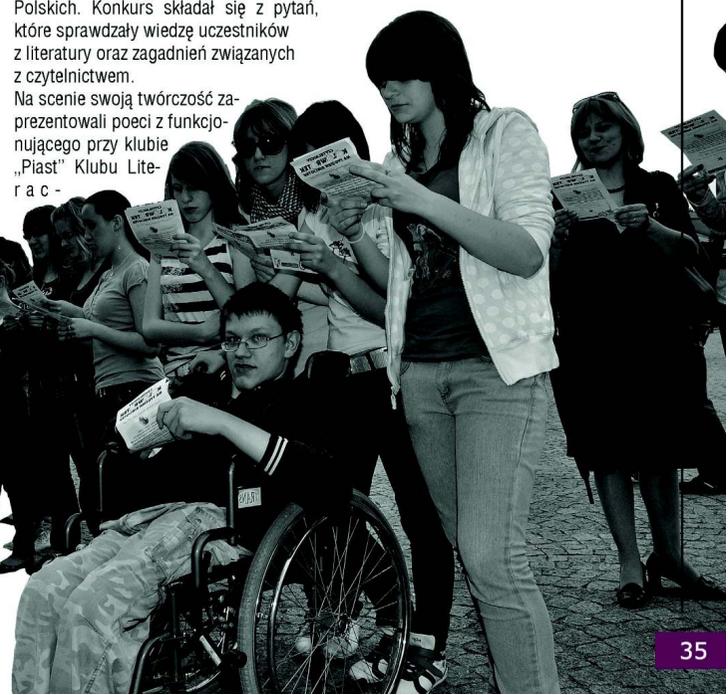
Na zakończenie spotkania odbyło się losowanie nagród. Każdy uczestnik, który zachował rozdawany na początku spotkania program, mógł wygrać nagrodę.

Tydzień Bibliotek w PSW zakończyło spotkanie autorskie z Krystyną Kroszczyńską, autorką tomiku wierszy „Zanim przemienisz” oraz powieści „Wiara w życie”. Spotkanie miało miejsce 14 maja w Bibliotece PSW. Licznie zgromadzeni studenci z prawdziwym zainteresowaniem pytali młodą pisarkę o jej twórczość oraz o problemy codzienne, które niesie za sobą niepełnosprawność. Podczas spotkania można było usłyszeć fragmenty powieści oraz wiersze autorki. Zgodnie z hasłem tegorocznego Tygodnia Bibliotek w naszej Bibliotece nie mogło zabraknąć dźwięków muzyki. Spotkanie z Krystyną Kroszczyńską wzbogacił koncertem gitarowym student socjologii PSW Michał Brzeziński.

Podczas spotkania można było usłyszeć fragmenty powieści oraz wiersze autorki. Zgodnie z hasłem tegorocznego Tygodnia Bibliotek w naszej Bibliotece nie mogło zabraknąć dźwięków muzyki. Spotkanie z Krystyną Kroszczyńską wzbogacił koncertem gitarowym student socjologii PSW Michał Brzeziński.

Podczas spotkania można było usłyszeć fragmenty powieści oraz wiersze autorki. Zgodnie z hasłem tegorocznego Tygodnia Bibliotek w naszej Bibliotece nie mogło zabraknąć dźwięków muzyki. Spotkanie z Krystyną Kroszczyńską wzbogacił koncertem gitarowym student socjologii PSW Michał Brzeziński.

Tekst: Monika Gościak
Zdjęcia: Adam Trochimuk

Hiszpańscy studenci na praktykach w Białej Podlaskiej

W ramach programu Erasmus dwoje studentów zarządzania z Hiszpanii odbyło trzymiesięczne praktyki w białskich firmach. Erasmus jest częścią programu „Uczenie się przez całe życie” (The Lifelong Learning Programme), który jest nowym programem Unii Europejskiej w dziedzinie edukacji i doskonalenia zawodowego na lata 2007-2013. Celem programu jest podniesienie jakości kształcenia w krajach w nim uczestniczących, poprzez rozwijanie międzynarodowej współpracy między uczelniami oraz wspieranie mobilności studentów i pracowników szkół wyższych.

W ramach programu Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej i hiszpańska uczelnia SCV Juan Comenius Valencia Spain, podpisały porozumienie, dotyczące wzajemnej współpracy w zakresie wymiany studentów. Pierwszym etapem tej współpracy były trzymiesięczne praktyki dwójki hiszpańskich studentów w białskich firmach. Od kwietnia do czerwca Laura i Luis, studenci III roku zarządzania na hiszpańskiej uczelni, zdobywali praktyczne doświadczenia w zakresie marketingu. Przedstawiciel firmy Białskie Meble sp. z o.o. opowiada: „Praktyki w naszej firmie możemy podzielić na bloki: edukacyjny i zadaniowy, które przeplatały się w trakcie 3 miesięcy.” Praktyki hiszpańskich studentów umożliwiły im m.in.: poznanie branży meblarskiej, systemu funkcjonowania firmy, odpowiedzialności i obiegu dokumentacji, zasad tworzenia planu produkcyjnego, rozliczenia produkcji i naliczania wynagrodzenia, analizę i poznanie rynku meblarskiego Hiszpanii. Ich głównym zadaniem było natomiast poszukiwanie potencjalnych partnerów handlowych w Hiszpanii i nawiązanie współpracy biznesowej.

Współpraca hiszpańskich praktykantów z białskimi pracodawcami okazała się bardzo owocna dla obu stron. Praktykanci docenili serdeczność i pomocność polskich pracodawców, istotne okazało się też zdobycie nowych doświadczeń wynikających z różnic kulturowych. Przedstawiciele białskich firm podkreślają natomiast, że zatrudnienie u siebie hiszpańskojęzycznych praktykantów okazało się „strzałem w dziesiątkę”, jeśli chodzi o pozyskiwanie nowych klientów. „W związku z działalnością Biasov Game Table na rynkach międzynarodowych, praca osoby sprawnie obsługującej rynku hiszpańskojęzyczne okazała się być nieocenioną” – podsumowuje praktyki przedstawiciel firmy.

Pobyty Laury i Luisa w naszym mieście to jednak nie tylko praca. W wolnym czasie studenci zwiedzali Białą i okolice, odwiedzili Lublin oraz Warszawę i oczywiście nawiązywali nowe znajomości. Za pośrednictwem koordynatora praktyk z ramienia PSW, pani Katarzyny Lik, organizacji czasu wolnego hiszpańskich praktykantów podjęli się studenci naszej uczelni. „Firma Biasov i Meblotap zagwarantowały nam wartościowe praktyki a Biała to naprawdę miłe, pełne studentów miasto” mówi Luis. „Gdybyśmy mieli taką możliwość, chętnie odbylibyśmy praktyki w Białej ponownie” – dodaje Laura.

Kolejnym etapem partnerstwa polskiej i hiszpańskiej uczelni będzie wysłanie na praktyki do Hiszpanii naszych studentów zarządzania. Wizyta taka planowana jest na kolejny rok akademicki. Mamy nadzieję, że będzie ona równie udana.

Integracyjny obóz żeglarski dla młodzieży polonijnej z Białorusi i Łotwy

Od 7 do 16 lipca 2010 r. Fundacja Edukacja i Przyszłość Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej była organizatorem integracyjnego obozu żeglarskiego dla młodzieży polonijnej z Białorusi i Łotwy, realizowanego w ramach zlecenia przez Kancelarię Senatu zadań dotyczących opieki nad Polonią i Polakami za granicą.

Głównym celem dziesięciodniowego programu „Wychowanie poprzez sport” była integracja młodzieży polonijnej i wzmacnianie jej tożsamości narodowej. W trakcie obozu 20-osobowa grupa, pod opieką pracowników dydaktycznych PSW, uczestniczyła w zajęciach z żeglarstwa na akwenach w Międzyrzeczu Podlaskim, wycieczkach po Lubelszczyźnie oraz spędziła „dzień survivalowy” w Serpelicach. W ramach kursu uczestnicy mieli ponadto okazję nieodpłatnego uczestnictwa w weekendowym rejsie żeglarskim po jeziorach mazurskich, gdzie czekały atrakcje związane z noclegami na jachtach, ich obsługą, nauką żeglowania, jak również zabawy w Aqua Parku w Mikolajkach i liczne gry sportowe.

Fundacja Edukacja i Przyszłość PSW w Białej Podlaskiej realizuje zadania związane z opieką nad Polonią i Polakami za granicą już od trzech lat. Współpracuje w tym zakresie ze szkołami w sąsiedzkim mieście Brześciu, oraz z konsulatami poszczególnych państw, które służą pomocą w odnajdywaniu i rekrutacji młodzieży polonijnej do realizowanych programów.

Integracyjny kurs żeglarstwa nie jest jedynym programem oferowanym młodzieży polonijnej w bieżącym roku. Od kwietnia do końca grudnia br. studenci PSW polskiego pochodzenia z Białorusi otrzymują karty obiadowe na dzienne wyżywienie. W okresie wakacji odbyły się również dwa obozy językowe: dziesięciodniowa „Letnia szkoła języka polskiego dla młodzieży z Białorusi i Ukrainy” oraz „Integracyjny kurs języka polskiego na wycieczkach krajoznawczych”, w którym uczestniczyła 20-osobowa grupa młodzieży z Litwy i Łotwy. Natomiast na okres jesienno-zimowy planowane są dwa integracyjne tygodniowe pobyty pt. „Jazda konna z kursem pływania”, w których uczestniczyć będzie grupa 80 osób z Litwy, Łotwy, Białorusi i Ukrainy.

Nałęczów – malownicza miejscowość położona nieopodal Lublina, kurort turystyczny i wypoczynkowy. Właśnie tutaj w dniach 5 – 7 maja 2010 r. odbywała się doroczna, XI już Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. „Partnerstwo i Współpraca a Kryzys Gospodarczo-Społeczny w Europie Środkowej i Wschodniej” zorganizowana przez Katolicki Uniwersytet Lubelski oraz Państwową Szkołę Wyższą. Głównym organizatorem spotkania był profesor Sławomir Partycki – dyrektor Instytutu Socjologii PSW. Tematyka tegorocznej konferencji dotyczyła następujących zagadnień: kryzys gospodarczo-społeczny w teorii i praktyce; partnerstwo i współpraca w rozwoju lokalnym i regionalnym; procesy, struktury, organizacje gospodarcze; kultura, dystrybucja, konsumpcja.

Trzy dni konferencji, ponad 150 naukowców z kraju, z Europy Środkowo-Wschodniej oraz z Azji, a wśród nich grupa studentów, którzy mieli okazję przysłuchiwać się interesującym wykładom jak również uczestniczyć w specjalnie zorganizowanych warsztatach, na których była możliwość zastosowania w praktyce wiedzy zdobytej podczas studiowania.

Na konferencję z Białej Podlaskiej pojechało pięciu studentów. Oficjalne rozpoczęcie zaplanowane było na godzinę 14.00. Zakwaterowaliśmy się w internacie i mimo tego, że pogoda nie sprzyjała spacerom, postanowiliśmy poznać Nałęczów. Po drodze mijaliśmy dom Stefana Żeromskiego, następnie dotarliśmy do Parku Zdrojowego z Sanatorium i Starymi Łazienkami, gdzie mieliśmy okazję zobaczyć pijalnię wód oraz palmiarnię. Wparku znajduje się Pałac Malachowskich, gdzie miało nastąpić uroczyste rozpoczęcie konferencji. W Sali Bankietowej nastąpiło otwarcie konferencji. Przywitał nas koncert muzyki klasycznej - recital znakomitej pianistki Karoliny Marchlewskiej w ramach programu: „200 koncertów na 200-lecie urodzin Fryderyka Chopina”. Po wspaniałym koncercie zgromadzonych uczestników powitał profesor Sławomir Partycki. Następnie mieliśmy

Relacja studentów z konferencji naukowej:

„Partnerstwo i Współpraca a Kryzys Gospodarczo-Społeczny w Europie Środkowej i Wschodniej”

okazję wysłuchać przemówień ks. prof. dr. hab. Stanisława Wilka, rektora KUL-u oraz prof. dr. hab. Mieczysława Adamowicza, rektora PSW. Zebranych powitał także dr Krzysztof Grabczuk – Marszałek Województwa Lubelskiego. Patronat honorowy nad konferencją objął Bronisław Komorowski, Marszałek Sejmu RP oraz Radosław Sikorski, Minister Spraw Zagranicznych RP. Po oficjalnych powitaniach przyszedł czas na pierwszą sesję plenarną. Podczas niej wysłuchaliśmy wielu bardzo interesujących referatów, m.in. na temat dylematów zarządzania wartościami w warunkach kryzysu, wpływu Internetu na poziom zaufania społecznego w okresie kryzysu, czy też problemu podmiotowości społeczeństwa „spóźnionego” historycznie a kryzysu zaufania społecznego. Każdy z mówców przedstawił niezwykle ciekawe spostrzeżenia dotyczące światowej gospodarki i sytuacji na światowym rynku.

Wieczorem odbyła się uroczysta kolacja, którą poprzedził występ Zespołu Pieśni i Tańca „Powiśle” z Puław. Podczas kolacji mieliśmy okazję zapoznać się oraz porozmawiać ze studentami Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Wymieniliśmy między sobą uwagi dotyczące studiowania na naszych uczelniach. Po uczcie dla ciała, przyszedł czas na wspólną zabawę. Parkietem zawładnęli zarówno studenci jak i profesorowie. Wspólnym tańcem nie było końca, a zabawa trwała do późnych godzin nocnych. Do internatu wracaliśmy nad ranem.

Drugiego dnia odbyły się zaplanowane przez organizatorów warsztaty dla studentów na temat nowej ekonomii, społeczeństwa sieciowego oraz wpływu Internetu na nasze życie codzienne. Warsztaty te prowadził dr Kamil Filippek. Podczas zajęć obejrzeliśmy interesujące filmy oraz spoty reklamowe. W ramach warsztatów wykład specjalnie dla studentów wygłosił profesor Leszek Korporowicz z Uniwersytetu Jagiellońskiego. Jest to wybitny socjolog, który swoje doświadczenia z pracy poza granicami Polski próbuje przenieść

na nasz grunt. Mówił o wpływie Internetu na nasze życie, zwrócił też uwagę na to, aby świadomie posługiwać się tym środkiem masowego przekazu. Namawiał, aby korzystanie z sieci nie było tylko „surfowaniem”, ale dojrzałym „żeglowaniem” po zasobach, jakie oferuje nam Internet. Myślą przewodnią prezentacji profesora była tożsamość oraz moralność w Internecie. Na zakończenie warsztatów mieliśmy możliwość wykorzystania wiedzy, którą zdobyliśmy, starając się przy niskich kosztach zareklamować nowy produkt wchodzący na rynek. Podzieliliśmy się na dwie grupy, studenci z KUL-u kontra studenci PSW, oczywiście PSW górą:) Wieczorem po raz kolejny mieliśmy okazję spotkać się z naukowcami przy wspólnej kolacji przy grillu, gdzie czas umiłał nam występ regionalnego zespołu. Mimo, że pogoda znowu spletała nam figła, nie poddaliśmy się i bawiliśmy się doskonale. Ostatniego dnia odbyła się trzecia sesja plenarna, która jednocześnie zakończyła trzydniowe spotkanie naukowców. Podczas zjazdu socjologów profesorowie mieli okazję pochwalić się swoim dorobkiem i wyrazić własną opinię na konkretny temat.

Chociaż żal było wyjeżdżać, musieliśmy powrócić do swoich uczelnianych obowiązków. Czas pobytu w Nałęczowie na pewno pozostanie na długo w naszej pamięci. Fakt, że jako studenci mogliśmy uczestniczyć w tak prestiżowej konferencji, jest powodem do dumy i radości, i z pełną odpowiedzialnością możemy stwierdzić, że ten wyjazd był dla nas niezwykle doświadczeniem.

Z tego miejsca chcemy serdecznie podziękować organizatorom za możliwość przebywania w tak zacnym gronie wybitnych naukowców, za wspólną zabawę oraz wszystkie wskazówki i rady, którymi wspierali nas podczas całego pobytu w Nałęczowie.

Tekst i zdjęcie:
Monika Ruszczyk
Anna Klimaszewska

UWENALIA 2010

Juwenalia to święto studentów, czyli nasze. Filozofia juwenaliowego święta wynika z tego, iż student w czerwcu intensywnie „walczy” z sesją, poświęcając na to zazwyczaj większość swojego czasu. Dlatego też Juwenalia organizowane są po to, by miesiąc przed nadejściem sesji student mógł się zrelaksować. Poza tym w maju wszystko budzi się do życia, zatem student także musi pokazać swą aktywność i chęć do zabawy.

Tegoroczne Juwenalia w Państwowej Szkole Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej odbyły się w dniach 12-13 maja. Tradycją Juwenaliów jest symboliczne przekazanie studentom kluczy do bramy miasta przez urzędującego prezydenta. Takie przejęcie władzy nad miastem przez naszych studentów oficjalnie odbyło się 12 maja o godz. 11:00 na terenie naszej Uczelni - prezydent Andrzej Czapski wręczył klucz do miasta przewodniczącemu Samorządu Studenckiego PSW, Tomaszowi Borodijukowi.

Przez dwa dni studenci mogli brać udział w szereg zabaw i imprez kulturalno-sportowych. Pierwszy dzień Dni Kultury Studenckiej tradycyjnie poświęcony był zabawom i rywalizacji w różnych dyscyplinach sportowych. Do atrakcji Dnia Sportu możemy zaliczyć przede wszystkim Szkołę Bezpiecznej Jazdy. Pan Kozłowski z Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego zaprezentował naszym studentom techniki radzenia sobie w niebezpiecznych sytuacjach na drodze, jak również pokazał swoje umiejętności rajdowe. W dalszej części dnia odbyło się wiele konkurencji i zawodów sportowych. Dużym zainteresowaniem cieszyły się zawody STRONGMAN, podczas których studenci mogli odkryć drzemające w sobie pokłady siły.

Konkurencje nie były łatwe, do zadań uczestników należało m. in. przetaczanie kół traktorowych, czy ciągnięcie samochodu osobowego na odcinku 25 metrów. Następnie odbyły się pokazy sztuk walki i zawody sportowe w streball, siatkówce i piłce nożnej. Studenci zgłaszali swoje zespoły do udziału w poszczególnych konkurencjach. Każdy z kierunków posiadał swoich przedstawicieli, którzy dzielnie walczyli o miejsce na podium. Na koniec pierwszego dnia imprezy uczestnikom konkursów zostały wręczone nagrody.

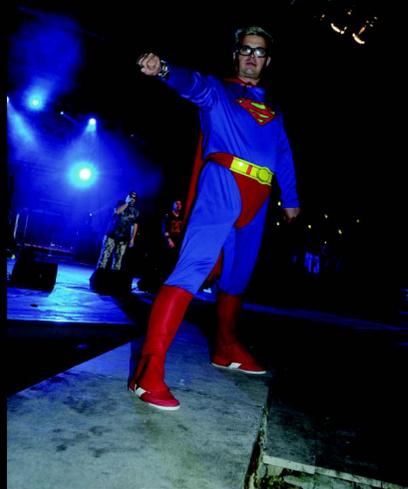
Drugi dzień naszego święta odbył się na terenie bialskiego amfiteatru. Impreza rozpoczęła się o godz. 17:00. Jako pierwszy swój koncert zagrał zespół PLAGYAT. W czasie oczekiwania na następne zespoły studenci mogli brać udział w licznych konkursach z atrakcyjnymi nagrodami.

Z niecierpliwością oczekiwano na występ zespołu LETNI CHAMSKI PODRYW.

Zespół ten porwał do zabawy całą publiczność. Razem z nim śpiewano znane przeboje, takie jak „Człkaczento”, czy „Brudny dres”. Punktem kulminacyjnym Juwenaliów był koncert głównej gwiazdy wieczoru - zespołu BIG CYC. Studenci wręcz szaleli w rytm przebojów zespołu, zabawie nie było końca. BIG CYC kilkakrotnie śpiewał na bis. Publiczność z zaciekawieniem obserwowała metamorfozy gwiazdy, dzięki którym każda kolejna piosenka była niesamowitym przeżyciem i wspaniałą zabawą. Impreza zakończyła się koncertem zespołu MODEL MT i MODELINKI, którzy przenieśli studentów w rytmy muzyki disco polo. Późnym wieczorem bialska młodzież przeniósł się do Klubu muzycznego FREGATA, w którym szampańska zabawa trwała do samego rana.

Tegoroczne Juwenalia można z pewnością zaliczyć do udanych. Klimat, jaki panował podczas imprezy z pewnością na długo zostanie w naszej pamięci. Frekwencją również dopisała, większość studentów naszej Uczelni uczestniczyła w tegorocznej zabawie. Jednak wszystko, co dobre szybko się kończy. Teraz pozostaje tylko życzyć naszym studentom powodzenia podczas sesji.

*Magdalena Us
Studentka II roku Zarządzania*

UWENALIA 2010

PAŃSTWOWA SZKOŁA WYŻSZA

IM. PAPIEŻA JANA PAWŁA II W BIAŁEJ PODLASKIEJ

STUDIA I STOPNIA: LICENCJACKIE, INŻYNIERSKIE II STOPNIA: MAGISTERSKIE

(STACJONARNE I NIESTACJONARNE)

Uczelnia w roku akademickim 2010/2011 oferuje 12 kierunków studiów i 28 specjalności

Studia magisterskie

TURYSTYKA I REKREACJA

- menadżer zarządzania marketingowego
- menadżer profilaktyki zdrowotnej

Studia inżynierskie

INFORMATYKA

- inżynieria oprogramowania i systemy sieciowe (nowość)
- inżynieria komputerowa
- technologie internetowe i grafika komputerowa
- zarządzanie wiedzą i informacją

1000 ZŁ
STYPENDIUM

ROLNICTWO

- projektowanie terenów zielonych
- rolnictwo ekologiczne

BUDOWNICTWO

Studia licencjackie

FILOLOGIA

- język angielski
- język niemiecki
- język rosyjski

SOCJOLOGIA

- komunikacja społeczna i media
- socjologia gospodarki i Internetu

PEDAGOGIKA

- profilaktyka i resocjalizacja
- wychowanie przedszkolne (nowość)
- pedagogika opiekuńczo-wychowawcza
- pracownik socjalny
- poradnictwo

PIELĘGNIARSTWO

RATOWNICTWO MEDYCZNE

ZDROWIE PUBLICZNE

- kosmetyka praktyczna
- zarządzanie w ochronie zdrowia
- odnowa biologiczna z elementami rehabilitacji

TURYSTYKA I REKREACJA

- hotelarstwo
- turystyka i rekreacja zdrowotna
- turystyka transgraniczna
- zarządzanie turystyką w regionie

ZARZĄDZANIE

- eurobiznes
- obsługa graniczna
- zarządzanie innowacjami

PRZEJDŹMY
DO PRAKTYKI!

FINANSE I RACHUNKOWOŚĆ

po zatwierdzeniu przez MNiSW

Z NAMI BUDUJ SWOJĄ PRZYSZŁOŚĆ

tel.:(083) 344-99-00, fax (83) 344-99-50, www.pswbp.pl
REKRUTACJA: TEL. 83/344-99-30, rekrutacja@pswbp.pl